ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

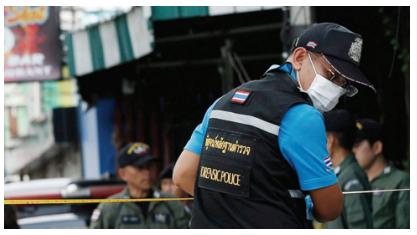
DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 13-14 АВГУСТ | 2016 ГОДИНА/26 | БРОЙ 184 (7486)

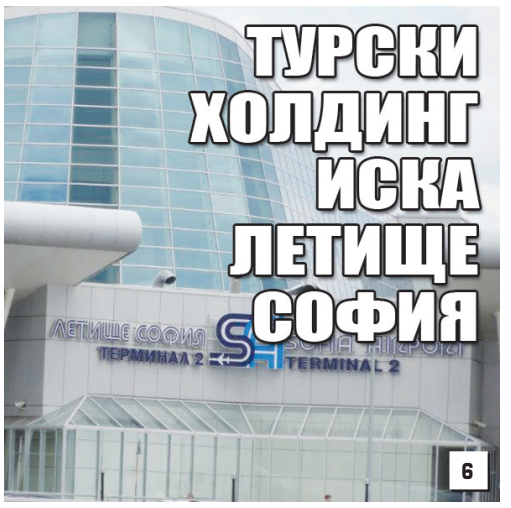
ИНТЕРВЮ

Орлин Ваташки за проблемите с канализацията на кв. „Драгалевци” 10

АТАКИ

11 бомби за един ден разтресоха Тайланд 7

6

Борисов призна, че ще робува на Ердоган

Проправителствената преса в Турция го цитира със заглавия: „Ще предадем главите на всички от „ФЕТО”

Бойко Борисов призна, че ще робува на Ердоган, в тв интервю вчера. “Ние с Турция в момента трябва да се опитаме да градим възможно най-добри отношения. С цената, ако трябва, на всичките да ни вземат главите, но ние мигрантската вълна не трябва да я допускаме да влиза в България”, каза той като коментар на скандалното връщане на Абдуллах Бююк в Турция, обвинен за връзки с организацията на Гюлен “ФЕТО”. Турските медии обилно цитираха Борисов, но с изопачен акцент. Ще дадем главите на всички от “ФЕТО”, е заглавието във в.”Сабах”. В. “Стар” пише: “Борисов: Главите на всички от “ФЕТО” ще бъдат дадени на Турция”. В “Йени шафак” заглавието е почти същото: “Ще дадем главите на всички”. Реакция от България не последва. 2

Колаж БГНЕС

“Ще дадем главите на всички от ФЕТО”. С такъв изопачен акцент много турски вестници цитираха телевизионно интервю на Бойко Борисов. Българска реакция обаче на тези заглавия не последва

ЧЕТИВО

Неделник

Цареви - фамилия на духовни аристократи 14

ПЕГАС

Модерното парвеню 21

Човекът епоха Фидел Кастро на 90 г. 11

Българска атлетка първа гръмна с допинг на Олимпиадата 40

НЯКОЛКО ДУМИ

Александър СИМОВ

ПРЕМИЕРЪТ, КОЙТО СЕ СТРАХУВА

Бойко Борисов е на път да разруши образа на политическия мачо, който дежурните по любов медии му градяха толкова години. В студиото на Нова телевизия вчера видяхме един премиер, който изпадна в апология на политическото подчинение. Дори главата му да вземели, отношенията с Турция трябвало да са добри. Той бил готов да направи всичко в името на тази цел. Целият този поток на съзнанието трябваше да служи като оправдание за предаването на бизнесмена Абдуллах Бююк в ръцете на турските власти. Пред очите ни се разкри потресаваща картина - един премиер, който се тресе като желе, безпомощен пред външните заплахи, напълно предал се морално, разрушаващ пред очите ни всички онези ценности, които божжем характеризираха европейската цивилизация.

Във филма “Борис I” има една много интересна сцена. Българският цар е готов да даде в името на сключването на мир своята най-красива наложница и най-добрия си кон. Но отказа да предаде дори и късче българска земя. Сцената е метафорична. Тя идва да покаже кое е ценното, като говорим за една държава. Ценното е територията, духът, нравствеността. Борисов е антиобраз на Борис. Телевизионните му гърчове и реалните му поклони пред Ердоган го показаха.

Стр. 12

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

БОЙКО БОРИСОВ:

Трябват ни добри отношения с Турция, ако ще да ни вземат главите

Премиерът не искал да става президент, имал да решава сложни неща

"Ние с Турция в момента трябва да се опитаме да градим възможно най-добри отношения. Ние се втренчваме в един от 25 000 случая. С цената, ако трябва на всичките да ни вземат главите, но ние мигрантската вълна не трябва да я допускаме да влиза в България". Това обяви вчера премиерът Бойко Борисов пред Нова телевизия. Той обаче отрече да има задкулисна сделка с Турция за екстрадирането на бизнесмена Абдуллах Бююк на принципа "ние ви го връщаме, но вие не пускайте мигрантите. Не го тълкувайте така. Двете неща нямат нищо общо, заяви Борисов.

От началото на годината по идентичен начин са били върнати 25 000 души от турската граница и още 1000 от гръцката, каза още Борисов. Той вярва, че това, което са направили от МВР, е било правилното.

Въпреки това той бил възложил на министъра на вътрешните работи Румяна Бъчварова да направи проверка по случая с Бююк. Ако бъдат установени пропуски, тези, които са ги допуснали, ако трябва да се накажат, ако трябва да се уволнят", каза Борисов.

Голямата цел на премиера била да опази България от заливане с мигранти. "Изправени сме пред огромна криза между Турция и Европейския съюз, криза, в която управниците им си отправят най-тежки закани. Цяла Европа е оградена с мрежи и огради в момента. Какво значи заплахата "Ще залеем Европа с бежанци"? Това означава "Ще залеем България", изтълкува Борисов думите на президента на Турция Реджеп Тайип Ердоган, когото цитира.

Тревогите на българския премиер били свързани и с това при кого ще останат накрая мигрантите, призна той. "Германия намали със 70% приема и обяви, че нелегалните мигранти ще бъдат връщани. Голямата ми цел е да направим така, че Турция да третира България по различен начин от всички останали държави в Европа, защото ако Турция стане несигурна държава, България остава най-близката сигурна държава по мигрантския път и 400-500 хил. ще бъдат върнати в България като най-сигурна страна. Защото с едно кимване на главата се вземат тези решения", опасява се Борисов.

Премиерът коментира и темата за президентските избори. "В момента, в който отидеш за президент, трябва да забравиш за политически партии. Не съм готов дори да си мисля, че бих могъл да отида за президент", каза той. Борисов подчерта, че веднага възникват следните въпроси - първо кой ще стане премиер, кой ще държи коалицията и тази сплав от разнородни министри.

"При това мнозинство, крехко в парламента, как ще се оправим там? ГЕРБ е последната грижа на хората. ГЕРБ има яки структури - партията мина и през опозиция, доказа се, много силна местна власт. ГЕРБ ще оцелее", категоричен е Борисов. "Говорейки как според мен трябва да изглежда президентската институция или кандидатите за президент, някои ме припознаха мен", каза още той.

"Толкова ми е далечна тази кампания, че въобще даже мисъл не ми идва за нея в момента. Толкова сложни неща трябва в следващите няколко седмици да решим", коментира премиерът. Борисов изтъкна още, че за съжаление в президентската институция не може да се вземе нито едно от тези решения.

МАРГАРИТА ПОПОВА:

НЯМАШЕ ОСНОВАНИЯ ДА ДАДЕМ УБЕЖИЩЕ НА БЮЮК

"Убежището е една от формите за закрила и след проучвания на комисията няколко месеца не се събраха данни, които да установят, че има основания по закон турският гражданин Абдуллах Бююк да получи точно този тип закрила", каза вчера вицепрезидентът Маргарита Попова. Според Попова в молбата си бизнесменът е посочил политически мотиви, които предполагали друг тип закрила. "За нас като държава и като общество ситуацията е трудна, защото става дума за междусъседски отношения и ситуация, която изисква познаване в детайли, разчитане на много информация, добра оценка и преценка, затова трябва да сме много внимателни, обясни Попова.

Вицепрезидентът прогнозира, че България ще бъде засипана от подобни искания, като най-правилното решение е "да си гледаме работата по закон". "Когато хората търсят някакъв вид закрила, нещата да бъдат оглеждани спокойно и внимателно", допълни Попова.

"Протестна мрежа" поиска оставката на правителството

Настояваме за пореден път за оставка на цялото правителство, поставило България в унизително и срамно положение, това се казва в декларация на "Протестна мрежа" по повод екстрадирането на турския бизнесмен Абдуллах Бююк. В нея предаването на политически мигрант на Турция се сравнява с предумишленото убийство на политическия дисидент Георги Марков на моста "Ватерлоо" в Лондон. От организацията подчертават, че действията на МВР са в разрез с нормалните представи за върховенство на закона.

Вчера петима представители на ПМ пресрещнаха и премиера Бойко Борисов на входа на Нова телевизия с плакати с "Оставка". По време на предаването Борисов обяви, че няма проблем да отиде и да поговори с тях, за да чуе какво ги притеснява.

ООН С КРИТИКИ ЗАРАДИ ОТНОШЕНИЕТО КЪМ МИГРАНТИТЕ

Върховният комисар по правата на човека към Организацията на обединените нации Зейд Раад ал Хюсейн обвини България в извършването на систематични нарушения на човешките права чрез криминализирането на мигранти, съобщи "Ройтерс" в четвъртък вечерта. По думите му "тревожната политика" на България спрямо мигрантите и бежанците може да е в нарушение на международното право. Според него проблематични са не само арестите на мигрантите, които се опитват да влязат в страната, но и задържането на тези, които се опитват да напуснат България. Тази практика противоречала на основните закони за свобода на придвижване и поставяла мигрантите в "обидна ситуация тип Параграф 22".

Хюсейн разкритикува и ксенофобската реторика, използвана по адрес на мигрантите у нас, и подчерта, че самият премиер Бойко Борисов е изразил подкрепа в медиите за местни жители, които "ловят" мигранти.

Снимка БГНЕС

Над 200 участници се включиха в петото издание на Международния фестивал "Магията на куклите", което се проведе в СОК "Камчия". Мотото на тазгодишния фестивал бе "Куклите - посланици за мир и приятелство между народите". Малки творци от България, Германия и Русия се състезаваха в изработката на фолклорни и сувенирни кукли и в създаването на приказки, посветени на децата и техните любими играчки

120 младежи от Албания, Косово и Молдова приети в наши вузове

120 кандидат-студенти от традиционните български общности в Албания, Косово и Молдова са приети на първо класиране за обучение на образователно-квалификационна степен бакалавър и магистър след средно образование за учебната 2016-2017 година. 35 са класираните от Албания, 18 са от Косово, а 67 са кандидатите от Молдова.

Младежите от българските общности са кандидатствали за почти всички специалности. Сред най-предпочитаните за кандидатите от Албания са медицина, компютърни науки, история, журналистика, от Косово търсят медицина, педагогика, софтуерно инженерство и архитектура, а младежите от Молдова са се ориентирали към компютърни науки, компютърно и софтуерно инженерство, медицина, туризъм, корабоводене и др. Предпочитаните от тях вузове са Софийският университет, Пловдивският, Югозападният, Великотърновският, медицинските университети в София, Варна и Пловдив. Тази година приемът на студенти от традиционните български общности беше увеличен от 400 на 1000 човека.

ТРАГИЧЕН ИНЦИДЕНТ ПРЕКРАТИ РЕГАТАТА "КОР КАРОЛИ"

Трагичен инцидент прекрати регатата "Кор Кароли". Решението е взето от главния съдия и организаторите на състезанието. По време на първия етап от Варна за Свети Влас между Бяла и Иракли яхта се е преобърнала заради силни вълни и бурния вятър.

Намиращата се на борда Йоана Атанасова паднала във водата и на няколко пъти се ударила фатално в корпуса на плавателния съд, докато се борела с вълните да излезе. В опит да й помогне във водата се озовал и 42-годишният й съпруг, който се удавил. Засега не са известни причините за инцидента, но се предполага, че яхтата се е обърнала от непремерена маневра в морето. 39-годишната Йоана Атанасова издъхнала от раните си в Свети Влас, откъдето е откарана за аутопсия в Бургас. След инцидента организаторите на регатата от Варна взеха решение да я прекратят. Днес трябваше да се проведе вторият етап от състезанието - до Бургас, който за първи път попада в маршрута на престижното състезание.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

Пионерската дружинка от високопоставени инфантили, които все търсят „руска заплаха“, дали най-накрая изтрезня тази сутрин, или им трябва още една каса айрян?

ПИСАТЕЛЯТ АЛЕКСАНДЪР УРУМОВ ЗА НЕЛЕПОСТТА НА РУСОФОБИТЕ У НАС

Плевнелиев назначи хората си в дипломацията

Президентът може да се окаже в нарушение на Закона за дипломатическата служба, Даниел Митов мълчи

С указ на президента Росен Плевнелиев през седмицата бяха назначени 6 посланици на България, сред които са началникът на неговия кабинет Деяна Костадинова и неговият секретар по културата и образованието Мартин Иванов. По този начин може да се окаже, че държавният глава не спазва Закона за дипломатическата. В член 42 от него се казва, че броят на ръководители на задгранични представителства, които не са от състава на дипломатическата служба, не може да надхвърля 20% от общия брой на всички ръководители на задгранични представителства във всеки момент.

Източници от външно министерство алармират, че тази квота отдавна е надвишена. “Това поставя в неравностойно положение професионалните дипломати, които трудно могат да се конкурират с политическите назначения. Подобно грубо погазване на ЗДС има деморализиращо влияние върху работата на нашите дипломати и то в момент, когато България повече от всякога се нуждае от професионалисти, които правилно да се ориентират в международните процеси. Тук си струва да припомним думите на самия президент. Росен Плевнелиев многократно е заявявал през последната година, че “Европа се сблъсква с рекорден брой кризи”, коментирали хора от министерството.

Официално изявление от министъра на външните работи Даниел Митов няма. Той трябва да отговори колко от назначените български посланици не са служители на МВнР и какъв процент представляват те.

ДУМА припомня, че в края на май от БСП настояха Росен Плевнелиев да се въздържа от назначения до края на мандата му. Тогава социалистите алармираха, че постепенно целият екип на държавния глава се урежда с посланически назначения. Те даже заявиха готовност да дадат указа за назначенията на Плевнелиев на Конституционния съд. Във вторник бившият външен министър и депутат от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Кристиан Вигенин коментира новите назначения на президента с думите “Плевнелиев даде на цялата нация пример как може да се наруши грубо закон с цел уреждане на близки хора на сладки постове. Без неудобство, без срам, въпреки всичко. Това не е просто Плевнелиев, това е ГЕРБ в президентската институция”, категоричен бе Вигенин.

Коментар на стр. 12

НАЗНАЧЕНИЯ НА ПРЕЗИДЕНТА:

Деяна Костадинова, началник на кабинета на президента - постоянен представител на България в Службата на ООН;
Иван Кондов, началник на протокола в президентската институция - посланик в Испания и Андола;
Мартин Иванов, секретар по култура, образование и национална индентичност - извънреден и пълномощен посланик във Финландия и Естония;
Йорданка Чобанова, съветник по европейските въпроси - посланик в Словашката република;
Тихомир Стойчев, външнополитически съветник - посланик в САЩ

Националният съвет на БСП ще заседава в сряда

Изпълнителното бюро на БСП взе решение за провеждане на заседание на Националния съвет на партията на 17 август (сряда) от 13 часа, в централата на ул. “Позитано” 20.

Пленумът трябваше да се проведе в неделя (14 август), но ръководството взе решение за отлагането му. Причината бе, че издигнатите от структурите Мая Манолова и ген. Румен Радев към момента не отговарят на изискванията на Закона за явяване на избори за президент. “На основание чл.158 от Изборния кодекс и чл.14 от Закона за омбудсмана Мая Манолова не може да бъде посочвана и регистрирана за кандидат-президент от името на партия или коалиция, докато заема поста Той е надпартиен и деполитизиран. Съгласно изискванията на закона, за да бъде номинирана от БСП, тя трябва да напусне досегашния си пост”, съобщиха от БСП. Същото е основанието и за Радев. Той може да бъде издигнат като кандидат за президент след напускане на досегашния си пост.

Указът на президента Росен Плевнелиев за освобождаването на командира на ВВС ген. Румен Радев не бе обнародван във вчерашния брой на “Държавен вестник”. Това вероятно ще стане в броя във вторник.

По покана на БСП в Айтос в града гостува председателят на Общобългарския комитет “Васил Левски” Васил Василев. Той се срещна с членове и симпатизанти на партията. “Поводът за визитата ми е, че пожелах да се запозная с айтозлии, защото разбрах, че са ме номинирали за президент. Останах приятно изненадан, защото аз нищо не съм направил за града и не познавам хората. Дойдох лично да ви благодаря”, сподели Василев

Плевенските съветници от „Гергьовден” преминаха в нова група

Досегашната група от общински съветници на “Гергьовден” в Плевен престава да съществува самостоятелно. В Общинския съвет е регистрирана нова група, към която се присъединяват и трите представители на партията. Тя ще носи името “Патриоти за Плевен”. Всичките трима досегашни членове, които сформираха “Гергьовден”, преминават в новата група, към която се присъединяват още двама, напуснали групата “Плевен може, Плевен побеждава”. Шестият регистриран съветник не е бил в нито една от досегашните групи.

Председателят на Общинския съвет не смята, че от сформирането на новата група би последвала такава промяна, че да се отрази на гражданите.

РАЗБИХА ОФИС НА СОЦИАЛИСТИТЕ В СОФИЯ

През нощта на 11 срещу 12 август е разбит и ограбен офисът на БСП в район Подуяне, на бул. “Владимир Вазов” в блок 11, алармираха от столичната организация на партията. Откраднатa е метална каса, съдържаща документи, партийния печат на районната организация и малка сума пари.
Градският съвет на БСП в София разчита на бързата реакция на разследващите органи, разкриване на извършителите и установяване на техните мотиви, които се надяват да не са политически.

Обръщение на Корнелия Нинова към членовете на БСП

СКЪПИ ДРУГАРИ,

В последните седмици някой се опитва да злепостави БСП и да ни разколебае. Появиха се всякакви лъжи и спекулации. Очевидно е притесненията у нашите политически опоненти от факта, че за 2 месеца имаме ръст в подкрепата от 5 процента, както и от уникалния Национален събор на Бузлуджа, който Вие направихте. Важно е да бъдем последователни - каквото сме казали на хората, да го изпълняваме безкомпромисно! И да сте убедени, че никой извън БСП повече няма да определя пътя й! Първото изпитание за партията са президентските избори, които ще спечелим!
Информирам Ви за хода на подготовката за президентските избори и издигането на кандидатури от БСП за президент и вицепрезидент на страната.
1. Обещах Ви, че най-важните решения за партията ще вземете Вие с вътрешнопартийно допитване. Направихме такова. Благодаря Ви за активността. Попитахме Ви с кого да се явим на президентските избори. Вашата воля е следната:

- **активност - 72,47%;**
- **в коалиция с други партии - 72%;**
- **самостоятелно като партия - 23%;**
- **независим кандидат с инициативен комитет - 3%.**

Предпочитани партии:

- **партиите от коалиция “БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ” - 84%;**
- **АБВ - 52%;**
- **“Движение 21” - 49%;**
- **ВМРО - 37%;**
- **“Атака” - 32%;**
- **НФСБ - 24%;**
- **ДПС - 13%.**

2. Проведохме разговори с посочените от Вас партии. На първия етап получихме отказ от ВМРО, които направиха коалиция с “Атака” и НФСБ, и принципно съгласие да продължим разговорите с партиите от коалиция “БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ”, АБВ и “Движение” 21 за конкретни имена, след като преминат конференциите в БСП за номинации.
3. На конференциите Вие издигнахте кандидатурите на 46 партийни членове за президент и 50 за вицепрезидент. Както и 56 непартийни кандидати за президент и 52 за вицепрезидент.
4. От кандидатите - членове на БСП, желание да бъдат обсъждани и гласувани за президент изразиха другарите Илияна Йотова, Марио Трайков, Михаил Миков, Румен Гечев, Таско Ерменков, Янаки Стоилов. Другите си направиха самоотвод.
От издигнатите кандидати, нечленуващи в БСП, Изпълнителното бюро реши да обсъжда първите десет, получили най-много номинации. От тях за гласуване остават двама - Мая Манолова и ген. Румен Радев.
5. С тези осем имена потърсихме разговор с евентуални партньори вляво, които Вие ни посочихте в допитването. Партиите от “БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ” подкрепят две кандидатури - на Корнелия Нинова и ген. Румен Радев. “Движение 21” постави условие единствено Татяна Дончева да е общият кандидат, с което едностранно прекрати диалога. АБВ поставиха за преговори две имена - Георги Първанов и Ивайло Калфин. Изразихме несъгласие и те бяха оттеглени.
От нашите предложения те подкрепиха кандидатурата на ген. Румен Радев.
6. Окончателното решение за кандидата ни за президент ще вземат легитимните органи на БСП. В този случай това е Националният съвет. Там ще бъдат предложени всички 8 имена, желаещи да бъдат гласувани:
Илияна Йотова
Марио Трайков
Мая Манолова
Михаил Миков
Румен Гечев
ген. Румен Радев
Таско Ерменков
Янаки Стоилов
(Имената са подредени по азбучен ред).

Решението за вицепрезидент ще вземем след номинирането на президент. Евентуалната коалиция, която ще направим с други партии, е само за тези избори и не се отнася за парламентарни и местни.

Моля с настоящата информация да бъдат запознати членовете на БСП.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НС НА БСП

www.duma.bg

Съюзът на съдиите обвини МВР за бягството на Бекташ

Вътрешното министерство носи отговорност за домашния арест на турчина, убил семейство мотористи на пътя, обявиха магистратите

С писмо Съюзът на съдиите защити съдия Недялка Николова, която пусна под "домашен арест" турчина Фарук Бекташ, убил семейство мотористи на пътя. Според ССБ отговорността за изчезването на турския гражданин от родното правосъдие е на МВР, а не на магистратите, защото вътрешното министерство контролира спазването на домашния арест. "Законът е възложил на изпълнителната власт и осигуряването на техническите средства за наблюдение, т. нар. електронни гривни, които да гарантират, че тези хора не напускат дома си", подчертават съдиите. Припомняме, че скоро електронни гривни няма да има, защото обществената поръчка е прекратена и тепърва ще се кандидатства за европейско финансиране. В позицията се посочва, че по правило домашният арест е сериозно ограничение, защото обвиняемият не може да напуска жилището си без разрешение от съответния орган. "Тази мярка е ефективно средство във всички правови държави, защото спазването ѝ неутрализира в достатъчна степен риска от укриване", обясняват те.

Съсловната организация пише това писмо "не за да прехвърли отговорност на други институции, а за да обърне внимание, че те не се отчитат при обществения дебат след бягството на Фарук Бекташ". "Опасяваме се, че този дебат се насочва и в погрешна насока. Отмяната на съдебен акт от по-горна инстанция не може да е достатъчно основание за наказване на постановилия го магистрат, нито да предпоставя винаги съмнение за недобросъвестно поведение", пишат съдиите.

ДУМА припомня, че при катастрофа на 24 юли двамата моторист Таня и Бойко Бойкови бяха пометени от Фарук Бекташ. Турският шофьор получи мярка "домашен арест" и се укри от закона. Властите го обявиха за общодържавно издирване и поискаха съдействие от турските си колеги. Тежката катастрофа и решението на съдийката Недялка Николова, която промени мярката в "домашен арест", обаче предизвика гнева на мотористи, които организираха протести в цялата страна.

Простреляха бизнесмен в Стара Загора

Бизнесмен бе прострелян вчера сутрин в транспортна фирма на ул. "Хан Аспарух" в Стара Загора. Заподозреният за стрелбата 65-годишен старозагорец Пенчо Пейков бе задържан на място. Той е собственик на фирмата за автобусни превози. Пострадалият бе откаран в болница в тежко състояние. В полицията е образувано досъдебно производство за извършен опит за убийство. По-късно стана ясно, че пострадалият е Христо Александров Чолаков, с прякор Магарето, на 46 години от Стара Загора. Офисът, в който е прострелян мъжът, е на транспортна фирма ЕТ "Пеньо Пейков". Той е прострелян с няколко куршума. Зам.-директорът на старозагорската университетска болница Живко Желязков обясни, че простреляният мъж има 4-5 входни и отходни отверстия от куршуми. Той е бил в шок и затова се е наложило да бъде интубиран и поставен на командно дишане. Шефът на старозагорската полиция Николай Киров обясни, че Пейков и Александров са имали лични отношения преди бизнеспартньорството. По непотвърдена информация Александров е снабдявал с горива фирмата на Пейков. Пострадалият бил известен на полицията.

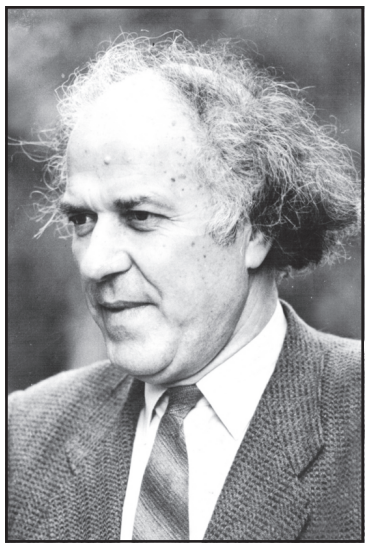
Пловдивчани масово се жалват от тоталния хаос в придвижването из града. От началото на август едновременно започнаха ремонти на няколко основни пътни артерии, в същото време ЕВН прокарва топлопреносна мрежа и допълнително затваря възможните маршрути. 15 автобуса са сменили маршрутите си, но къде точно минават, си остава загадка за пътниците. Информация за променените курсове се появи едва седмица, след като те станаха факт, и то в сайта на общината и в няколко медии, оплакват се пловдивчани. Според тях не за пръв път общината променя трафика без никакви уведомителни табели по спирките. Заради изкопните работи на ЕВН пък предстои промяната на маршрутите на още три автобуса.

Най-зле са жителите на квартал "Коматево", които дочакаха отлагания с години ремонт на единствения си пряк път до Пловдив. Много пречки имаше преди започването, наложи се дори кметът да организира молебен, за да прогони злите сили. Ремонтът започна, с него и мъките на коматевци, които сега трябва да се придвижват до града по обиколен, два пъти по-дълъг, път през Околовръстното.

СЕДЕМ ГОДИНИ

без скъпия ни съпруг, баща, брат, дядо, сродник, приятел

проф. д.фил.н.
ИЛИЯ ХАРАЛАМПИЕВ КОНЕВ

06.02.1928-14.09.2009

Професор Илия Конев остави име на прекрасен син, съпруг, родител, учен, родолюбец и човеколюбец.

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 23 юни 2016 г. се навършиха ПЕТ ГОДИНИ от кончината на патриота, дипломата и общественика

ДИМИТЪР СЪБЕВ ДИМИТРОВ

1933 - 2011

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

От близките

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 17 август 2016 г. се навършват 18 ГОДИНИ от смъртта на юриста професионалист, нашия скъп баща и дядо

МИЛКО ИЛИЕВ СТЕФАНОВ

1921-1998
Завинаги ще пазим спомена за твоята мъдрост, толерантност, доброта и всеотдайност.
С обич и признателност свеждаме глава пред светлата ти памет!

От семейството

www.duma.bg

Хората от Владая плашат да затворят магистралата

Жителите на софийското село настояват за подобряване на транспортното обслужване на района

Деси ВЕЛЕВА

Жителите на с. Владая заплашиха да затворят магистралата в знак на протест срещу лошото транспортно обслужване на района. От няколко дни те разпространяват исканията си към Столичната община и прилагат снимки, които показват трагичното положение на транспортните средства, достигащи до селото.

Местните хора се оплакват, че единствената линия, която ги обслужва, е 59, но по нея автобусите са в трагично състояние и се движат на големи интервали от време. Преди 6 години пък е била спряна линия 58, а отскоро не се движи и маршрутка 22 и хората настояват за възстановяването им. Другото им искане е удължаване на велоалеята от Горнобански път до Владая и на трамваен маршрут 5 от кв. "Княжево" до Владая.

Вече над седмица от инициативен комитет за решаване на транспортната криза в двете населени места - "Княжево" и Владая, събират подписи в защита на предложенията им. Досега в нея са се включили над 1500 души. Очакваме техният брой да се увеличи до началото на септември, заяви Васил Николов, председател на Инициативния комитет. Тогава подписката ще бъде връчена на Столичния общински съвет. "София расте, а качеството на транспортните услуги се влошава в годините", категоричен бе Николов. Той коментира, че двата допълнителни автобуса, които зам.-кметът Евгени Кусев обеща да пусне по линия 59 преди дни, всъщност са били спрени заради летния график на транспорта. Така или иначе те трябваше да се възстановят през септември, обясни Васил Николов.

Плащаме данъци на Столичната община, даваме също по 1,60 лв. за билетче, а ни обричат на геноцид, заяви Евгени Бончев, жител на района. Той бе категоричен, че от общината се държат грубо и нагло към местните хора. "Сутрин и вечер чакаме по един час единствения транспорт. Не може да правят икономии от рейсове, а да увеличават администрацията", заяви Бончев. Той даде за пример "Бояна", през която минават 4 автобуса.

Изпаднали сме в транспортна криза, на практика сме откъснати от света в 21 век, заявиха хората от Владая.

От догодина връщат трамвай 6 до „Лозенец"

Трамвайна линия номер 6 до жк "Лозенец" ще бъде възстановена към средата на 2017 г. Този ангажимент е поела кметицата Йорданка Фандъкова по време на среща с представители на гражданската инициатива "Спаси София". Движението на трамваите ще бъде възстановено, когато приключат наземните строителни работи по строящите се по бул. "Патриарх Евтимий" метростанции от третата линия на метрото.

От "Спаси София" подчертават, че с връщането на закрития през март тази година трамвай жк "Лозенец" отново ще има директна връзка до центъра на града. Те определят това като спечелена голяма битка на гражданското общество в София.

Припомняме, че през февруари жители на квартала масово излязоха на протест, за да кажат категорично, че са против плановете за закриване на поредното трамвайно трасе в града. Срещу проекта се подписаха над 5000 души.

В „Люлин" искат културен дом вместо нови блокове

От Инициативния комитет "За Люлин" настояват да се построи с общински средства културен дом и спортна зала вместо четири жилищни блока, които са одобрени от районния кмет Милко Младенов. По тяхна инициатива на 15 август се организира обществено обсъждане, на което да се реши бъдещето на общинския терен. Той се намира пред метростанция "Люлин" и бул. "П. Владигеров". В непосредствена близост до станцията е предвидена сграда от три седеметажни тела и триетажни между тях, като за обществена полза ще бъде една, където ще се помещава единствено районната администрация.

"На тази общинска земя не трябва да бъде допуснато никакво частно строителство, особено без обществено обсъждане", категорични са от инициативния комитет.

От организацията припомнят, че през 2014 г. е приет Общински план за развитие на Столичната община, в който са изредени предложенията на районните кметове. По настояване на кмета Йорданка Фандъкова е трябвало да бъдат обсъдени с граждани и представители на неправителствени организации, но такива не е имало за район "Люлин".

"Г-н Младенов е дал предложенията без въобще да ни потърси. Дадени са 79 предложения, които не са обосновани по важност и цели. Поради тази причина ние писахме до председателя на общинския съвет Елен Герджиков и кмета Йорданка Фандъкова с искането приоритетни проекти да са спортна зала, парк и многофункционален културен дом", казват от комитета.

БГфармА е срещу отлагането на поевтиняването на лекарства за кръвно

Аида ОВАНЕС

Българската генерична фармацевтична асоциация излезе със становище срещу решението на Надзорния съвет на НЗОК до отложи за 1 април догодина 100-процентната реимбурсация на лекарствата за есенциална хипертония. Както ДУМА писа, решението е от 27 юли. Преди време здравният министър Петър Москов обеща от 1 август т.г. касата да поема 100% от стойността на около 40 лекарства за есенциална (първична) артериална хипертония.

"Аргументите против въвеждане на 100% реимбурсиране при социално-значими терапии, свързани с недостиг на средства в бюджета на НЗОК или с проблеми в информационната система на касата, са недостатъчно основателни и несъизмерими със здравните и социално-икономическите ползи от въвеждането на подобни мерки", пише в становището.

Само през първото тримесечие на т.г. касата е платила 2 332 448 лв. за лекарствата за есенциална хипертония на 191 403 здравно осигурени.

Големият актьор Никола Анастасов бе изпратен вчера в последния му земен път от близки и колеги. Поклонението бе в Сатиричния театър, на който той посвети близо 60 години от живота си

Застрояват още 23 зелени площи в жк. „Младост"

За общо 23 терена в междублоковите пространства в квартал "Младост" е предвидено застрояване според подробните устройствени планове на района. От тях най-много се намират в "Младост" 1 и "Младост" 4. Това се разбира от писмо на жителите на квартала, в което 15 август е посочена като следваща дата за протест.

Преди седмица заграждение за строеж на мястото на детска площадка между блоковете 19, 20 и 21 в "Младост" 1 предизвика недоволството на хората. Впоследствие кметът Йорданка Фандъкова спря строежа и възложи пълна проверка още от времето на реституирането на терена през 2003 г.

В район "Младост" има най-много застрояване на зелени площи, защото голяма част от градинките пред блоковете са на частни собственици. Възможно е отчуждаването им, но за тази цел са необходими много пари, казаха от отдел "Архитектура и градоустройство" на Столичната община.

КТ „Подкрепа" срещу стандарт на МОН за развитие на учителите

От Синдикат "Образование" към КТ "Подкрепа" се обявиха против текстове от Държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, представен преди няколко дни от Министерството на образованието и науката. "Безкрайно сме озадачени от представения за обществено обсъждане проект, част от него не кореспондира с договорените текстове по време на работната група", заявяват от синдиката. В позицията им се посочва, че педагогическите специалисти са вече повече администратори, отколкото педагози, а непедагогическите дейности не са обезпечени финансово.

"Според проекта на МОН двете кариерни учителски длъжности са с неясен мандатен статут. Проектът не дава отговор на задавания вече седем години въпрос кариерните длъжности "старши учител" и "главен учител" за какъв период са. Ако са мандатни, наредбата не дава яснота за отнемане на кариерните длъжности", коментира Юлиян Петров, председател на синдиката.

Синдикат "Образование" предлага на МОН да приложи алтернативен подход, като учителят или директорът да избират професионална квалификационна степен или задължителната квалификация, измерена в квалификационни кредити.

Статистиката отчете инфлация за юли

Ръст на БВП за второто тримесечие на годината

Инфлацията в България през юли е нараснала спрямо месец по-рано, сочат данни на Националния статистически институт (НСИ). Регистрираната инфлация е от 1,0 на сто. За резултатите допринасят продължаващото поскъпване на храните, горивата и транспортните услуги. В седмия месец от годината цените на хранителните продукти и на безалкохолните напитки отчитат увеличение с 1,7% на месечна база, докато цените на алкохолните напитки и на тютюневите изделия остават на равнището от предходния месец.

От хранителните стоки най-чувствително е увеличението на пресните зеленчуци, където се отбелязва покачване на цените с 14,9 на сто. Свинското месо се е продавало с 2,2% по-скъпо през юли, отколкото през юни, а при месото от едър рогат добитък увеличението е с 1,9 на сто. Регистриран е и скок от 1,6 на сто при цените на прясна и охладена риба. През юли сме плащали по-скъпо сиренето и кашкавала, съответно с по 0,3 % и 0,1 %. Купували сме на по-високи цени също захар - с 2,6%, сладолед - с 0,8%, оцет - с 1,9%, минерална вода - с 0,7%, ракия - с 0,1%, вино - с 0,3 на сто, сочи още статистическата справка.

Скок с 2,2% отбелязват цените и на облекло и обувки, а тези на жилища, вода, електроенергия, газ и други горива остават на равнището от юни.

Увеличение с 1,8 процента на месечна база има при транспортните цени, докато цените в

здравеопазването и в сектора на съобщенията намаляват с 0,1%, показват данните на НСИ.

Средногодишната инфлация за периода август 2015 - юли 2016 година се понижава с 0,8% спрямо периода август 2014 - юли 2015 година. Данните за юли обаче все още не са знак, че българската икономика ще успее в близките месеци да се измъкне по-трайно от дефлационната спирала, в която се оказа от август 2013 година, коментират от НСИ.

Повишаване на цените с повече от 15% се отчита при пакетните туристически услуги, което е характерно явление за средата на лятото. Самолетните билети също имат по-висока цена през юли спрямо месец по-рано. На месечна база индексът на потребителските цени се повишава през юли с 1,0% спрямо предходния месец, когато бе отчетено слабо понижение с 0,1 на сто. На годишна база инфлацията се понижава с 0,2% (спрямо юли 2015-а) след спад с 1,3 през предходния месец. Въпреки доста посдържаното темпо на понижение годишната инфлация остава негативна за шести пореден месец, отбелязвайки дефлация за девети от последните десет месеца, след като единствено през януари беше отчетена нулева инфлация, сочат още данните на НСИ. На годишна база индексът на потребителските цени все още е под нулата, но се приближава към нея.

Отчетен е ръст на брутния вътрешен продукт с 3 на сто през второто тримесечие спрямо същия период на миналата година, сочат още данни на статистиката. Спрямо първите три месеца на годината икономиката ни е нараснала с 0,7 на сто.

ТУРСКИ ХОЛДИНГ ИСКА ЛЕТИЩЕ СОФИЯ

Турският холдинг "Лимак" има намерение да участва в търга за летище София, съобщиха медиите в южната ни съседка. Според Ебру Йоздемир, която отговаря за инвестициите на холдинга, фирмата се интересува за приватизацията на столичното ни летище.

Обявеният срок за подаване на оферти е 20 октомври. Летище София е един от големите останали държавни транспортни активи, като държавата се надява да получи приход от 1,2 млрд. лева за 35 години. Турската група "Лимак" се занимава главно със строителство, но има интереси също в енергетиката и туризма. Преди няколко години дружеството спечели 20-годишна концесия за оператор на летище "Сабиха Гьокчен", в Истанбул, намиращо се в азиатската част на града. "Лимак" е и един от инвеститорите, които сега строят третото летище в Истанбул. Групата получи и правото да го управлява за срок от 25 години, след като предложи 29,1 млрд. долара, като в сумата не влизат дължимите данъци. Това е почти двойно увеличение на стартовата цена на търга от 16,6 млрд. долара.

Новото летище трябва да увеличи три пъти трансферния поток през Истанбул до 210 млн. пътници на година. Международният терминал също така ще бъде вторият по големина в света, отстъпвайки само на този в Дубай. Цената му се равнява на почти 3% от БВП на Турция.

Търговците очакват да привлекат клиенти с големи намаления

Пенсионните фондове повишават активите си

Активите на пенсионните фондове, управлявани от деветте пенсионноосигурителни дружества (ПОД), продължават да растат, показват данни на управление "Осигурителен надзор" на Комисията за финансов надзор. Печалбата им се увеличава леко на фона на спада на приходите и ниските разходи за управление на собствени средства. Така компаниите навлязоха с добра форма във фазата на проверката на активите им, резултати от която трябва да има през декември.

В края на юни 2016 г. балансовите активи на фондовете нарастват с 2,9% на тримесечна и с 8,5 на сто на годишна база до 9,856 млрд. лв., показват изчисления на Investor.bg на база предварителните данни на управление "Осигурителен надзор" на Комисията за финансов надзор (КФН). Само нетните активи са с 11,7% повече до 9,81 млрд. лв. в сравнение с края на първото полугодие на 2015 г.

Въпреки този ръст има спад на приходите. Общите приходи са надолу с 5,6% на годишна база до 83,5 млн. лв. при 5% годишен спад на приходите от такси и удръжки до 67,1 млн. лв. и непроменени приходи от управление на собствени средства.

До голяма степен понижението при приходите от такси и удръжки беше генерирано през първото тримесечие на 2016 г. Изчисленията на Investor.bg сочат, че на тримесечна база приходите от такси и удръжки вече спадат само с 1,5%.

От началото на годината са в сила по-ниски такси, които събират ПОД. Например максималният размер на удръжката от всяка осигурителна вноска бе намалена до 4,5% от 5%, а инвестиционната такса, изчислена върху стойността на нетните активи на фонда в зависимост от периода, през който те са били управлявани от ПОД, вече е 0,9% спрямо 1 на сто през миналата година. Тези такси и удръжки ще продължат да намаляват до края на 2020 г.

Освен това осигурените лица вече могат да избират дали да прехвърлят средствата по партидите си към Националния осигурителен институт (НОИ), като преместването на пари от втория стълб на пенсионната система от първия може да се е отразило до известна степен на приходите, а и на дейността като цяло, на ПОД и по-конкретно - на универсалните и професионалните пенсионни фондове.

Банките у нас са сигурни, обяви БНБ

Банковата система у нас е стабилна и няма да има нужда от спасителни планове, оповести управителят на БНБ Димитър Радев след излизането на резултатите от стрес тестовете на банките. Данните показват, че дори при евентуална икономическа криза банките ни няма да бъдат засегнати и ще могат сами да абсорбират шокове при неблагоприятни пазарни условия, допълни още той. Има банки обаче, които се нуждаят от предписание на мерки за увеличаване на капиталовите буфери и намаляване на рисковите кредити, допълни още Димитър Радев. Има и такива, за които са изготвени мерки, предвиждащи поддържане на съществуващите капиталови буфери.

Основният показател за финансовата стабилност, а именно - съотношението между собствения базов капитал и рисково претеглените активи, е 18,9%, което е много над изискванията и за европейските банки. Стрес тестът е показал, че ако макроикономическите прогнози до 2018 г. се осъществят, този показател допълнително ще се подобри до 22,2%. В случай на дълбока икономическа криза този показател би се понижил до 14,4 на сто, което отново остава много над задължителния минимум от 4,5 процента.

ЧАСТ ОТ ДЪЛГА МОЖЕЛА ДА СЕ ПЛАТИ С ПАРИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА БАНКИТЕ

Част от държавния дълг може да бъде платен с финансовия буфер, отделен за банковата система, стана ясно от изявление на министъра на финансите Владислав Горанов. Тъй като необходимост от ползването на отделените за банките пари няма да има, те ще бъдат използвани за плащания по дългови падежи, с което отпада нуждата от рефинансирането им с нов дълг, обясни още Владислав Горанов, визирайки добрите резултати от стрес тестовете на банките в страната ни. Министър Горанов обяви, че очаква положителни резултати при оценката на качеството на активите на пенсионните и застрахователните дружества. Това е пътят за поддържането на цялостна стабилност на българската финансова система, допълни още той.

Снимки БГНЕС

11 бомби за 1 ден в Тайланд

Местен саботаж, а не международен тероризъм, били атаките, обяви полицията

Пет провинции, предимно туристически, в Тайланд бяха ударени от 11 бомби за по-малко от едно денонощие. Това съобщиха властите в страната, цитирани от Си Ен Ен. Все още никой не е поел отговорност за атаките и не е ясно дали те са свързани помежду си.

Най-малко 4 души бяха убити, а над 30 ранени при бомбените нападения. Според тайландската полиция става въпрос за местен саботаж, а не за международен тероризъм. "Това не е терористична атака, а местен саботаж", каза говорител на полицията на пресконференция в Банкок.

Остава неясно дали нападенията са свързани с бунта в южните провинции, населени предимно с мюсюлмани, добави говорителят, цитиран от Ройтерс.

Сред ранените са чужди туристи в морския курорт Хуа Хин. ТАСС цитира телевизионния канал Тай Пи Би Ес, че са арестувани няколко души, заподозрени за съучастие в нападенията. Подробности обаче не се посочват.

Премиерът Прают Чан-оча нареди да бъдат приети всички необходими мерки за предотвратяване на нови взривове. В местата на масово струпване на туристи ще се появят допълнителни полицейски постове, обяви туристическата полиция на страната. "Постовете ще работят денонощно, ще осъществяват охрана и проверка", заяви ръководителят на туристическата полиция Сарачет Хакпал.

Миналата седмица тайландците одобриха нова конституция, която ще засили властта на военните. Макар конфликтът между ислямистите в трите южни мюсюлмански провинции Патани, Яла и Наратхиуат и правителството в Банкок да се ожесточи след 2001 г., откакто армията пое властта през 2014 г., атаките станаха по-редки.

Конфликтът в Южен Тайланд продължава от години и коства живота на над 6000 души, но досега никоя от враждуващите страни не е посягала на туристи, коментират агенциите.

Меркел четвърта по популярност сред немските управници

Одобрителният рейтинг на германския канцлер Ангела Меркел се срина рязко през последния месец. Това показва социологическо проучване на обществената телевизия ZDF, цитирано от Ройтерс. Малко повече от година преди федералните избори проучването дава на Меркел одобрителен рейтинг от 1,0 при скала на оценяване от 5,0 до -5,0. Спадът е от 1,4 през юли.

Ангела Меркел заема четвърто място сред политиците в Германия. Пред нея по популярност се нареждат премиерът на Баден-Вюртемберг Винфред Кретчман, външният министър Франк-Валтер Щайнмайер и финансовият министър Волфганг Шойбле. Следващият изборен тест за консерваторите е през септември, когато ще се проведе местен вот в Берлин и Мекленбург-Предна Померания, където се очаква силно представяне на "Алтернатива за Германия", известна с антиимигрантските си настроения. Проучването показва още, че само 44% от германците смятат, че политиката на Меркел към бежанците е добра, докато 52% са на обратното мнение. 54 процента са на мнение, че споразумението между ЕС и Турция за мигрантите ще се провали. 35% пък вярват, че разговорите между Брюксел и Анкара за турското еврочленство трябва да бъдат прекратени заради политическата ситуация в Турция.

Австрия предлага армия и полиция на Сърбия

Австрийският канцлер Кристиан Керн предложи на сръбския премиер Александър Вучич подкрепа от страна австрийската армия и полиция за охраната и защитата на сръбските граници за спиране на мигрантската вълна, предаде БГНЕС. "Всяка подкрепа и помощ е добре дошла", бе краткият отговор на Вучич, който бе на работно посещение във Виена.

Според Керн Сърбия е свършила изключителна работа при овладяване на мигрантската криза и е направила много повече от някои държави членки на ЕС и трябва да получи необходимото признание. Кристиан Керн съобщи, че австрийската армия може да се включи в подсигуряването на хуманитарна помощ, където може да бъдат допуснати и неправителствени организации.

По отношение на споразумението между ЕС и Турция канцлерът каза, че ако то бъде поставено под въпрос, "Австрия ще трябва да предприеме и други мерки по границите си".

В същото време броят на пристигащите от Турция в Гърция мигранти и бежанци продължава да се увеличава. За да се справи с претоварването на центровете за прием по островите в източната част на Егейско море, Атина планира до края на лятото да премести около 2000 души в четири нови центъра на остров Крит.

ИД ОТВЛЕЧЕ 2 ХИЛ. ДУШИ ОТ СЕВЕРНА СИРИЯ

Бойци на групировката "Ислямска държава" в петък са пленили около 2 хил. цивилни при напускането на бившия джихадистки ключов град Манбидж в Северна Сирия, съобщиха местните сили и мониторингова група.

В същото време над 100 хил. души са напуснали домовете си, докато иракските сили разчистват територия преди ключова битка за завзетия от групировката "Ислямска държава" град Мосул, съобщи Асошиейтед прес, позовавайки се на Върховния комисариат на ООН за бежанците.

Иракските лидери многократно обещаваха Мосул, който вече повече от две години е в ръцете на джихадистите, да бъде отвоюван от джихадистите тази година.

Правозащитни организации се опасяват, че още около милион души може да бъдат принудени да бягат от Мосул и района с напредването на операцията.

По-рано от комисариата за бежанците на ООН съобщиха, че около 43 000 души са напуснали района на Мосул от март насам, а 66 600 души са избягали от близкия град Ширгат и околностите му от юни.

кратки

Спряха саудитки, тръгнали към „Ислямска държава"

Три жени и седемте им деца, едно от които на годинка, са били задържани при опита им да заминат за Сирия, за да се присъединят към "Ислямска държава", съобщиха от саудитското вътрешно министерство. Жените и децата били спрени в Бейрут, след като един от съпрузите сигнализирал саудитските власти, че жена му пътува към Сирия.

На 29 октомври Исландия избира парламент

Исландското правителство обяви предсрочни парламентарни избори на 29 октомври заради скандала с данъчния рай, предизвикан от "Панамските досиета". Разкритията, че стотици исландци, сред които е и премиерът, разклати политическата система на страната. По време на демонстрации с исторически размери в Рейкявик исландците поискаха нови избори, за да изгонят от властта дясноцентристите.

В Бангладеш предотвратиха атентат

Полицията в Бангладеш задържа петима джихадисти, които щели да извършат атентат в столицата Дака, съобщи Ройтерс. Задържаните са членове на местната терористична групировка "Джамаат ул Муджахидин". Четирима от задържаните е трябвало да се взривят, а петият отговарял за направата на бомбите. Полицията е открила 25 детонатора и голямо количество материал за изработване на взривни устройства.

В Китай строят 739-метров небостъргач

Властите в китайския град Шенчжен, провинция Гуандун, ще издигнат на 739 метра най-високия в страната небостъргач. В момента най-високият небостъргач в Китай е Шанхайската кула в градския район Пудун, която се извисява на 632 метра.

За 20-и път централният площад на белгийската столица "се окичи" с огромен цветен килим. В същото време в Брюксел бяха задържани трима души по време на антитеристично разследване

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

Американски военни преувеличавали успехите срещу ИД

Данните за групировката били манипулирани, за да се омаловажи заплахата, разкрива правителствен доклад

Военното ръководство на САЩ представяло твърде оптимистично американските усилия за надделяване над терористичната групировка "Ислямска държава" (ИД) в Ирак и Сирия. Това става ясно от правителствен доклад.

Междинният доклад е изготвен от специална комисия на Конгреса, която разследва сигналите, че ръководители на разузнаването разкрасявали информацията и омаловажавали риска от ИД, като същевременно преувеличавали дейността на САЩ за обучение на местните военни за борба с джихадистите.

"От средата на 2014-а до средата на 2015-а най-високопоставените лидери на разузнаването от Централното командване на САЩ манипулирали докладите, за да омаловажат заплахата от ИД в Ирак", заявява републиканският конгресмен Майк Помпео.

"Резултатът: потребителите на тези разузнавателни сводки получавали "розова" интерпретация на успешните операции на САЩ срещу "Ислямска държава", изтъква Помпео, като допълва, че това може да е изложило на риск американските войски.

Лидерите на Централното командване нарушавали разпоредбите, професионалната етика и стандарти, като нагаждали разузнавателните анализи, така че да представят подчертано положителни резултати от първоначалните усилия на САЩ да обучи иракските сили за сигурност за противодействие на ислямистите.

"Четиридесет процента от аналитиците съобщават, че е имало случаи, при които е правен опит за изкривяване или спестяване на разузнавателна информация през миналата година", подчертава Помпео.

Конгресменът Брад Уенстръп казва, че засега остава неясно защо разузнавателната информация е била изопачавана.

Говорителят на Пентагона Патрик Еванс коментира, че "тези експертни оценки и анализаторите, които ги правят, са от жизнено значение за усилията ни, особено като се има предвид невероятно сложното естество на битката на няколко фронта, която в момента е в ход в Ирак и Сирия".

"Понякога експертите не са съгласни с трактовката на сложните данни, а разузнавателната общност и министерството на отбраната приветстват здравословния диалог по тези теми, които са от жизнена важност за националната сигурност", допълни Еванс.

Лидерите на Централното командване трябва да понесат отговорност, ако са притискали аналитици да преиначават информация относно борбата с "Ислямска държава", убедена е сенаторът републиканец Кели Ейот, член на Комисията по въоръжените сили.

Анкара дири 32 свои дипломати

Анкара обяви, че 32 турски дипломати все още се издирват, въпреки че са били отзовани от властите във връзка с неуспелия опит за военен преврат. "32 от 208-те отзовани дипломати не са се върнали в Турция", обяви министърът на външните работи Мевлют Чавушоглу на съвместна пресконференция с иранския си колега Мохамед Джавад Зариф.

В същото време министърът на отбраната Фикри Ъшък съобщи, че повече от 3000 души са уволнени от турските въоръжени сили след провалениия опит за преврат. "От въоръжените сили на Турция са уволнени 3185 души, между които има 151 генерали и адмирал. В случай на нужда, данните може да се променят, водят се съдебни дела срещу задържаните", посочи министърът.

Общо в хода на разследването след метежа са били задържани 35 000 души, уволнени са около 45 000 държавни служители.

РЕЙТИНГЪТ НА ЕРДОГАН РАСТЕ

Одобрението за турския президент Реджеп Ердоган се е повишило с 20% след неуспелия опит за военен преврат миналия месец и е достигнало най-високата си точка след изборите преди две години. Това сочат резултати от проучване, проведено между 28 юли и 1 август сред 1275 души. 67,6 процента одобряват турския президент, което е ръст от 21 пункта в сравнение с предишното допитване в края на юни, съобщи базираната в Анкара социологическа агенция "Метропол".

Ердоган се радваше на най-голяма подкрепа в началото на 2012 г., когато беше министър-председател и го одобряваха 71,1% от анкетираните. През август 2014 г. Ердоган стана президент с 52% от гласовете. Оттогава насам допитванията му даваха под 50% подкрепа.

МОСКВА ОБМИСЛЯЛА ДА СКЪСА ОТНОШЕНИЯТА С КИЕВ

В Москва се обсъжда вариант за прекъсване на дипломатическите отношения с Украйна. Това пише руското издание "Известия", позовавайки се на външнополитически източници. Това става в рамките на разглежданите от Русия възможности за отговор на опита са украинското разузнаване да организира диверсионни акции в Крим.

Според "Известия" в отговор Москва може да закрие посолството си в Киев и да отзове всички дипломати.

В момента посолството на Русия в Киев е с временно представляващ, тъй като предложеният нов посланик Михаил Бабич не е приеман от украинската страна.

Прессекретарят на Путин Дмитрий Песков коментира по този повод, че Москва продължава да предлага нов посланик, но ако Киев е готов да понижи равнището на дипломатически отношения, то това си е негов избор.

Снимка БГНЕС

Протестно шествие се проведе пред американското посолство в Сеул. Демонстрантите, носещи маски на американския и южнокорейския президент, се обявиха против решението на правителството в Сеул да разреши разполагането на американска система за противоракетна отбрана в страната. Това предизвика и недоволство от страна на Китай

Путин смени началника на администрацията си

Руският президент Владимир Путин назначи нов шеф на администрацията си, една от най-важните позиции в страната. Според Ройтерс Сергей Иванов сам е поискал да се оттегли. В съобщението на Кремъл се посочва, че Иванов става специален представител по въпросите на околната среда и транспорта.

Като негов заместник Путин е посочил 44-годишния Антон Вайно. Постът му включва отговорни задачи като изготвянето на законопроекти, които президентът представя пред парламента, следенето за тяхното прилагане и извършване на анализ за вътрешната обстановка и международната ситуация, който да бъде представян на държавния глава.

Повечето молдовци не искат обединение с Румъния

Повечето граждани на Молдова са против обединяване с Румъния. Това показват данните от социологическо допитване, проведено през юни и оповестено в петък в Кишинев. 47 процента от гражданите на Молдова са категорично против обединяване с Румъния, а 20% са по-скоро против тази идея. В същото време 13% са за обединение на двете страни, а други 15% са готови по-скоро да подкрепят, отколкото да отхвърлят идеята. 4% нямат отношение по въпроса, а 1% не са отговорили.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

Кан забрани буркините на плажа

Живеем в едно общо публично пространство и има правила, които трябва да се спазват, категоричен е кметът на френския град

Кметът на френския фестивален град Кан забрани носенето на т.нар. буркини на плажа, предаде АФП.

Буркините са бански костюм, който покрива цялото тяло. Думата е комбинация от "бурка" и "бикини".

Заповедта е в сила от четвъртък - 11 август 2016 г. Подписана е на 28 юли от кмета на средиземноморския град Давид Лишар, който е от дясната партия на Републиканците. С нея се забранява "достъпът до плажовете и местата за къпане на всички, които не носят подходящо облекло, спазващо добрите нрави и светското начало, уважаващо хигиенните норми и нормите за сигурност".

Друг мотив за забраната е, че банско облекло, показващо религиозна принадлежност, в момент когато Франция и религиозни обекти са цел за терористични атаки, създава риск от безредици, който трябва да бъде предотвратен.

Франция е в извънредно положение след серия от атаки, включително нападението в Ница, при което мъж от тунизийски произход прегази 85 души с камион на крайбрежния булевард в града в Деня на Бастилията.

Всеки, който наруши правилото, може да бъде глобен с 38 евро. Преди да се стигне дотам, нарушителите ще бъдат помолени да се преоблекат или да напуснат плажа.

Лишар обяснява, че все пак е допустимо носенето на други религиозни символи като ермолка (традиционната еврейска шапчица) и кръст и че забраната не се отнася до воалите, с които някои мюсюлмански жени покриват косите си. "Чисто и просто забраних униформа, която е своеобразен символ на ислямския екстремизъм. Живеем в едно общо публично пространство и има правила, които трябва да се спазват", твърди кметът на Кан.

Лигата за правата на човека обясни, че ще оспори забраната в съда. "Време е политиците в този регион да спрат с дискриминационния плам и да защитават ценностите на Френската република", аргументираха се от правозащитната организация.

Първите подобни забрани в общини във Франция, Холандия и други страни в Западна Европа, датират от 2008-2009 година. Те обаче засягат предимно плувните басейни за обществено ползване.

През 2011 г. Франция стана първата европейска страна, която забрани носенето на обществени места на бурки и никаб (ислямски воал, частично закриващ лицето на жената).

В същото време германските власти обсъждат носенето на бурки. Предложението е част от евентуалните мерки, които ще бъдат взети като отговор на атентатите в Бавария. По-рано германската федерална провинция Бавария представи инициатива за национална забрана върху носенето на бурки при явяване в съда. Инициативата, подета от баварското правителство, не настоява за цялостна забрана на бурките. "Въпросът не е свързан с личните или религиозните убеждения. За нас това е свързано единствено с осигуряването на надлежен съдебен процес", обясни началникът на местното канцлерство Марсел Хубер. По думите му е важно съдебните служители да виждат израженията на лицата на свидетелите по време на техните изказвания.

Над 70 влиятелни републиканци не искат Тръмп

Над 70 влиятелни републиканци, разочаровани от кандидатпрезидентската кампания на Доналд Тръмп, настояват партийното й финансиране да бъде спряно и средствата да се насочат най-вече за предстоящия вот за Конгреса и Сената.

"Способността на Доналд Тръмп да внася разцепление, неговата некомпетентност, безразсъдство и непопулярност може да превърнат тези избори в прилив (на гласове) към демократите", се твърди в посланието, адресирано до председателя на Националния комитет на републиканската партия Райнс Прибъс и цитирано от "Политико".

Подписалите писмото призовават за "незабавен трансфер" на партийните средства за частичните избори на сенатори (една трета от Сената се обновява през ноември) и депутати за всичките 435 места в Камарата на представителите с цел да бъдат подпомогнати кандидатите на републиканците, чиито перспективи да бъдат избрани са накърнени от непопулярността на Тръмп.

Според тях само подобно действие ще спаси Републиканската партия от това "да се удави с Тръмп, висящ като камък на шията й". "Това не би трябвало да е трудно решение, тъй като шансовете на Доналд Тръмп да бъде избран се изпаряват от ден на ден", се подчертава в писмото.

Обама е най-скъпоплатеният президент

Класация на държавниците, които получават най-високи заплати годишно, направи Си Ен Ен Мъни. На първо място се нарежда американският президент Барак Обама с годишна заплата от 400 000 долара. Следва го канадският премиер Джъстин Трюдо с 260 000 долара заплата. Германският канцлер Ангела Меркел е трета с 242 000 долара.

В петорката влизат още японският премиер Шиндзо Абе с 241 250 и президентът на Република Южна Африка Джейкъб Зума с 206 600 долара.

В десетката са още френският държавен глава Франсоа Оланд (198 700 долара), британският премиер Тереза Мей (186 119), руският президент Владимир Путин (137 650), италианският премиер Матео Ренци (120 000) и бразилският президент Дилма Русеф, срещу която в момента върви импийчмънт, със 103 000 долара.

Индийският премиер Нарендра Моди (28 800) и китайският държавен глава Си Цзинпин (20 600 долара) затварят челната десетка.

Венецуела и Колумбия отварят границата

Венецуела и Колумбия постигнаха споразумение за постепенно отваряне на границата, затворена преди година от венецуелското правителство с цел борба с контрабандата.

От днес границата ще бъде отворена и венецуелците ще могат да я пресичат, за да купуват храна и лекарства. Решението беше обявено след среща на венецуелския президент Николас Мадуро и колумбийския му колега Хуан Мануел Сантос.

"Ще отворим границата, но по правила - ред и контрол. И ще степенуваме действията по важност. Най-важното е сигурността, която ще определи, и всичко останало", заяви Сантос.

Венецуела преживява тежка икономическа криза. Огромните опашки за основни продукти са ежедневие. Гладните бунтове и грабежите станаха повсеместно явление, а равнището на насилствените престъпления е едно от най-високите в света, припомня Ройтерс. Венецуелски граждани пресичат границата с Колумбия, за да купуват оттам продукти от първа необходимост. Стотици венецуелци щурмуваха граничен пункт през юли и влязоха в съседната страна, за да пазаруват.

Клинтън обяви икономическата си програма

Хилъри Клинтън реши да се възползва от предимството си пред провалящата се кампания на Доналд Тръмп, обещавайки да заеме по-твърда линия в търговските спорове със страни като Китай. Кандидатът за президент на демократите обвини освен това опонента си, че предлага данъчни облекчения на съюзниците си милионери и милиардери, съобщи "Файненшъл таймс", цитиран от investor.bg.

Бившият държавен секретар представи икономическата си програма в Уорън, Мичиган, три дни, след като Тръмп разкри програмата си от реформи в Детройт, които включват сериозни намаления на корпоративния данък и данъка върху доходите, разхлабване на регулациите и потвърда позиция по отношение на търговските сделки.

Клинтън заяви, че неговите понижения на данъците ще бъдат от полза на най-богатите американци, тъй като това ще даде на компаниите им данъчна задна вратичка. Клинтън нападна и предложението му да премахне данъците върху големите наследства.

В речта си Клинтън обеща да създаде нова позиция на прокурор по търговията и да утрои броя на правоприлагащите лица в отговор на хардлайн програмата на Тръмп и обвиненията му, че страни като Китай и Мексико са спечелили несправедливо предимство за сметка на САЩ.

Тя се опита да представи и по-оптимистична картина на Мичиган и САЩ като цяло, нападайки песимистичната оценка на Тръмп от понеделник за съдбата на Детройт и за опиличаването на САЩ със страна от третия свят.

Клинтън е категорична, че плановете й ще помогнат повече на обикновените избиратели, включително чрез повишаване на публичните инвестиции в инфраструктурата и отменяйки таксите за колеж за средната класа. Тя заяви желанието си за компромис, за да спечели одобрението на Конгреса, включително по начините за финансиране на инфраструктурната й програма за 275 млрд. долара.

Социологическите проучвания от тази седмица сочат, че Клинтън увеличава преднината си пред Тръмп.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

ОРЛИН ВАТАШКИ:

Липсата на канализация в кв. „Драгалевци” е риск за цяла София

Пари за осъществяването на проекта има, но той не е приоритет на Столичната община, заяви доскорошният общински съветник от БСП и жител на района

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

ОРЛИН ВАТАШКИ е роден през 1981 г. Завършва специалност финанси на предприятието в Икономическия институт към БАН. Специализира банково дело към УНСС. Общински съветник е в Столичния общински съвет през мандат 2011-2015 г. Бил е заместник-председател на постоянната комисия по финанси и бюджет и член на комисия по устройство на територията, архитектура, достъпна среда и жилищна политика в СОС. На местните избори през 2007 г. и 2015 г.е кандидат на БСП за кмет на столичния район “Витоша”.

□ *Г-н Ваташки, доскоро бяхте общински съветник в София от БСП, жител сте на кв. “Драгалевци” и подкрепяте протестите, които ваши съграждани организираха през последния месец. Какво принуди хората да излязат на улицата, за да обявят недоволството си?*

- Вече повече от месец хората от кв. “Драгалевци” излизат на протести заради липсата на канализация в квартала. Жителите се събираха девет пъти досега и протестът им е изцяло граждански. Повод за него стана поредното застрояване в квартала върху земя, която е била общинска. По време на кметския мандат на г-н Бойко Борисов общината се е отказала от правата си, държавата в лицето на Областната управа се е сдобила с акт за държавна собственост и е продала терена на частни фирми, които са решили да строят. В същото време липсата на канализация е основен проблем на квартала и така недоволството на гражданите се пренасочи и към този въпрос. На общоквартални събрания се постигна единомислие, че проблемът трябва да се постави сериозно пред общината.

□ *Какви са реакциите досега от районния кмет и кмета на Столичната община на протеста на хората?*

- По инициатива на организаторите на протеста бе проведена работна среща с представители на общината и проектанти, на която бяха обсъдени въпроси, свързани с техническото изпълнение на проекта. Оценявам срещата като добра, защото на нея стана ясно, че идеята за прокарване на канализация по бул. “Черни връх” е възможна и технически изпълнима. Такова предложение е направено много отдавна от водещи експерти в областта. Аз го подкрепям и многократно съм го поставял на обсъждане, но то бе отхвърлено с лека ръка от администрацията. Според експертите обаче това е възможно да се случи, като единственият технически проблем, който може да възникне, е свързан с нивото на тръбите. Ако тези, които идват от квартала, са на по-ниско ниво от тръбата, която трябва да поеме водите, ще е нужно да се изгради помпена станция. Така много по-лесно и евтино общината ще може да изгради канализация по булеварда, без да има нужда от тежки процедури по отчуждаване.

Надявам се лично кметът Йорданка Фандъкова да поеме ангажимент за осъществяването на проекта. Смятам също, че районният кмет трябва да застане редом с гражданите и да подкрепи изцяло техните искания. В негов интерес е да настоява капиталовите разходи, които Столичната община разходва за територията на район “Витоша”, да отговарят на местния данък, който жителите плащат. В момента, а и от години съществува голяма диспропорция в това отношение.

□ *Вие сте отправил питане по този проблем към кмета Йорданка Фандъкова още преди 3 години в качеството си на общински съветник. В пространен отговор тя дава разяснения за решаването на въпроса и определя конкретни срокове. Изпълнени ли са ангажиментите и обещанията, дадени през 2013 г.?*

- Това е официален документ, чрез който администрацията на Столичната община, а и лично кметът заявяват, че вътрешноквартална канализационна мрежа в “Драгалевци” ще започне да се изгражда през 2016 г. Предвиждаше се през 2014 година да започне третият етап от изграждането на тръбата, в която ще се заустват отходните води от централната част на квартала. Съгласно плановете главните канализационни клонове на квартала трябваше да бъдат изградени до 2016 г., а вътрешната мрежа - до 2018 г. В този момент, лятото на 2016 г. въпросният трети етап не е готов, тъй като процедурите по отчуждаване все още не са приключили и общината води дела със собствениците на имоти, през които е предвидено да премине канализацията.

Няма нужда човек да е експерт, за да разбере, че дори сега да започне изграждането на проекта, няма как той да бъде завършен до 2018 г. Може да се обобщи, че години наред администрацията на Столичната община обещава на жителите на квартала да започне изграждането на канализация, но към настоящия момент това не се е случило. Този път гражданите са твърдо решени да протестират дотогава, докогато не се намери окончателно решение на въпроса.

□ *Според вас на какво се дължи забавянето - на липса на пари, на нежелание или на незаинтересованост?*

- Смятам, че Столичната община разполага с необходимите средства, а може да се намери и европейско финансиране. Като общински съветник имах възможността да присъствам на обсъждането на четири бюджета, бях зам.-председател на бюджетната комисия към СОС и имам достатъчно наблюдения за начина на изразходване на общинските средства.

Смятам, че Столичната община трябва да определи този проект като приоритетен, което ще позволи бързото му реализиране. Пример в това отношение е проектът за изграждане на канализация в район “Банкя”. Без да противопоставям жителите на отделните столични райони, искам да подчертая, че живеещите в този район са 7 пъти по-малко от тези в район “Витоша”, и то по официални данни от преброяването през 2011 г. В “Банкя” живеят около 12 136 души, а Столичната община изхарчи над 76 млн. лева за изграждането на канализация. В същото време жителите на район “Витоша” са над 80 000, а за тях не се прави необходимото. За това смятам, че решаването на проблема е въпрос на приоритети. Ако Столичната община планираше правилно, погъсто населените квартали можеха да имат вече канализации. Явно “Банкя” е район с по-голям приоритет за ръководството на общината и ние знаем защо.

Освен това може лесно да се види, че всяка година поради невъзможност на администрацията да усвои всички средства, предвидени в капиталовата програма, плануваният бюджет се преразглежда и тези пари се пренасочват за нещо друго. Ако се проследи как се формира бюджетът, ще се разбере, че през последните 6-7 години по един и същи начин сумите, предвидени за канализацията в кв.”Драгалевци”, се презаписват за следваща година.

□ *Как се справят на практика хората в района с липсата на канализация? Освен “Драгалевци” такава няма и в “Симеоново”, “Княжево”, “Бояна”.*

- Всъщност в повече от 20 на сто от територията на Столичната община липсва канализация. В “Симеоново” има частично изградена, а в “Бояна” във връзка с изграждането на резиденцията по времето на социализма, една част от квартала е снабден с канализация.

Този въпрос е от съществено значение за жителите на цяла София. Това е така поради факта, че по естествена гравитация водите от тези квартали се насочват към централната част на града, съответно замърсяват целия град. Още по-голям е проблемът с основния водопровод, преминаващ по продължението на околовръстният път - южна дъга, който захранва голяма част от София. В момента отходните води на цитираните квартали преминават около тази тръба, което носи огромен риск за замърсяване на питейната вода. Във всичките квартали от район “Витоша” има частично изградени мрежи, които са частни, незаконни и се заустват в дерета, което също е сериозен екологичен проблем.

□ *Какви са другите най-важни въпроси за решаване в района?*

- Както в останалите столични райони, така и във “Витоша” са натрупани сериозни проблеми, които чакат своето решение. Първият от тях е липсата на инфраструктура - подземна и наземна, както и презастрояването. Липсва и цялостна визия за развитието на този красив и все още зелен район. Смятам, че вилните зони отдавна са изгубили статута си на такива и следва това да бъде един от основните въпроси на новия градоустройствен план на София.

Обликът на кварталите от подвитошката яка трябва да бъде различен. Това е зеленият район на столицата. Не може в него да има дори малки жилищни блокове при положение, че строителството трябва да бъде ниско, до 10 метра и с плътност на застрояването до 30%. Всеки може да види, че много от новопостроените сгради в тези квартали не приличат на малки къщи, а поскоро на мащабно жилищно строителство.

> **Във всичките квартали от район „Витоша“ има частично изградени мрежи, които са частни, незаконни и се заустват в дерета, което е сериозен екологичен проблем**

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

ЧОВЕКЪТ ЕПОХА

Фидел Кастро днес става на 90 години

Кърдинка КЪДРИНОВА

Лидерът на Кубинската революция оставя незаобиколима следа в световната история, той вдъхнови борбата за независимост и социална справедливост на десетки народи

Малцина в световната история са политическите мъже, съпоставими с лидера на Кубинската революция Фидел Кастро, който днес навършва 90 години.

Той се превърна в легенда още съвсем млад, като водач на "брадатите" от Сиера Маестра - дръзките бунтовници, не просто съборили поредния непоносим латиноамерикански диктатор, а и разбъркали целия световен ред с предизвикателството си към империализма на САЩ и с примера си за всички потиснати народи по света.

Но след толкова години в голямата световна политика Фидел днес е и нещо много повече от емоционален символ на непокорството, независимостта и алтернативния път на развитие. В многобройните му речи, интервюта, статии са концентрирани възгледи, концепции, философски и хуманни анализи и обобщения, които отиват много по-далеч от моментния повод или тема. Заредени с дълбочината и силата на един висок и разностранен интелект, с многоцветието на един ярък и въздействащ език, те третират ключови проблеми на човешкия морал, на обществения напредък, на отговорността пред историята и бъдещето, на опазването на мира и природата на планетата.

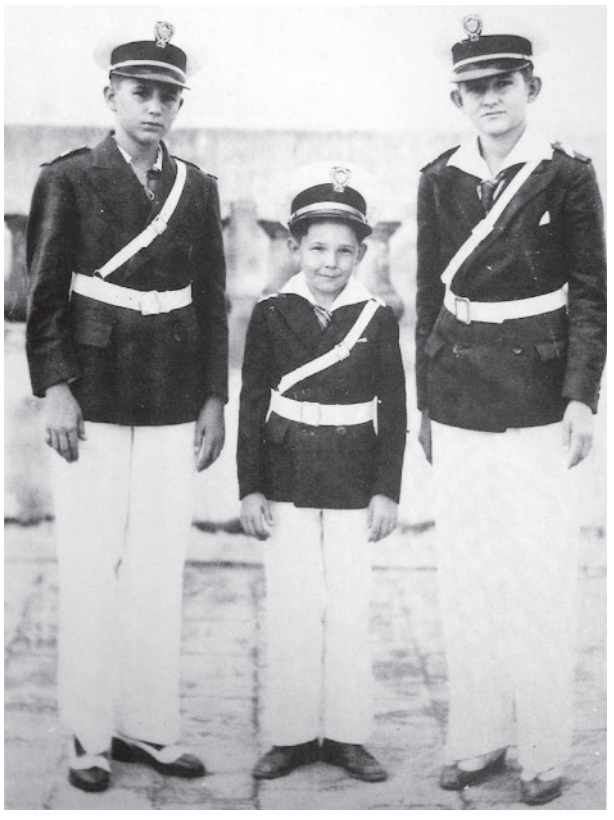
Фидел няма "събрани съчинения", каквито в едни не тъй далечни времена си поръчваха обитателите на ръководни кабинети от бившия соцлагер. Но ако за техните томове днес почти никой не си спомня, живото слово на Фидел - защото то е само негово, а не на анонимни писачи - продължава да разбужда човешки умове и съвести и да уцелва най-болезнените глобални въпроси.

Това за пореден пък пролича на Седмия конгрес на Кубинската комунистическа партия, състоял се през април т.г. Фидел се появи в конгресната зала и произнесе вълнуващо слово, което разплака много от делегатите. Някои световни медии го нарекоха "сбогуване" и предпочетоха да цитират само малка част от него, в която Кастро говори за напредналата си възраст и за неизбежността скоро да си отиде завинаги. Но магията на "завет" в това слово беше другаде - в акцентирането върху силата на марксистко-ленинските идеи, върху значението на социалните промени, върху отговорността на човечеството за опазването на мира и на самия живот на планетата. (Публикуваме словото отделно).

Това е Фидел - макар и на 90 години, макар и човек епоха, той мисли не за спомена, който ще остави, а за бъдещето, което чака всички ни. Мартианец - последовател на Хосе Марти - до мозъка на костите си. Именно под водачеството на Фидел Куба развя като знаме и продължението на идеите на Марти - своя Апостол на свободата: "Ако Марти казваше, че нашата малка родина е Куба, а нашата голяма родина е цяла Америка, то днес ние казваме, че нашата малка родина е Америка, а нашата голяма родина е целият свят".

Да, Фидел направи Куба световен фактор. Разбира се, за това изиграха роля интернационалните мисии през 80-те, когато кубинските войници помогнаха и за независимостта на Ангола, и за свалянето на режима на апартейд в Южна Африка - принос, за който легендарният Нелсън Мандела не спря да благодари на приятеля си Кастро до края на живота си. Впрочем съвсем не случайно именно на погребението на Мандела през декември 2013 г. се стигна и до онова историческо ръкостискане между Барак Обама и Раул Кастро, от което тръгна и размразяването между Хавана и Вашингтон.

Кубинската помощ за Африка обаче изобщо не се изчерпва само с военни подвизи. От десетилетия там работят всеотдайни лекари и учители от Острова на свободата, които стигат до такива забравени от бога кътчета, където никой друг доброволец или мисионер от "белия" свят не би стъпил. Ще припомня само още един епизод пак от съвсем неотдавна - когато през 2014 г. пламна епидемията от ебола в няколко африкански страни, Световната здравна организация, както и здравното министерство на САЩ, се обърнаха именно към Куба да изпрати своите лекари в огнищата на заразата, за да помогнат тя да се спре. И да, кубинските екипи веднага отидоха там, където европейци и американци не искаха. Ебола беше овладяна и Куба получи признанието на СЗО за това. Нищо, че световните медии "не забелязаха".

Братята Кастро - Фидел, Раул, Рамон (отляво надясно) - през 1941 г. Те имат и четири сестри.

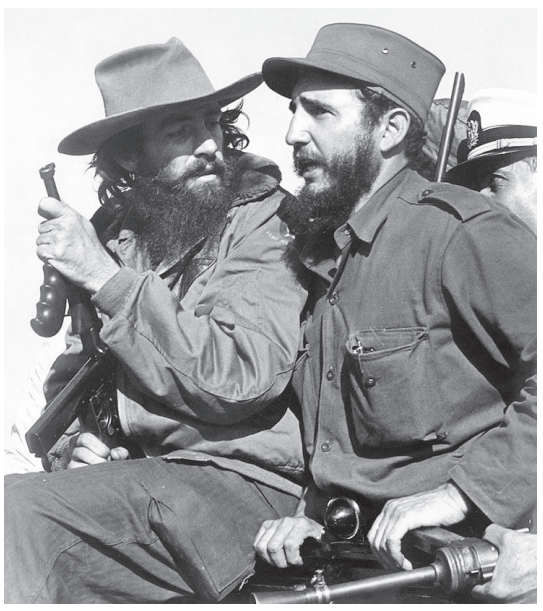
В момента над 40 000 кубински медицински кадри, сред които 15 407 лекари, работят в 66 страни. От стартирането на "Операция Чудо" през 2004 г. кубински офталмолози са възвърнали чрез безплатни операции зрението на 2,5 милиона души от 28 страни. С медицински и учителски бригади Куба се отплаща и на Венецуела за петрола, който получава оттам. Такива бригади работят и в Бразилия, Боливия, Еквадор, Никарагуа и т.н.

Достъпните и безплатни здравеопазване и образование за народа са сред основните цели, с които младият Фидел тръгва да прави революция. И днес постиженията в тези две области, както и в културата, и в спорта, са сред най-притегателните емблеми на Острова на свободата. Куба е единствената в Латинска Америка и Третия свят, успяла да влезе в първата десетка държави в света с най-добър индекс за човешкото развитие по такива показатели като продължителност на живота, образование и качество на живота. Това сочат данни на Програмата за развитие на ООН (PUND). Показателят на детската смъртност на острова е едва 4,6 на 1000 живородени - най-ниският на американския континент, по-нисък от САЩ и Канада. Страната отделя най-високия в света процент от БВП за образование - 13%, и има и най-много лекари на глава от населението - 85 000 при 11 милиона жители. Това е два пъти повече от съотношението при американските граждани.

Фидел прекара родината си през какви ли не турбуленции - от Карибската криза до разпадането на соцлагера, който остави кубинците на произвола на световните стихии. Но запази нейната независимост и достойнство. Нещо повече - без никаква световна суперсила зад гърба си успя да види и приижданието на "лявата вълна" в Латинска Америка, изграждането на впечатляваща регионална интеграция въз основа на принципите на солидарността и социалните програми. Вярно, след смъртта на венецуелския му приятел Уго Чавес в част от латиноамериканските страни тръгна откат на дясно, но разбуденото съзнание на огромни човешки маси на континента вече трудно ще се върне назад.

Фидел дочака дори опиталите се 638 пъти да го убият Съединени щати да признаят неуспеха на антикубинската си политика и да започнат диалог за нормализиране на отношенията с Острова на свободата. Едва ли някой друг световен деец би могъл да се похвали с по-щастлива политическа съдба.

За отбелязването на 90-годишнината на Кастро из цяла Куба и Латинска Америка вече отдавна се "загрява" с изложби, конференции, публикации. Националният балет на Куба под ръководството на също легендарната Алисия Алонсо посвети на юбилея на "Команданте ен хефе" спектакъла "Дон Кихот". В Буенос Айрес, Аржентина, се състоя голям концерт под наслова "Не го надвиха! Фидел и неговите 90 победи".

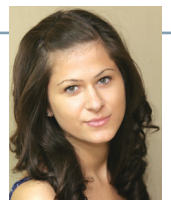

Фидел и Камило Сиенфуегос влизат в Хавана след победата на революцията,януари 1959 г.

Първият космонавт Юрий Гагарин получава подарък от Кастро в компанията на Че Гевара

На стр. 29

МАРИЯ НИНОВА

Над нещата

За гафовете, които президентът Плевнелиев направи през мандата си, може да напишем томове комични произведения. Едва ли много хора биха оспорили това, че е една от най-осмиваните политически фигури в последните 26 години. Когато говорим за него, в главите ни изниква всичко друго, но не и определението "обединител", какъвто трябваше да бъде. Но минало. Гледаме напред.

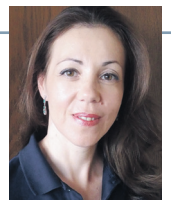
Едно не може да му се отрече, че и той гледа в бъдещето. Добър началник е. Толкова добър, че ще направи всичко възможно, преди да освободи "Дондуков 2" от присъствието си, да намърда подчинените си на хубави позиции. Постове трябва да се намерят на всички. Сега се опитва да набута каквото може в дипломатически кресла. Нищо, че по Закона за дипломатическата служба партийно-политическите назначения не трябва да надхвърлят 20%. Това намерение на "обединител номер 1" тече от месеци. Знае се. Партии декларации писаха. Пресконференции се даваха. Закони се четоха. Ама на кого му пука? Имаме и някакъв външен министър. Даниел Митов предпочита да мълчи. Че за какво да си хаби приказките? Само да се напряга допълнително. След три дни ще сме забравили кой къде е назначен и всичко ще си върви "в русло". Няма нужда от излишни реакции. Продължаваме да слагаме случайни хора на високи постове и после олеле. Външната ни политика отдавна не е това, което трябва да бъде - да тръгва от националния интерес.

Политиците ни са доказали, че са над хората. Повечето живеят в някаква паралелна държава. Напоследък обаче и доста нагло газят законите, на които трябва да се подчиняват чинно. Няма такива работи у нашата държавица. Рибата се вмирисва откъм главата. Да не се учудваме защо надолу по етажите властва беззаконието, когато собственият ти президент нарушава правилата, а пък министрите са над тези неща.

Анатолий СТАНКУЛОВ

А на чий гръб?

АСЯ ГАРДЕЛИ

Гръмко обявиха резултатите от стрес тестването на българските банки. Управителят на БНБ Димитър Радев се похвали дори предсрочно, че банките ни били стабилни. Даже можели да абсорбират шоковете при неблагоприятни пазарни условия, т.е. да оцелеят парите на българите при тежка икономическа криза.

Позитивният пиар не спира дотук. Оказа се, че се е повишило и доверието в банките, защото все повече се увеличавал броят на вложителите. Е, тук пак ни пускат по "пързалката"! Броят на вложителите може и да се е увеличил, щото някои прибират бая европари, ама надали растат сумите в масовите сметки. Хората кткат влогове от по 1000-2000 лв. за "последния си път". И нищо не расте, понеже лихвите са вече нулеви. Пък държавата със законче задължи всички ни да превеждаме парите си за нея през частните банки! Как няма да са богати, като пет стотинки да преведеш на държавата, комисионата за банката си върви. Знае се, че у нас всяка елементарна банкова операция граничи с обирджийството. Банките печелят неимоверно много от обикновените преводи, а комисионите им са толкова високи, че нямат аналог в Европа с вековни традиции в банковото дело. У нас клиентите не са пощадени, дори когато извършват сами онлайн банкиране. В повечето държави от ЕС за такъв тип операции няма никакви банкови такси - защото те не ангажират банков служител, а човек се самообслужва от дома или офиса си. Докато банките в Европа отпускат кредити и ласкаят клиентите си с изгодни условия, у нас работещите бедни дори и кредит вече все по-рядко взимат, понеже няма как да го погасяват. А клиентите нямат никакви права по сключваните договори.

Кому е нужна "стабилна", но неработеща за хората банкова система? Кому са нужни и страхотните постижения при стрес тестовете, ако гаврата с нищожните вложения на българина продължава? И докато всеки пети у нас няма пари да си плати най-евтиното перо в домакинството - водата, родните банки работят усърдно за попълването на хазната си на гърба на дребните вложители.

Премиерът, който...

От стр. 1

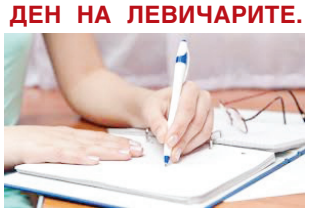
С подобно поведение обаче той не спасява България от никаква потенциална заплаха. Точно обратното - всеобхватното желание да приведеш гръбнак пред чужди интереси и да им се подчиниш изцяло всъщност е с пъти по-голяма заплаха за националната сигурност от всичко останало. Не напразно турските вестници излязоха с триумфални заглавия как българският премиер е готов да им даде главите на всички от организацията на Гюлен. Проправителствените медии на Анкара като пирани надушиха автентичния страх на нашия премиер и заръфаха радостно. А сега нека да видим дали от Вътшно или отнякъде другаде ще се осмелят да оспорят заглавията и да кажат, че това е пропаганда. Всички знаем, че подобно действие няма да има. Те просто ще премълчат, ще се скатаят. Защото оттук-нататък е ясно, че отношенията между България и Турция ще бъдат доминирани от подчинението.

Гледайки унизителното поведение на Бойко Борисов и страха, от който се стеле неприятен аромат около него, човек започва да се пита разни неща. Например - къде изчезна онази държава, която през 2011 година отказа да предаде скандалния Ахмед Чатаев в ръцете на руското правосъдие. Пет години покъсно Чатаев се оказа основен организатор на зловещия атентат на Истанбулското летище.

Най-лошото е, че оттук-нататък не ни чака нищо по-добро. Навелият се веднъж ще се наведе и втори път. После трети. Цялата политика на Борисов се състои от навеждания, лупинги и маневри, които водят до повик за повръщане за всеки, който волю или неволю е принуден да бъде част от тази анти-България, която Борисов изгради под благосклонния поглед на толкова много съвести на нацията. Заради това не искам да слушам лицемерните им хленчове днес. Те също са съучастници на безчестието.

Датата 13

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ЛЕВИЧАРИТЕ. Отбелязва се от 1984 г. по инициатива на Международната конфедерация на леворъките хора като форма на протест, че светът е устроен за десноръки. Според неофициалната статистика 10 на сто от хората на Земята са леворъки.

1826 - В СОПОТ СЕ РАЖДА НЕДЕЛЯ ПЕТКОВА, ПРОСВЕТИТЕЛ (УМИРА 1894 Г.). Известна е като баба Неделя, родоначалник на девическото образование в България. Учителства из цялата страна, основава женски училища в София, Велес, Солун и др. Участва в борбата за църковна национална независимост. По молба на Васил Левски извезва знамето на БРЦК. По време на Априлското въстание (1876) ушива знамето на въстаниците от Пиянечко. След Освобождението разгръща просветна дейност в Родопите.

1912 - ПЪРВИ ПОЛЕТ НА САМОЛЕТ НА БЪЛГАРСКАТА ВОЕННА АВИАЦИЯ НАД СОФИЯ. Поручик Симеон Петров (р. 1888 г.) пилотира аероплана "Блерио XI". Дипломираният във Франция пилот завършва най-реномираната летателна школа в Европа по онова време. Той е и първият летец в света, успешно приземил самолет при внезапно спиране на мотора в полет над Париж на 4 юни 1912 г. Петров изпълнява и първата нощна бомбардировка по време на Балканската война на 7 ноември 1912 г. над Истанбул. През 1938 г. създава дружеството "Симонавия", което внася от Франция грамофонни плочи, а по-късно организира производството им в България. Марката на плочите е "Орфей". През 1947 г. то е преименувано на "Балкантон", а Симеон Петров умира през 1950 г., забравен от всички.

1926 - РАЖДА СЕ ФИДЕЛ КАСТРО, КУБИНСКИ ПОЛИТИК И ДЪРЖАВНИК. Водач на революцията в Куба (януари 1959 г.), министър-председател, председател на Държавния съвет, първи секретар на ЦК на Кубинската комунистическа партия. През лятото на 2006 г. поради здравословното си състояние Фидел прехвърля временно правомощията си на по-малкия си брат Раул Кастро. През февруари 2008 г. обявява, че не желае и няма да приеме нов мандат на президент.

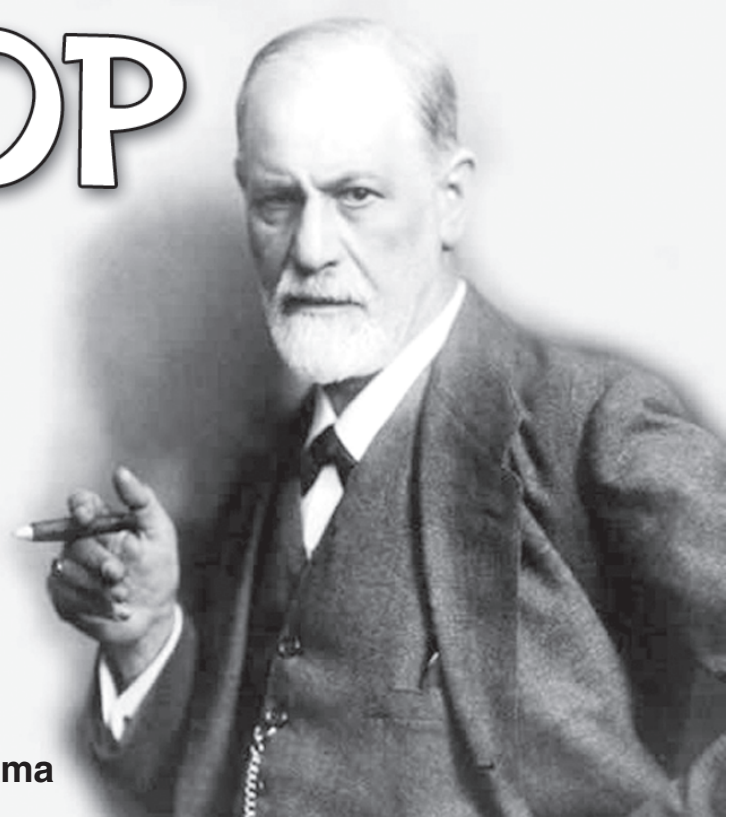
1961 - ИЗДИГНАТА Е БЕРЛИНСКАТА СТЕНА. Част от границата между ФРГ и ГДР, отделяща Западен Берлин от източната част на града. Един от най-известните символи на Студената война, при опит да я преминат умират около 200 души. Преобразуването на стената и обособяването ѝ като гранична зона продължава до 1975 г. В напълно завършения си вид тя се състои от 45 хил. бетонни блокове с размери 3,6 на 1,5 м. През 1989 г. Берлинската стена става символ на промените в Източна Европа - тя се превръща в километрова "изложба" на графити. Стената е разрушена на 9 октомври 1989 г.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
13 АВГУСТ 2016
ДУМА

ЛИТЕРАТОР ПО ИНСТИНКТ, МЕДИК ПО НЕВОЛЯ

В чест на 160-годишнината от рождението на Зигмунд Фройд - един малко известен разговор от 1920 г. на журналиста Джовани Папини с бащата на психоанализата

Срещнах д-р Зигмунд Фройд на конгрес по психоанализа в Хага през 1920 г. Преди два месеца си купих от Лондон красива гръцка статуетка от мрамор, представляваща според археолозите Нарцис, и я изпратих с поздравително писмо на "откривателя на нарцисизма". Този добре подбран подарък ми осигури покана от бащата на психоанализата.

- Вашето посещение е много приятно за мен. Вие не сте нито болен, нито колега, нито ученик, нито роднина! Аз съм непрекъснато сред истерици и ненормални, които постоянно ми говорят едни и същи неща; сред лекари, които са или глупави папагали, или амбициозни кариеристи. А с вас ще мога да говоря спокойно. Знаете ли, аз, който уча другите как спокойно и свободно, без никакви задръжки да споделят онова, което е вътре в тях, не мога да разкрия пред никого душата си.

Отговорих, че само за да се запозная с него, съм пристигнал във Виена.

- Всички мислят - продължи той - че държа на научния характер на моето творчество и моята главна цел е лечението на душевните болести. Аз съм учен по принуда, а не по призвание. Всъщност аз съм артист. Моят любим герой още от детството е Гьоте. Исках да стана поет и цял живот съм мечтал да напиша роман... Семейството ми беше бедно. Аз съм евреин, което от своя страна ме поставяше на едно поносимо стъпало в тази антисемитска монархия...

Литературата кипеше от непрекъснати битки. Символизмът издигаше флаг срещу натурализма. Влиянието на Флобер и Зола се изместваше от Маларме и Верлен...

Литератор по инстинкт и медик по неволя, аз реших да трансформирам един от клоновете на медицината - психиатрията, в литературата. Смятам се за поет и романист под образа на учен. Психоанализата не е нещо друго, освен транспониране на едно литературно призвание в областта на психологията и патологията. Гьоте ме вдъхнови за първото ми откритие. Знаете, че е написал "Вертер", за да се освободи от една болка, водеща го към самоубийство. Литературата му е послужила за катарзис, за освобождаване. Какъв е моят метод при лечение на истерията? Насърчавам пациента да разкаже всичко, което би могло да го освободи от това натрапчиво чувство. Не прави нищо по-различно от онова, което ни учи Гьоте! Споделянето е освобождаване и дори начин на лечение.

Скоро забелязах, че изповедите на моите болни са един ценен извор за човешката природа. Постъпвах като Емил Зола. Той също събираше документален материал за своите романи, а аз го трупах за себе си. Декадентската поезия насочи вниманието ми към общите неща между съня и творчеството, върху важността на езика на символите. Психоанализата се роди не, както се твърди, от внушенията на Ницше и Шопенхауер, а от транспонирането на някои литературни школи в науката.

Ще се изразя по-ясно. Романтизмът, наследил традициите на средновековната поезия и прокламирал първенството на страстта, ми подсказа идеята да превърна сексуалността в център на човешкия живот. Под влияние на натуралистите аз погледнах любовта помалко сантиментално, помалко мистично.

Натуралистите, и особено Зола, ме научиха да гледам спокойно най-отблъскващите неща в живота: чувствеността и нагона, скрити под добрите маниери. Накратко казано - да виждам животинското у човека.

Символизмът ме научи на две неща: стойността на сънищата, асимилирана в поезията, и мястото, което заемат в изкуството, т.е. в един вече реализиран сън - символа и алюзията. Тогава започнах своята голяма книга за интерпретацията на сънищата като израз на подсъзнателното - същото подсъзнателно, което е и извор на вдъхновение. И както бях научил от символистите, че всеки поет трябва да има свой език, и аз на свой ред си създадох речник на сънищата...

...Изригването на подсъзнателното, е в основата на духовния живот...

Както казах: цялата ми култура е литературна - гъмжи от цитати на Гьоте, Грилпарцер, Хайне и други поети... Моите книги са по-близки до фантастичните романи, отколкото до трактатите по патология. Студиите ми върху ежедневния живот са чисто и просто литература... Несъмнено всеки голям учен има немалко фантазии, които подхранват неговата интуиция. Но досега нито един не се е осмелил като мен да смесва литературата с науката. В психоанализата могат да се открият резюмирани и преведени на научен жаргон трите най-важни литературни школи на XIX век. Хайне, Зола и Маларме се срещат у мен под сянката на стария Гьоте. Никой не забеляза тази тайна и аз не бих я споделил с никого, ако не ви беше хрумнала прекрасната идея да ми подарите тази фигура на Нарцис...

Със свои пациенти с неврози, причинени от войната

ВСЕКИ НОРМАЛЕН Е НОРМАЛЕН... ОТЧАСТИ

Няколко цитата от Зигмунд Фройд, обявен за една от стоте най-влиятелни личности, преобразили света

● Живеем в много странно време и с удивление отбелязваме, че прогресът върви ръка за ръка с варварството.

● Никога не сме толкова беззащитни както тогава, когато обичаме и никога толкова безнадеждно нещастни, както когато загубим любовта.

● Всеки нормален човек на практика е нормален само отчасти.

● Колкото по-безупречен е човек външно, толкова повече демони има вътре в него.

● Ние не се избираме случайно един друг. Ние срещаме само тези, които вече съществуват в нашето подсъзнание.

● За нещастие потиснатите емоции не умират. Те са заставени да замълчат, но вътрешно продължават да влияят на човека.

● Ние идваме на света сами и сами го напускаме.

● Ти не преставаш да търсиш сили и увереност навън, а трябва да търсиш в себе си. Защото те винаги са били там.

● Любовта и работата - това са крайъгълните камъни на нашата човечност.

● Този, който обича много жени - познава жените; този, който обича една - познава любовта.

● Сънищата са царският път в безсъзнанието.

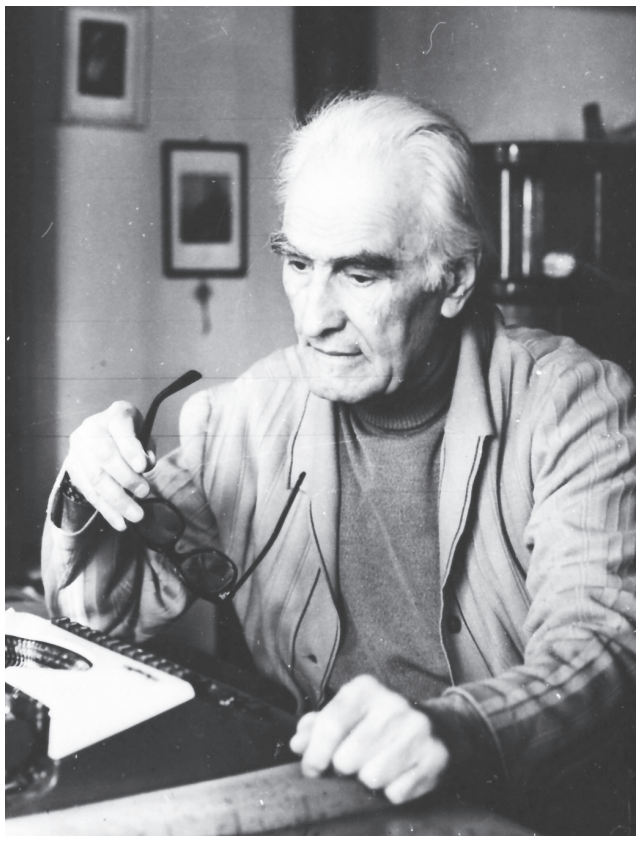
● За сексуално отклонение може да се смята само пълното отсъствие на секс, всичко останало е въпрос на вкус.

● Нищо в живота не излиза толкова скъпо, както болестта и глупостта.

● Въпреки моите 30-годишни изследвания на женската душа, не бях способен да отговоря на въпроса, на който още никой не е отговорил: "Какво иска една жена?"

● Когато ме критикуват, мога да се защитя, но пред похвалите съм безсилен.

Страницата подготви Огнян СТАМБОЛИЕВ

ЦАНЕВ

ФАМИЛИЯ НА ДУХОВНИ АРИСТОКРАТИ

Разказ за една от емблематичните династии на българската наука и култура

От Георги Цанев му Бленика започв Цаневи в бъ

Петра ТАШЕВА

Някои казват, че ние, българите, нямаме аристократични династии...

Имали сме! Доказват го историците. Но още сме имали, а и сега имаме, научни, творчески, артистични родове - фамилии на духовни аристократи. За ЦАНЕВИ ще е този разказ. За една емблематична фамилия на българската наука и култура.

Акад. ГЕОРГИ ЦАНЕВ (21.09.1895 - 21.07.1986) е един от големите български литературни критици, който с яркото си перо следи внимателно творците на България в периода от 1923 г. до смъртта си през 1986-а, когато 91-годишен, в патриаршеска възраст, ни напуска. Към българската литература той подхожда взискателно, справедливо, без конюнктурни съображения. Талантът му на проникновен литературен критик се ръководи само от качествата на създадените литературни творби, като винаги има за ориентир най-високите образци на световната и на нашата литература.

Корените на рода Цаневи тръгват от с. Борован, Врачанско. Когато през 20-те години на XX век родителите на Георги Цанев - Цона и Цано, разбират, че двете им деца (Георги и Цвета) са поели пътя на науката и ще живеят в София, те купуват място на ул. "Оборище" и построяват две къщи за тях. Оттогава досега в къщата на ул."Оборище" 92 живеят повечето потомци на сина им.

Силната обич и верността винаги са придавали очарование на брачните двойки в този забележителен род. Милена Цанева, която наследява и талантливо продължава литературоведските изследвания на баща си, помни своя дядо, бащата на Георги Цанев, като "красив и достолепен старец". Приличал на Вазов с гъстите си и навъсени вежди. А бабата била сладкодумна и най-често разказвала за голямата им обич, която не била одобрявана от неговите родители. Но това не им пречело. Те не престанали да се чакат и да се искат, докато накрая се събрали.

Разказвала баба Цона на внуците си за голямата любов с мъжа си, а той "... все я мъмреше да мълчи, защото четял, а тя му пречела".

Следващата брачна двойка в рода също е пример за голяма любов, преданост и семейно щастие. Това е семейството на литературния критик Георги Цанев и поетесата Пенка Цанева-Бленика. Любовта им започва от студентските години. "Сватовска" роля изиграват общите им духовни интереси, прогресивните им за времето си идеи, обичта им към изкуството, творческите им търсения, първите им литературни опити и успехи.

Любовта им е омайна, като псевдонима на Пенка - Бленика - името на билка, която унася и замайва главата с чудни видения. Обичта им е и плодотворна. През целия си живот съпрузите творят и създават творци. Работят като учители и възпитават и предават на своите ученици любовта си към литературата и изкуството. Подаряват тази любов и на своите деца и внуци.

Красиво и уверено поетесата изповядва семейната обич и щастие в стиховете си:

Приятелю, не ни върви,
но пак не ми е жал:
аз някога изтеглих в младостта
една печалба,
и тя бе тъй голяма,
че цял живот от нея свойте загуби
покриваме и двама.

("На рулетката", 1928 г.)

Милена Цанева разказва за влюбения поглед, с който се гледали един друг нейните родители. На въпроса й кой от тях е бил по-хубав на младини, баща й отговарял:

- Майка ти! Хората не можеха да откъснат поглед от очите й!

А майка й казвала:

- Баща ти, той беше красавец!

Проф. Надежда Драгова си спомня как нежно Георги Цанев помагал на жена си да ходи след тежко заболяване. Срещнала ги и казала на Бленика:

- Я, как хубаво ходите!

Пък тя рекла:

- Ходя, като ме води Георги.

А съпругът шеговито добавил:

- Аз я водя за ръката, ама тя ме води за носа!

Тъй, в обич и разбирателство, живели Георги и Пенка Цаневи. А домът им на ул. "Оборище" е културно огнище, което събира не само рода Цаневи, но и много от българските поети, писатели, художници и композитори у нас в периода 1920-1990 г. В него постоянни или чести гости са: Никола Фурнаджиев, Ангел Каралийчев, Асен Разцветников, Христо Радевски, Любомир Пипков, Кирил Цонев, Илия Бешков, Магда и Константин Петканови, Иван Хаджийски, Иван Лазаров, Стоян Загорчинов, Ана Каменова и Петко Стайнов...

След време започват да идват и младите тогава Павел Вежинов, Богомил Райнов, Богомил Нонев, Валери Петров, Блага Димитрова. В този гостоприемен дом Георги Цанев, с помощта и на съпругата си Бленика, издава списание "Изкуство и критика" - авторска трибуна на големи творци и верен ориентир за израстването на българската култура по пътя към истинското изкуство.

В научните си трудове Георги Цанев убедително доказва, че литературната критика е и изкуство. Сред сложния лабиринт на противоречия в българската литература, той поставя точни ориентири и убедително показва блясъка на "старото злато" в творбите на българските класици. Той утвърждава съвременни разбирания за литературата със статии и очерци за Христо Смирненски, Никола Фурнаджиев, Георги Стаматов, Еманоил Попдимитров, Алеко Константинов, Иван Вазов, Йордан Йовков, Антон Страшимиров, Илия Волен, Светослав Минков, Стоян Загорчинов, Емилиян Станев, Христо Радевски, Георги Караславов, Георги Райчев, Константин Петканов и мн. др. С безкомпромисните си критически изяви поддържа високи критерии за литературното слово.

Заслугите на Георги Цанев към нашата литература и изкуство са много и все мащабни. Той не само е прецизен и компетентен съставител и редактор на издания на българските класици, но и един от редакторите на подготвената от Института за литература при БАН четиритомна "История на българската литература". По негова инициатива и под ръководството и редакторството му е изработен и мащабният "Речник на новата българска литература" в три тома.

БЛЕНИКА - ПЕНКА ДЕНЕВА ЦАНЕВА (08.02.1899 - 19.12.1978), съпругата на Георги Цанев, майката на големия учен-биохимик акад. Румен Цанев, и на чл.-кор. проф. Милена Цанева - видна наша литературна критичка и историчка. Родена в Тутракан, тя заедно с хиляди бежанци напуска родната Добруджа след завземането й от Румъния. В спомените за нея се откроява образът на умна, добросърдечна и широко скроена жена. А чувствителната й душа на поетеса е разкрита в нейните стихосбирки: "Брегове", "Бяла птица", "Сребърни ръце" и др., в които основни теми и чувства са любовта и жизнерадостното отношение към живота, радостта от майчинството, носталгията по изгубения роден град, обичта към хората и отечеството.

Поетичната дарба на Бленика се изявява и в нейните преводи от славянските езици, където прецизно претворява Лермонтов, Некрасов, Иржи Волкер, Десанка Максимович и др. Преводите й са издирени от периодичния печат и събрани в книга след смъртта й от нейния предан съпруг. Щедро раздала любов, обич и грижи, на 79-годишна възраст Бленика напуска голямото си и сплотено семейство, но оставя светли и скъпи спомени у съпруг, деца и внуци. Десет години покъсно дъщерята Милена Цанева разтваря архива на майка си и грижливо съставя последната й книга - "Край белия Дунав" с автобиографични разкази за Тутракан, за многолюдния им дом на брега на "блесналия Дунав".

В творчеството на Бленика е отразена мъдростта на българската жена и майка.

Акад. Румен Цанев с дъщерите Светла и Ирина

Акад. РУМЕН ЦАНЕВ (05.10.1922 - 23.07.2007) е първород-

www.duma.bg
ДУМА СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

Млади, безработни, необразовани, апатични

В Италия и Гърция е най-висок процентът на неучащи и неработещи

Вчерашният 12 август, определен за Международен ден на младежта, отново бе чудесен повод да се привлече вниманието към положението, проблемите и предизвикателствата, пред които са изправени младите хора по целия свят. Повод бе и да се акцентира върху активната роля, която трябва да изпълняват при вземането на важни решения, касаещи както тяхното, така и на идните поколения бъдеще. За да бъде то по-добро и по-светло за всички. Това би следвало освен стремеж само на приказки, да бъде и реализиран и на практика, с конкретни действия. За да усетят младите хора, че политиците проявяват грижа за тях, за да не се чувстват безкрайно обезверени, апатични, невиждащи перспективи. Защото днес голяма част от тях, в сравнение със своите родители, не смятат, че ще живеят по-уреден от тях живот. Основна вина за това носят, разбира се, управниците ни, които позволяват съществуването на

изгубени поколения

Пътят към 2030 г.: изкореняване на бедността и постигане на устойчиво потребление и производство - такава бе темата на тазгодишния Международен ден на младежта. Не е случаен нейният избор, тъй като тя много точно се вписва в целите, приети от страните членки на ООН, за устойчиво развитие до 2030 година. Вчерашният 12 август се фокусира върху водещата роля на младите хора в процесите по справяне с бедността и постигането на устойчиво развитие. Устойчивото потребление води до използването на продукти и услуги, които отговарят на основните нужди на общностите като същевременно биват защитени и нуждите на бъдещите поколения, обясняват на сайта си от ООН. Развитието и насърчаването на индивидуалния избор и действия, които да увеличат екологичната ефективност на потреблението и да минимизират отпадъците и замърсяването, са от ключово значение за постигане на справедливо социално-икономическо развитие.

Все още много млади мъже и жени срещат трудности при своя избор на потребители. Тези пречки пред устойчивия избор включват високите цени на стоки и услуги и липсата на необходимата информираност за възможностите. Като се фокусира върху измеренията на социалното развитие на устойчивото потребление и производство, тазгодишната тема подчерта междусекторния подход към устойчивостта и социалните, политическите и екологичните взаимовръзки, необходими, за да се постигне то.

На 17 декември 1999 г. с резолюция 54/120 Общото събрание на ООН одобри препоръката на Световната конференция на министрите, отговарящи за младежта, (Лисабон, 8-12 август 1998 г.), 12 август да бъде обявен за Международен ден на младежта.

Образование и заетост - и двете или

нито едно?

С какво са ангажирани младите хора в Европейския съюз? В навечерието на Международния ден на младежта европейската статистическа служба Евростат излезе с данни, обрисуващи положението сред младежите в Европейския съюз през 2015 година.

В Европейския съюз има почти 90 милиона души на възраст между 15 и 29 години, които представляват 17 процента от цялото население на ЕС. Тези младежи се намират в различни ситуации, като моделите на образование и заетост се различават значително в различните страни членки. Възрастовият диапазон спрямо различната ситуация, в която са младежите - дали учат, работят или не са ангажирани с никаква дейност, също варира в различните страни членки.

Докато във възрастовата група 15-19 години голяма част от населението в ЕС е било заето с образованието си през 2015 година, точно обратна е статистиката за възрастовия диапазон 25-29 години, като голяма част тях са ходили на работа. Почти равен е процентът на младежите между 20- и 24-годишна възраст, които са отдадени на образованието си, и другите, които работят. Нещо повече, процентът на младите хора, които нито работят, нито учат,

се увеличава значително с възрастта

Докато техният процент между 15- и 19-годишна възраст е 6,3, то е почти троен - 17,3, за възрастовата група 20-24. Почти един млад човек на всеки пет между 25 и 29 години, или 19,7 процента, не учи, нито работи.

Докладът на Евростат се фокусира върху проблема с неучещите и неработещите, т.е. незанимаващите се с нищо, във възрастовата група 20-24 години. Най-голям е техният процент в Италия и Гърция, а най-нисък в Холандия и Люксембург.

През 2015 година над 1 младеж на всеки четири между 20 и 24 години в Италия нито е работил, нито е учил, което се равнява на 31,1 процента. За Гърция този дял възлиза на 26,1 процента. Повече от един на всеки петима младежи в Хърватия се намира в тази ситуация, или 24,2 процента. До нея, с минимални разлики, се нареждат Румъния, България, Испания и Кипър.

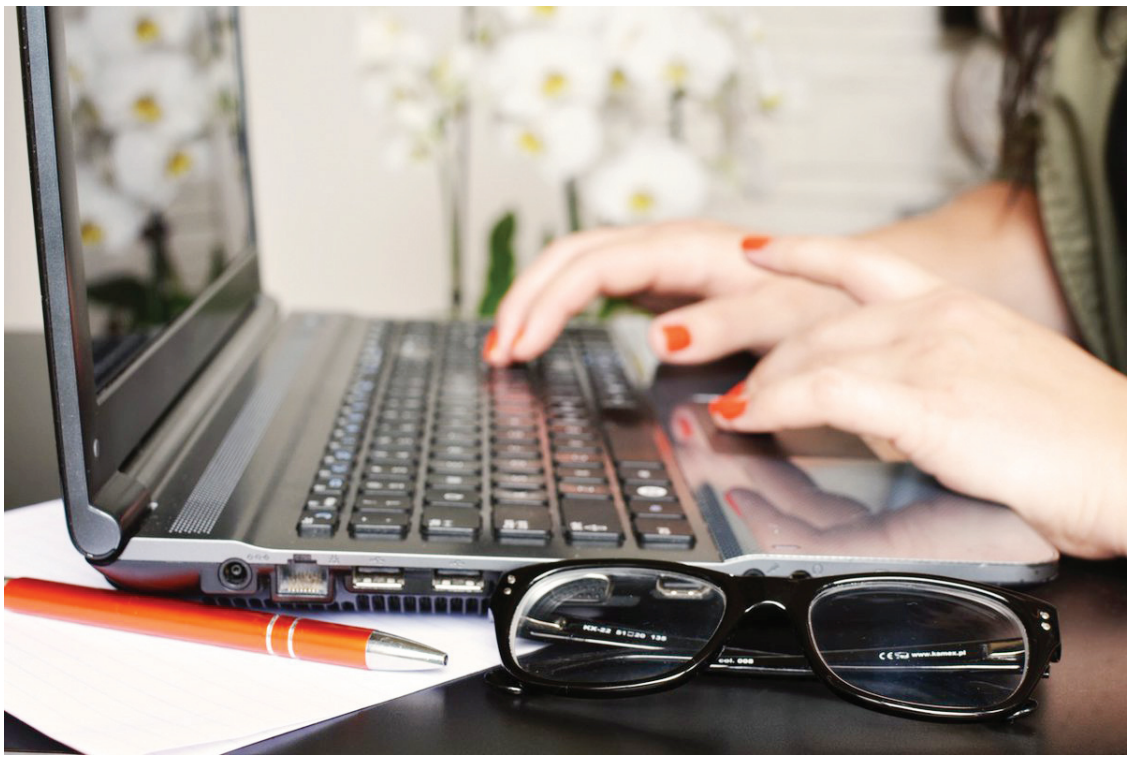
Обратно, в Холандия този процент възлиза на 7,2, за Люксембург е 8,8. Дания, Германия и Швеция са с 9,3 процента. Около тях се нареждат Малта, Австрия и Чехия.

На ниво ЕС през миналата година 33 процента са били заети само с образование, 16,9 на сто с образование и работа, 32,6 на сто само са работили. На ниво Европейски съюз през 2015 година почти 5 милиона млади хора на възраст между 20 и 24 години, или 17,3 процента, нито са работили, нито са били ангажирани с образование или обучение. Въпреки че между 2006 и 2015 година като цяло този процент остава относително стабилен, през последното десетилетие се наблюдават

значителни промени

в страните членки. Най-драстично намаление на неучащите и незаетите младежи е регистрирано в Германия - от 15,2 процента през 2006 г. до 9,3% през 2015-а. В България броят им е намалял с 5,3 процентни пункта.

Значително увеличение се наблюдава в Италия - от 21,6 процента до 31,1 на сто. В Гърция броят им е нараснал с 9,3 процентни пункта, в Испания с 9, в Кипър с 8,5, в Ирландия със 7,8, в Хърватия с 5,4, в Румъния с 5,2, в Португалия с 4,9, във Великобритания с 4,4, в Дания с 4,3, във Финландия с 4,1 процентни пункта.

Обезпокоителен е броят на младите, които нито работят, нито учат. Това носи след себе си тежки последствия - индивидуални и обществени

Вниманието на политиците трябва да бъде насочено към младите всеки ден, а не само на Международния ден на младежта

ЛАУРА СЛИМАНИ, председател на ПЕС-младежи:

ЛЕВИТЕ ДА СЕ ОБЕДИНИМ, ЗА ДА ПОСТИГНЕМ ЖАДУВАНАТА ПРОМЯНА

В Европа през последните 40 години само консервативните правителства постигат своите цели, като използват институционалната немощ на Европейския съюз, за да изнудват другите страни членки да се се съобразяват с тях. Това заяви в интервю за ilsitodisicilia.it Лаура Слимани - председател на ПЕС-младежи, след 5-дневния лагер на младите европейски социалисти, проведен неотдавна в Сицилия.

"Вярвам, че като социалисти ние не трябва да се страхуваме да "разклатим" статуквото в Европа, за да постигнем нашите цели... Трябва социалистическите и левите правителства да се съюзят, за да постигнат жадуваните промени: общи минимални социални и фискални стандарти, обща миграционна и политика за убежище, да сложим край на манията за стриктно следване на бюджетни дефицити", убедена е Слимани. "Надявам се, че европейските лидери ще чуят посланието, което им изпратиха на над 1000 млади хора в Сицилия: Ако искаме да запазим европейската идея, трябва да се борим за нея", категорична е председателят на ПЕС-младежи.

Припомняме, че неотдавна лидерът на ПЕС Сергей Станишев стартира кампания, с която предлага ново бъдеще и промяна за младите в Европа. Битката за извоюването на поставените цели предстои с пълна сила. Четирите стълба на програмата включват: допълнителни 20 млрд. евро финансиране до 2020 г. за Младежката гаранция, която трябва да бъде разширена за младежите до 30-годишна възраст; разширена програма "Еразъм"; Европейска културна карта; Детска гаранция с грижа за най-малките и уязвими членове на нашето общество.

Страницата подготви Кристиела СИМЕОНОВА

ДУМА Неделник
СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

За мъничките опасности на ваканцията

Човек, колкото и да не иска и да не планира, понякога попада в ситуации, в които трябва да взема бързи, но и адекватни решения. От БЧК препоръчват, преди да тръгнем на море за отпуската, да се консултираме с личния си лекар. Това е особено важно за хора с хронични заболявания. Друга важна препоръка е да се спазват водноспасителната сигнализация и указанията на спасителите, както и никога човек да не плува сам навътре в морето. И изобщо, информирайте се, преди да плувате, дали няма мъртво вълнение. От БЧК припомнят, че

трите основни причини за удавянията са

непознаването на опасностите при къпане и плуване, неумението да се излезе от опасни ситуации, възникнали във водата, както и незнанието да се помогне на човек, който се дави. Сериозна опасност са дънни ями и прагове, които се срещат в морето, реките и язовирите. Пропадането в тях става внезапно, предизвиква уплаха, преминаваща в паника, и давенето започва. На охраняваните плажове дънните ями и прагове се обозначават с червени плаващи знаци (шамандури) и указателни табели на брега. От БЧК обаче са категорични, че дори неумеещ да плува човек, може да

Или как да си помогнем на морето

си помогне сам в такава ситуация, като запази самообладание и

с отскоци от дъното се придвижи към плитката.

Старото правило "Никакво плуване след обилно хранене" не е загубило давност. След хранене стомахът е разширен, храносмилателните органи се снабдяват по-обилно с кръв за сметка на мозъка и крайниците. Недостатъчното кръвоснабдяване на мозъка, съчетано с интензивните движения, охлаждането на тялото и налягането на водата върху стомаха може да предизвикат прилошаване, повръщане и дори загуба на съзнание, а попадането на стомашно съдържимо в дихателните пътища, води до задушаване и удавяне. Затова най-добре е човек да плува

поне 2 часа след хранене.

Плуването след употреба на алкохол или наркотични средства винаги води до трагични последици. Затова от БЧК не препоръчват влизането във водата порано от 8 часа след поемането на алкохол или други упойващи средства.

Друга опасност е студената вода - рязката промяна на температурата на тялото при попадането на човек в студена вода може да предизвика шок с рефлекторно спиране на дишането.

Мускулни крампи (схващания) също може да се превърнат в проблем. Опасността идва от внезапната и силна болка и невъзможността на мускула да изпълнява функциите си, докато трае гърчът. Силната болка и обездвижването на крайника често водят до паника и давене. Запазете самообладание, препоръчват от БЧК. При поемане на въздух човешкото тяло има положителна плаваемост, която позволява задържане на водната повърхност без плувни движения. С една или две ръце крайникът се сгъва и разгъва с цел неколкократно разтягане на мускула до неговото отпускане. След това мускулът се размачква. Убождането с остри предмети не помага, а допълнително дразни мускула и още повече задълбочава гърча.

Някои причини за сухотата в устата

Сухотата в устата е неприятен симптом, който обикновено усещаме в стресови ситуации. Ако оплакването продължи по-дълго време, трябва да се потърсят други причини. В устата има 6 големи и многобройни малки слюнчени жлези, които осигуряват до 1,5 л слюнка на ден. Слюнката съдържа много протеини, ензими и антитела. Нейната роля е да неутрализира някои микроби. С нейна помощ разграждането и усвояването на храната започва още в устата, обясняват специалисти в Netdoktor.de.

Една от причините за сухота в устата може да е недостигът на течности (трябва да се пият 30 мл вода, сок, чай на 1 кг тегло или при тегло 60 кг по 1,8 л вода дневно), или загубата на течности чрез спорт, диария или повръщане.

Сухият въздух. През зимата

въздухът в помещенията е изсушен от отоплителните тела, а през лятото от жегата. Резултатът са сух нос, зачервени очи и сухота в устата.

С напредването на възрастта се забавят функциите на тялото. Някои възрастни пият по-малко течности, приемат и доста лекарства, които могат да се отразят на слюнката.

При хъркане се диша през устата и на сутринта може да я усетите пресъхнала.

Ако симпатиковият нерв се активира чрез стрес, се задейства верига от процеси, а един от ефектите е сухота в устата.

Никотинът стеснява съдовете и блокира кръвообращението на тялото, в допълнение частици от дима полепват по лигавицата и я изсушават.

Простудата или възпалението на околоносните кухини, хронично запушеният нос кара хората да дишат през носа и устата съхне.

Захарният диабет се проявява първо чрез често ходене по малка нужда, усещане за жажда, суха уста, трудности с концентрацията и главоболие.

При сухота в устата може да се развие болезнено възпаление на слюнчените жлези. При суха лигавица, която е уязвима за микроби, бактериите може да се разпространят. По слюнчените каналчета може да стигнат и до жлезите, където да се развие гнойно възпаление.

Много медикаменти влияят на вегетативната нервна система, която отговаря за контрола на слюнката. Това са лекарства срещу високо кръвно (бетаблокери, АСЕ-инхибитори, диуретици, калциеви антагонисти), някои силни болкоуспокояващи, лекарства за паркинсон (допаминови агонисти), успокоителни и приспивателни (спазмолитици, седативи), антихистамини (противоалергични), медикаменти, които директно потискат парасимпатиковия нерв или активират сипматиковия. Симптомите могат да се появят и при химиотерапия (някои цитостатици), антиепилептични препарати, лекарства срещу прилошаване и повръщане, някои антидепресанти или невролептици (срещу панически пристъпи).

ИАЛ започва процедура по регистрация на лекарство в ЕС

На 15 август ИАЛ ще започне първата процедура за разрешаване за употреба на лекарствен продукт по взаимно признаване (MRP), за която Република България е референтна държава, съобщават от ИАЛ. Продуктът съдържа активното вещество Ondansetron (as hydrochloride dihydrate). Активното вещество се прилага за лечение на хора с гадене и повръщане, предизвикано от химио или радиотерапия.

В процедурата като засегната страна е включена Румъния. Екип от експерти на Изпълнителната агенция по лекарствата е изготвил цялостен оценъчен доклад за лекарствения продукт, предмет на тази процедура, който вече има издадено от ИАЛ национално разрешение за употреба в страната.

MRP процедурата се базира на взаимното признаване от държавите членки на ЕС на издадено национално разрешение за употреба.

Народна медицина

Лекове при слънчево изгаряне

Дори да твърдят за слънцезащитните кремове и лосиони, че имат 24-часова защита, добре е при обилно изпотяване или след всяко къпане в морето или басейна, човек отново да се намаже с препарата. И все пак, не е изключено да изгори на слънце.

В различните части на страната бабите ни предлагат различни рецепти срещу слънчево изгаряне. Но киселото мляко винаги е на водещо място. Наличието на мазнините, белтъчините и киселинното pH на млякото имат успокояващо и противовъзпалително действие върху кожата. Мнозина препоръчват студен компрес с кисело мляко. В купа се поставя кисело мляко и блокчета лед, изчакват се 7-8 мин да се охлади киселото мляко и с помощта на памук сместа се нанася на проблемните участъци. Оставя се да подейства около 5-6 минути. Ниската температура на компреса има свиващо действие върху кръвоносните съдове и по този начин намалява отока.

Друга бабина рецепта е 1 ч. л. мента се залива с чаена чаша вряща вода. Оставя се за 5 мин. Натопете и изстискайте ленена кърпа в нея и покрийте изгорелите места по кожата.

Стар лек е и настърганият картоф, смесен с 1 ч. л. мед и нанесен 1 см върху марля, която се поставя по изгорелите места.

Препоръчват се охладителни кремове, особено такива на базата на алое.

Ако усетите, че вдигате температура от прегряването, направете си компреси с оцет на челото, на гърдите, на гърба. Ако трябва, дръжте мокра кърпа с оцет в ръце и я мокрете, когато започне да изсъхва.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

ДОКОГА ЩЕ Е ТАКА

Благовест МИТКОВ

Пардон

Не, чужденците не ни разбират! Не могат! Ще дам примери.

Мой познат бизнесмен трябвало да се срещне с други бизнесмени – германци. Срещата – в девет сутринта. Германците – избръснати, лъснати – чакат го в офиса му. Секретарката им прави кафета, разказва им за Аспарух, за черепа на Никифор, показва им снимки от Рилския манастир, а шефът й все не идва! Пристига в единайсет. Очите му – червени, едва гледа. И най-човешки им казва:

- Извинявайте, господа, обаче цяла нощ съм пекъл чушки!

Е, не го разбрали германците...

- Та се провали сделката! – казва моят познат бизнесмен.

Друг случай. С друг мой познат. И той имал среща с други бизнесмени. Само че японци. Посрещнал ги моят познат на летището. Лично! Настанил ги в хотел, завел ги на ресторант. Па традиционни български манджи, па традиционни български ракии, после и вино. Естествено... И японците по някое време:

- Мистър Гочев, няма ли да поговорим по работа?

Мистър Гочев съответно:

- Абе, мистър Мицокура, и утре е ден! Работата не е заек да избяга!

Мистър Мицокура и другите японци, както са им дръпнати очите, изведнъж стават кръгли! Моят познат казва на преводача:

- Тия май са зле с английския, преведи им го на японски!

Преводачът превежда. Резултат – още по-кръгли очи:

- Извинете, мистър Гочев... Какъв заек? Нас ни интересува вторичната преработка на металургичната шлака!

И още един пример. Този път не бизнесмен, а политик. Става дума, че някакви канадци искали да подарят на България поликлиника. Ама със сградата, с оборудването, с всичко. Строят значи сградата, пълнят я с оборудване и я подаряват. И когато въпросът стигнал до слагане на подписи, щото трябва да има документация все пак, политикът се поинтересувал какъв ще бъде неговият процент. И тия канадци, уж разбрани и разбиращи хора, но и те не могли да разберат.

- Моля! – рекли. – Ние подаряваме! Защо трябва да платим и процент, за да бъде приет подаръкът ни?!

Ама така – директно попитали. След което станали и си тръгнали към Канада. Едва ли не пеша и тичешком поради огромното си, кой знае защо, възмущение. И тая работа се провалила, искам да кажа...

Та не ни разбират чужденците и докога ще е така – не знам!

Кънчо КАВАКОВ

НАШ ПОЛИТИК

На всички, ама на всички
политици и политички
скрои голям кюляф:
ту е десен, ту е ляв.

ЖЪЛТЕНИКАВО

Всяко жълто издание
читателят си за да хване,
спазва клюкарския закон:
“От мухата - слон.”

Иван БЕЛОВСКИ

ИЗПОВЕД

Плащам такси като поп,
та за хляб, едва остава.
И живея като роб,
но във правова държава...

Анатолий СТАНКУЛОВ

НЕЛОЯЛНА КОНКУРЕНЦИЯ

Чавдар ШИНОВ

Както и Бойко от Пожарната казва – конкуренцията, тя е майката на българския напредък, и аз никога нищо не съм имал против нея. Когато Цеко, дето ми е главният конкурент на пазара на банички в града ни, сложи цимент в брашното ми за тутманик, та половината град си изпотроши зъбите, нищо не казах. Конкуренция! Разбира се, веднага отговорих на удара. Уредих да изсипят варел сярна киселина в Цековата извара за банички, та после всички, дето бяха яли банички, произведени от фирмата му, трябваше да си сменя клозетните чинии - бяха прегорени, все едно оттам са изстрелвали ракети „Земя-въздух“... Научих, че Цеко е платил в някакъв чешки СПА хотел та тъщата на кмета да замине за Карлови вари да лекува камъни в бъбреците. Ясно ми беше защо го прави - общината беше обявила търг кой да открие баничарницата в Центъра. Веднага реагирах на конкурентния натиск - аз пък изпратих внучката на кмета да учи в кралския колеж в Йоркшир...

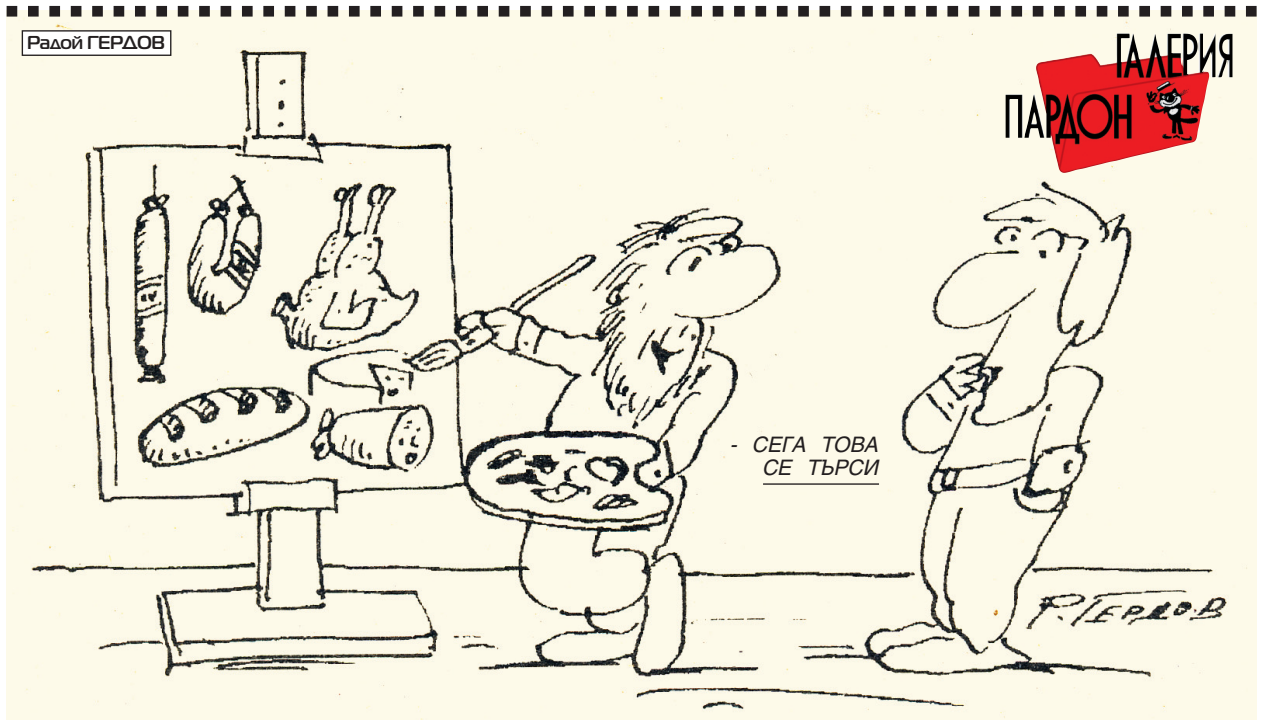
Това е то пазарът - непрекъсната борба! Хора на Цеко взривиха беемвето ми. Веднага реагирах на пазарната ситуация - една нощ качих посредством каменарски взрив три от неговите нови коли-баничарките на покривите на сградите около паркинга му. Той плати на главния редактор на градския ни вестник да пусне материал за това как съм изнасилил като дете баба си. Аз пък платих местната телевизия да го обвини в педофилия и да го изтипосат на снимка по време на занимание в градската детска градина “Том Сойер”, бивша “Ян Бибиян” - момиченца рисуват с водни боички, а той стърчи край тях гол и седефенобял... На война като на война!

Какво научих обаче вчера? По-отвратително нещо човек не може и да си представи! Представете си, започнал да прави цялата си продукция само с чисто олио!? При това, без да вдига цените! Мръсник! Абсолютен мръсник! Досега и той и аз използваме отработило срока си двигателно масло за танкове “Т-87”. Имаше едно време над града ни танкова бригада. Военните вече ги няма, но складовете им са пълни с този отпадък. Слагаме го в продукцията вместо мазнина, нагъва танкови банички, понички, бюреци гражданството, та му пращят ушите... Сега, изродът му с изрод, започнал да слага олио! Ето, това вече е нелоялна конкуренция!

Мръсник! Абсолютен мръсник!

Радой ГЕРДОВ

ГАЛЕРИЯ ПАРДОН

У кръчмата

Сава КРЪСТАНОВ

Дядо Миро и дядо Киро тъкмо сядат и ето Пена довтаса бързо, бързо:

- Днес е специален ден. Турското кафе е виетнамско, а баклавата с орехи е с фъстъци.

Дядовците приемат шегата и уж много притеснени чешат се по главите.

- Щом е тъй, донеси две грозданки, големи да бъдат!

Влиза Мимето, кметската секретарка, с татуировки на разголения гръб и над пъпа. Дядо Миро ококорва очи и, заеквайки, изрича:

- Премиерът искал България да стане пъп на Балканите.

- Не пъп, а хъб - поправя го дядо Киро и също се вторачва в пъпа на Мимето - президентът пък уредил да внасяме газ от Азербайджан!

- Как тъй, като няма газопровод!

- Проектът щял да бъде готов след четири години.

- Ха, дотогава я камилата, я камиларя!

Отпиват бавно по един гълток и замълчават. Но за кратко, после разговорът отново тръгва:

- Какво правят в парламента?

- Говорят, нали за това им плащат.

– А на нас защо не ни плащат да ги слушаме!

- Сино каза - продължава дядо Миро - че като е безработен стои цял ден пред телевизора. За един ден от рекламите научил, колкото професор за една година.

Мимето си тръгва и двамата със съжаление я изпращат с погледи.

- Днес разбрах защо комплекса, дето живее сино, му викат „Стрелбище“. Пак са прострелияли човек. Добре, че е в крака!

- Сега дали ще го осъдят, стрелеца?

- Не знам!Трябва да вярваме, че съда е независим и справедлив. Но ние сме неверници!

- Какво стана с арабската пролет! Ще продължава ли?

- Сино каза, че арабската пролет станала арктическа зима и много народ ще измира от студ.

Тече разговорът в кръчмата, обсъждат хората положението и тукашното, и международното, но какво от това – бъбре си народът, щото ясна му е отечествената картина, а депутати, министри и всякакви чантаджии, бандити и висши партийци богатеят ли, богатеят, пълнят банковите статистики с нови и нови милионери...

Ех, как ни излъгаха в онзи студен ноември, как ни излъгаха!

Украинските власти се чудели какво да правят със земите около Чернобил. Засели тютюн за прочистване от тежките метали, но какво да правят с тютюна? Зам. министър-председателят рекъл:

- Ми да правим цигари от него.

А премиерът:

- Как бе, нали е радиоактивен?!

- Е, ще пишем на кутиите с цигари - "Министерството на здравето за последен път ви предупреждава!"

☺

Интервю за работа:

– Каква е най-тежката работа, която сте вършил?

– Ами, да мижа срещу слънцето...

☺

Американският президент разказва на германския канцлер:

- Имам три копчета, натисна ли първото, изчезва Москва, натисна ли второто, изчезва Русия, а с третото изчезват и Русия, и Китай...

Германският канцлер отговаря:

- Навремето баба ми имаше три нощни гърнета - златно, сребърно и порцеланово, обаче когато в Берлин влязоха руските танкове, тя се насра направо в гащите...

☺

Малки хитрини:

Макар че при бедствия първи са жените и децата, в живота на мъжа има моменти, в които просто трябва да облече рокля... и да се спаси.

☺

Модерни времена:

Студентка се явява на изпит. Пада й се въпрос за изолационни материали. Тя нищо не знае. Професорът се опитва да й помогне:

- Колежке, как да не знаете нито един? Приятел имате ли? Какво правите с него?

- Ахааа, ебонит! - сеща се студентката.

Професорът промърморва смутен:

- Ех, това младо поколение... А аз си мислех за целофан...

☺

- Абе на теб някой да не ти е казвал, че си красива?

- Да.

- Кой?

- Продавачите на пазара - "Ей, красавице, купи си домати, краставици!"

☺

В чудния свят на пияниците:

- Алоу, тфа ли а телефоня на анонимните пиеници?

- Да ве, Ставри! Ае довлачай са.

☺

Реформа на образованието:

В училище назначиха нова учителка. Млада, суперсекси, с огромен бюст. И по време на рутинната си обиколка по класните стаи директорът много се учуди, като видя, че в нейния час на първите чинове седяха по пет пъпчиви младежа на чин.

☺

- Ако се бяхме родили в Дубай, щяхме да сме шейхове!

- Каквито сме каръци, ако се бяхме родили там, щяхме да сме камили!

☺

В чудния свят на семейните:

Жена се е развихрила в домакинска работа, мъжът й в хола пие биричка и гледа мач.

Изведнъж жена му се провиква:

- Иване, иди да хвърлиш боклука....

- Ти да не си луда, ма, контейнерът е чак на края на улицата... пък и това не е мъжко задължение.

Две-три минути тишина. В следващия момент жената влиза в хола, сваля си дрехите, застава чисто гола пред мъжа си:

- Айде сега изпълни си мъжкото задължение...

- Споко бе, жена, ти от майтап не разбираш ли, къде е боклукът да го хвърля, ще го хвърля бе! Еее къде е контейнерът на края на улицата, хем ще се разходя малко... Успокой се бе, жена!

☺

Пак в чудния свят на семейните:

Мъж и жена в магазина. Мъжът слага в количката литрова бутилка водка. Жена му прави забележка:

– Всяка седмица си купуваш. Няма ли някакъв друг начин да сваляш стреса?

Мъжът:

– Може да опитаме - секс, когато аз поискам, колкото поискам, пълна програма, както си пожелая. Става ли?

Пауза... Жената взима още една бутилка водка и я слага в количката...

☺

Дарвинизъм:

Направили хибрид между златна рибка и акула. Изпълнява три последни желания.

☺

Влиза студентка.

- Какво се вдига за пет секунди? - пита професорът.

Студентката се изчервява и мълчи. Получава двойка. Влиза втора студентка. Същият въпрос и отново двойка. После влиза студент.

- Какво се вдига за пет секунди?

- Кръвното налягане.

- Правилно. А на двете си колежки кажете, че това, за което си помислиха, се вдига за тринадесет секунди.

☺

- Къде ще почиваме?

- Кат си гледам портфейла, хич не сме уморени...

☺

Календарни веселия:

Днес актьорът Август Попов се обажда по телефона на колегата си Юлиан Вергов:

- Ало, Юли?

- Да?

- Август е...

☺

– Дядо, а с бабичката как се запозна?

– По интернет.

– Ама по онова време не е имало интернет?

– Чакай, ти за коя бабичка питаш?

☺

- Ало, Бърза помощ ли е?

- Да, кажете!

- Много бързо ми трябват 100 хиляди лева!

☺

Знаете ли, че:

Когато е пиян, чуждият мъж е весел и интересен. А собственият - скапан тъпак.

☺

Един влиза в аптека:

- Имате ли хапчета за мързел?

- Да.

- Сложете ми едно в устата.

☺

Иде зима:

Зимнината си е зимнина, ГЕРБ обещава светло бъдеще, но не забравяйте, че и токът ще поскъпне! От утре почнете да затваряте и буркани със светулки.

☺

Не много грамотен американски турист отива в центъра на Йерусалим. Забравил наименованието на Стената на плача, спира евреин и го пита:

- Къде е онова място, на което ходите да ридаете и да се молите?

И евреинът го завел в данъчното.

☺

- Що не вдигаш, бе?

- Не съм си чула телефона.

- Е, аз ти звънях десет пъти.

- Ми не съм го чула десет пъти.

☺

Мъж се връща от лов. Жена му:

– Ти къде беше?

– Покемони да ловя.

– Ами защо от теб смърди на джибри?

– Е, на покемони ли да мирише...

☺

2050 г. Баща се кара на сина си:

– Защо по цял ден лежиш и нищо не правиш?! Аз на твоите години покемони ловях!

☺

- Аз съм във възторг! Вече двадесет години сте заедно с вашата жена, а когато се разхождате, постоянно се държите за ръка!

- Ако я пусна, веднага ще си купи нещо!

☺

В чудния свят на алкохола:

И запомнете!!! Не се казва - "поливаме мъката", казва се... "хидратираме новото начало"!...

☺

Знаете ли, че:

Всяко тяло запазва състоянието си на депресия, докато друго тяло не му покаже циците си.

☺

– Мислиш ли, че след смъртта има по-добър живот?

– Зависи... След смъртта на кого по-точно?

☺

- Знаеш ли мъжете какви подаръци правят на красивите жени?

- Не.

- Ами откъде да знаеш...

☺

Един мъж се прибира от командировка и както си му е редът, заварва жена си в спалнята със съседа... Толкова се улисали, че даже не го усетили кога е влязъл.

Лекичко затворил вратата и излязъл навън пред блока да му мине доколкото може от гледката. Седи, пуши цигара след цигара и мисли:

- Гледай я каква развалетина излезе моята. Хем й пратих СМС, че се прибирам.

По едно време му просветнало:

- Не бе. Не е развалетина. Сигурно не е получила СМС-а.

☺

Връща се един съпруг ненадейно от командировка и гледа жена му запотена и лежи гола в леглото!? Досетил се каква е работата и почнал да търси. Намерил под леглото един гол мъж със смартфон!

- Ти какво праиш тук бе!

- Няма да повярваш – ловя покемони!

☺

В света на лордовете:

- Баримор, какво джвака в обувките ми?

- Овесена каша, сър.

- Но какво прави овесената каша в обувките ми?!

- Джвака, сър...

☺

– Тате, сексът работа ли е или удоволствие?

– Удоволствие, сине, ако беше работа, щяхме да търсим някой друг да я свърши...

☺

Върви жена сама в нощта. Трябва да мине през гробищата, а я е страх. Вижда минаващ мъж и го моли да я придружи. Вървят заедно, мъжът разказва анекдоти. Жената се смее. Казва:

- Колко весел човек си!

Мъжът отговаря:

- Ако ме беше видяла, когато бях жив!

☺

Звъни телефонът на дежурния в „Жени в беда":

- Ало? Т'ва ли е "Помощ на жени в беда"?

- Да! Какъв е проблемът?

- А бе педалът на спирачката отляво ли е или от дясно?

☺

Събота сутрин е. Събуждам се и ми е нещо неестествено. Поглеждам часовника - 10:30. Не е възможно! В събота никога не съм спал толкова до късно. Не чувам никой съсед да прави ремонт, няма къртене, пробиване, рязане, заваряване, нищо! Тишина! Леля Гинче над нас и тя още не е пуснала прахосмукачка, а е вече 10:30, какво се бави, по дяволите? Глухата баба Миче пък още не си е включила телевизора. Странно, точно преди седмица по това време бях неволен свидетел на поредната любовна драма на Рич от "Дързост и красота". А сега е тихо, ненормално тихо. Единственият звук, който достига до мен, е някакво далечно лежерно гугукане. Давам си сметка колко прекрасно може да е едно съботно утро, ако те оставят да се наспиш. Протягам се сладко-сладко в леглото и се обръщам на другата страна да си доспя в царството на тишината, когато някой някъде изкряска:

- Токът най-после дойде...

☺

Знаете ли, че:

В Пловдив вместо покемони ловят покемайни...

☺

ПЕГАС®

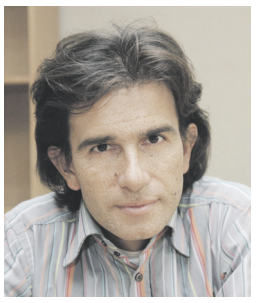
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016, БРОЙ 184

От редактора

Имигранти в собствената си държава

Боян БОЙЧЕВ

Неотдавна пребиха актьора Николай Николаев - Бате Николай. По най-жесток и брутален начин на гарата във Вакарел. В последните години пенсионираният артист от Народния театър забавлява малчуганите с превъплъщенията си на клоун и с представленията "Смехотерапия", които изнася по детски градини и училища и благотворително в "Пирогов" за болни деца.

Поредна жертва на битовата престъпност у нас. Нападателят искал пари, телефон. Такава е цената на човешкия живот днес.

Това поредно брутално престъпление ме върна повече от 20 години назад, когато група "скинари" в трамвай пребиха друг голям актьор - Асен Кисимов. Без причина. Търсели "небългарин", за да се разправят с него. Тогава вследствие на жестокия побой актьорът едва оцеля, след като нападателите му разбиха черепа.

За съжаление днешният свят е изпълнен с много насилие, което сякаш се е превърнало в нещо нормално и затова най-верният път е именно добротата, казва тогава изпълнителят на познатата на поколения песен "Къде остана детството?" Тогава по телевизията той официално прости на своите нападатели и призова за доброта и толерантност.

Двадесет години по-късно нищо не се е променило. Живеем в бандитска държава, където престъпниците вилнеят ненаказани, където мутри и съмнителни бизнесмени определят правилата, а народът е принуден да живее в страх.

Явно е, че има проблем. И никой няма нито интерес, нито желание, нито воля да се справи с този проблем.

Чувам думи на политици и анализатори, че мутренските години били останали в миналото. Глупости! На всеки непредубеден и мислещ човек е ясно, че продължаваме да сме мутренска държава с неразкрити престъпления и ширеща се несигурност. Народът трябва да живее в страх. Защото така е лесно управляем.

Но най-потресаващо е нашето мълчание. Страх. Егоизъм. Безразличие. Приемаме случващото се за нещо нормално.

Омерзен се чувствам, защото няма такава държава България - не съществува. Никога не сме се мразили и делили толкова. Нямаме гражданско общество, чувствам се имигрант в собствената си държава, цитираха медиите думите на Бате Николай.

А гражданското общество зависи от нас. Защото с мълчанието си подкрепяме системата, която позволява престъпността да доминира.

Явно с доброта само не става. Народът е сила. Но тази сила трябва да се задейства.

ГАЛЕРИЯ

Изложбата „Балкански пътища" събира артисти от 10 държави във Варна

Галерия "Графит", Варна, с партньорството на Музея на рисунката "Остен", гр. Скопие (Македония), представя артисти от 10 балкански страни в рамките на изложбата "Балкански пътища".

В експозицията вземат участие петнадесет изявени и утвърдени художници: Владимир Величкович и Тияна Коич (Сърбия), Йоже Циуха (Словения), Марина Абрамович и Златко Гламочак (Черна гора), Глигор Чемерски, Мице Янкуловски и Игор Йосифов (Македония), Едо Муртич (Хърватия), Даниел Споери (Румъния), Янис Кунелис (Гърция), Сафет Зец (Босна и Херцеговина), Мустафа Арапи (Албания), Стоимен Стоилов и Венцеслав Антонов (България).

Изложбата представя произведения от областта на живописта, графиката и дигиталния печат. Като част от арт проекта е обособена и самостоятелна изложба на директора на културната институция в македонския град Мице Янкуловски.

"Балкански пътища" търси чрез изкуството връзките между различните народи, изследвайки стереотипите, различията, общите ценности и елементите на идентичността. Общото между творците е стремежът към иновация, а творбите варират от фигуралното начало до пълната абстракция, оригинални пространствено-пластични метафори, фантастични сънища и видения.

Изложбата ще остане във Варна до края на август. Идеята на организаторите е след това тя да бъде представена поне в още 10 страни, в които са родени участващите творци, информира ArtPrice.

ПИСАТЕЛЯТ

Димитър Талев - почетен гражданин на Луковит

Големият български писател и журналист Димитър Талев да бъде удостоен посмъртно със званието "Почетен гражданин на община Луковит", реши Общинският съвет. Официалната церемония по удостояването ще се състои по време на откриването на традиционния панаир в града на 26 август.

Гост на събитието се очаква да присъства и внукът на писателя Климент Талев. Авторът на тетралогията, включваща романите "Железният светилник", "Преспанските камбани", "Илинден" и "Гласовете ви чувам", през август 1948 г. е изселен от София в Луковит, където живее със семейството си до февруари 1952 г. На къщата, която е обитавал на улица "Оряховска", днес има поставена паметна плоча. Идеята е на местния литератор и педагог Малина Русева, която е инициатор на предложението писателят да бъде удостоен с почетното звание.

На 20 октомври се навършват и 50 години от смъртта на твореца.

КИНОМАНИЯ

Робърт де Ниро с приза „Почетното сърце на Сараево"

Американският актьор, режисьор и продуцент Робърт де Ниро е първият носител на "Почетното сърце на Сараево" - награда за цялостно творчество на известния филмов фестивал в града, чието XXII издание започна този петък.

Тя му бе връчена пред 3000 почитатели на седмото изкуство при самото откриване на форума.

Холивудската звезда е двукратен носител на "Оскар", има пет номинации за най-високото отличие в киното, а също така е и носител на няколко "Златни глобуса".

Фестивалът в Сараево бе открит с дигитално възстановената версия на класиката на режисьора Мартин Скорсезе "Шофьор на такси" с Робърт де Ниро в главната роля, с което се отбелязват 40 години от излизането ѝ на екран.

Британският режисьор Стивън Фриърс, който ще получи награда за изключителен принос към киноизкуството, ще представи новата си творба "Флорънс Фостър Дженкинс".

Престижният фестивал, който тази година ще бъде от 12 до 20 август, ще покаже 222 филма от 61 държави.

Председател на международното жури е палестинският режисьор Елиа Сюлейман.

АРТ

Паметник на Емил Димитров в Плевен

Люси Дяковска и Любо Киров ще пеят за събирането на пари за паметник на Емил Димитров в Плевен. Благотворителният концерт, организиран от общината, ще е на 7 септември в парка на Историческия музей. В него ще вземе участие и Плевенската филхармония.

На 15 септември със същата цел известни плевенски художници организират благотворителен търг на свои картини.

Паметникът на легендата ще бъде изваян в центъра на родния град на певеца до читалище "Съгласие". За изграждането са необходими около 50 000 лева.

В Плевен името на Емил Димитров носят концертната зала на читалището и бившата улица "Марица", където на номер 10 се намира бащината му къща. В Регионалния исторически музей е подреден и скромен кът с вещи, отличия и снимки на певеца.

Поезия

Нови стихотворения от Гюлшен Алиева

Още

Още ме пият мъжете от старата кръчма,
още търкалят слънца върху белите глезени,
още ме помнят пенлива и пясъчна даже
смехът ми пресяват във топлите есени.
Още гадаят душата ми ситно одраскана
белези търсят прострени по жиците,
още нагарча в гърлата пелиново виното,
щом изтрезнеят в снопи овързват песните.
Още претърсват очите ми диви и ангелски
пълнолуния носят в часовете на мъката,
и тръгват подобно берачи на алено грозде
пред сочните чепки забравят разлъката.
Още подклаждат трепчива луната
в сърцето ми
кошници носят изплетени с риган и лято,
още се вричат в ръцете ми - сипеи бели
още се блъскат в лирично торнадо от ято.
Още ме жънат в ръкойки по есенна жътва
отпиват ме още от шарени изворни стомни,
още росица в косите ми девствена съмва,
още кръвта ми мигове тънички помни.
Още рисуват с пръсти в снагата ми изгреви
косите ми кичат с пастелнозелена трева,
коленичат още пред думите - луднали посеви
още ме носят за бога в една тишина.
Още се скитат мъжете във мен окъснели,
още ми баят смарагдова в лунни води,
още разпридат косите във дъжд подлудели,
още се плакнат в душата, оглаждат следи.
Още ме пият мъжете от старата кръчма,
още търкалят слънца върху белите глезени,
още ме помнят пенлива и пясъчна даже
смехът ми пресяват във топлите есени.

Откровение

Очите ти със цвят на вишнев залез
останаха да вретенят в кръвта ми.
Дъждът на възелчета се топеше
и ронеше последната ми жажда.
Бледи улици със дъх на дюли
отнасяха поредната ми вечер.
Попътни думи в шепите си стисках
и исках непременно да се случа.
Магия носех в ириса си скрита
и седенкувах в синора от лято.
Ръцете ми два извора горещи
димяха и се търсеха в две свещи.
Отпивам си кафе по калдъръма
с предчувствието нещо да възкръсне.
Талиги пак скрибуцат във съня ми,
Сали Яшарови безбожно пеят.
Еньовчета кипват във дланта ми,
и мараня в шевици се люлее.
Хамалите окрадоха душата ми,
за да катеря трудно върховете.
Завръщам се бездрешно изподрана
в декорите на земната измама.
Преливам месечинно омагьосана
от изгреви покълнали в кръвта ми.
Щурчета във улуци от съня ми
изсипват песните си във росата.
Да премълчавам чувствата не мисля,
напук по сипеите ги запращам.
Намерих се, макар и закъсняла
в очите ти със цвят на късен залез.

Любов

Сърцето си забравих във дъжда
по ситни стъпки в себе си се върнах,
глухарчета в дланта ми и луна
в зърна от перли шията загърнах.
Сърцето си запомних във дъжда
в един замислен лунатичен дъжд,
застлах покоите си с резеда
сънувах се в окъсаната ръж.
Сърцето си забравих във дъжда
по риза пропълзях до одаята,
в очите ми се палеше дъга,
какво, че съм прашинка от раята.
Сърцето си окичих във дъжда
белязах се със циганската нежност,
сладнеше по небцето ми следа,
ръцете ни се търсиха до лудост.
Сърцето си окъпах във дъжда
полупияна от любов се върнах,
добрах се в миндерлъка на нощта
и закопнях за бялата му риза.
Оставих си сърцето във дъжда
във пазвата си носех дюлев мирис,
родопски чанове навързах в песента,
оставих си сърцето в лунен ирис.
Ах, този дъжд, със лапи ме заля.

Песъчлива любов

Кой ще поиска ръцете ми
толкова бели и нежни
мистични при пълнолуние,
кой ще запали ръцете ми -
две обли камъчета от бохчата на лятото
с отмаляла роса между пръстите,
кой ще поплаче в ръцете ми -
два презрели баладични кестена
с недокосната мараня по бялата ми кожа,
кой ще отпие лавата на ръцете ми
кой ще ме запомни,
кой ще окъпе ръцете ми,
потънали в еньовския дъжд на чувствата,
кой ще ме раздипли?
Кой ще постопли ръцете ми,
боси и зъзнещи,
кой ще ги поиска?
Ти ли Любов песъчлива? Ти ли?

Булевардът

Булевардът със чаша мавруд
и надиплена шумна кантата
във съня на последния шут
безпаметно се рее във росата.
Булевардът с опалова глан
и дъх от бездънни звезди,
е последен пройдоха - вулкан,
оставил пеперудени следи.
Булевардът е толкова тих
във янтара на късната есен,
във ръце със поредния стих
крещи, че Света не е песен.
Булевардът е пъстра шевица
от риза на светъл шаман,
понякога - нежна багреница
и коматче в смуглата глан.

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Булевардът с табор джебчийки
се превива в безпомощен мрак,
звънва арфа от тънки тревички,
песъчинна над морав хамак.
Булевардът с гердан от дъждец
и цвят портокалов в косите,
носи в пазвата странен щурец
светли чувства изригват в очите...
Булевардът с фаталния блус
със феи приседнали в отлива,
осъмва в земетръсния трус
във окото с три-четири излива.
Булевардът със дъх на жасмин
на парфюм и на глътка екстаз,
във листата на бухнал пелин
с бадемова нежност в Пегас.
Булевардът е нежна магия,
оплетен с рубаите на Хаям
булевардът по-луд от стихия,
когато ражда мистичния ямб.
Булевардът със нощ като палец
обагрил самотните строфи
и плебеи във кървавия залез
с натежали душевни катастрофи.
Булевардът със чаша мавруд
и надиплена светла кантата
във съня на последния шут
безпаметно се рее във росата.

ГЮЛШЕН АЛИЕВА е родена в Свищов. Завършила е Медицински институт във В.Търново. Живее в град Плевен и работи като медицинска сестра в Клиника по пневмология и фтизиатрия.

Пише стихове от дванадесетгодишна възраст. Авторка е на стихосбирките "Бели чувства", "Хапки от мълчания", "По ръба на сълзата", "По сърпа на месечината", "Окъснели макове". Носителка на близо петнадесет награди от национални поетични конкурси. Член на Дружеството на писателите в Плевен.

Гюлшен ми дари „Окъснели макове"

Георги ДРАМБОЗОВ

"Окъснелите макове на душата ми!" - така нарече самобитната поетеса Гюлшен Алиева своята лирична книга, с която ме дари на празника "Свищовски лозници" 2015. Книгата току-що беше отпечатана в издателство "Фабер"- Велико Търново и композирана в пет отделни цикъла: "Диви огньове", "Пиринчени възелчета", "Отронени синци", "Нежни трепетлики" и "Пиринчени напеви". До болка български заглавия, нали?.. Някъде из тези симфонии от метафори и чувства тази българска поетеса от турски произход, (по-голяма българка от мнозина наши жрици на перото), изповядва: "Мамо, лозниците още / плачат в душата ми/ - гергьовски дъждове/ по сухите баири..." Начало на самата книга дава стихотворението с емблематичното четиристишие, сложено и на последна корица:

...Още ме пият мъжете от старата кръчма,
още търкалят слънца върху белите глезени,
още ме помнят - пенлива и пясъчна даже,
смехът ми пресяват във топлите есени...

Изобщо, почти целият първи цикъл "Диви огньове" е изграден върху лирическата тафтология "Още": "Живеят ме още мъжете неслучени", "още пладнуват конете във моята сянка", "още ме месят мъжете по месечина", "още се палят мъжете в снагата ми".

В цикъла "Пиринчени възелчета" не мога да не отбележа строфата: "Очите ти със цвят на вишнев залез/ останаха да вретенят в кръвта ми..."(стих. "Откровение"). Пътьом си отбелязвам и впечатляващи строфи из "Нестинарски миг", "Жеравно", "Одъждях", "Любов от самодива"... Но и в "Отронени синци" поетесата е втъкала в лиричните си откровения типично български словосъчетания. На това отгоре тя е "месечиннобяла", "просеносмълчана", "еньовски дъждовна" или "езерноне-бесна".

Тя е "чергарка в безсънните нощи", тя изисква от любимия: "и свири северняшката по филиз от душата ми"... Особено вълнуващи са стиховете, посветени на майката: "Мамо, на стария харман/ луната все още вие със празен поглед..." Или "омагьосвам бриза във писана стомна,/ за да чуя гласа ти отново, мамо..."

Едно от най-силните стихотворения в книгата е "Вселенско платно", в което "Боряна платно тъчеше,/ а във платното еньовче,/ еньовче, още жълтурче..." Казвам "едно от най-силните", защото стиховете, т.е. окъснелите макове на Гюлшен, не могат да се степенуват по сила на емоцията, по метафорична образност или по "лирично прераждане" в душата на ценителя на такъв тип лирика. Горещо се надявам, че читателите - ценители на нейната поезия ще се множат от ден на ден. И ще повтарят с благодарност поетичното име с цвят и мирис на роза: ГЮЛШЕН.

Модерното парвеню

Загнездила се е у нас пагубната вяра, че ще ни спаси, избави, оправи, както казва мнозинството, някой такъв нахалник, някой завършен гьонсурат, та затова виреят, пък и избуяват, подобни недоразумения...

Любомир КОТЕВ

Модерното парвеню вероятно е нонсенс, щом нашенското парвеню, както го е описал още Иван Хаджийски в краткото си, но съдържателно есе, не е променило ни нрава, ни маниерите си. И затова сигурно у нас рядко и някак несмело се говори за политическото парвеню, да речем, тази тъй пъстра и тъй оперена птица, обогатила обществената ни фауна с най-невероятни краски. Е, натъкваме се понякога на крайни, да ги наречем, тенденциозни оценки като: хибрид от селяндур и новобогаташ, но те са по-скоро фриволни, емоционална искра, а не рационален поглед към проблема. Инак проблемът си е проблем още от онова романтично време, което родолюбецът Вазов нарече "Пиянството на един народ", макар да беше то преди всичко време на чичовски свади и изцепки.

Чичовците са неговият първообраз

Изтъквам нарочно този знаменателен факт не за друго, а защото тъй свидните на всяко българско сърце чичовци всъщност са първообразът на нашенското парвеню, което се кълнем, че ненавиждаме. А в това сложно, дуалистично отношение към проблема се отразява може би чичовската ни природа, поразената, деформираната национална психика. Защото парвенюшкият мерак на Хаджи Смион, най-смешният сред чичовците, да ни смае с онова сетре, скроено "по модата в Америка", или парвенюшкото високомерие на Мирончо, най-симпатичният от чичовците, не се появяват от небитието, а отразяват, изразяват несъразмерностите в битието ни. Чичовците са смешни, противоречиви и чак абсурдни, защото е противоречива и абсурдна действителността ни. Те са законните рожби на едно по-скоро сбъркано, отколкото славно време, което напразно, но упорито героизираме, наместо да вникнем в него. Пионерската мисия на тези нашенци, адепти на чуждия тертип, не им пречи да бъдат смехотворни, а тъкмо напротив, прави ги по-смехотворни. Техният стремеж да бъдат по-цивилизовани, по-модерни, по-знаещи, се сблъсква с утаените, затаените у тях предразсъдъци, със закостенелите навици, с робската психика.

Люта битка вилнее в душите им

Наученият на притворство роби гледат с надежда към широкия, свободния свят, но нямат куража и силата да превъзмогнат робското, но и идилично битие. Обичайното право и обичайните предразсъдъци, ако не сме забравили, превръщат в същински фарс елинистичната или волтерианската идея. Припомням всичко това, защото драмата на чичовците предопределя драмата на нашенското парвеню и гравитира от фарса към гротеската, особено като е поразено то от пагубната ни политика. Твърде произволни са наглед сигурно подобни заключения, но се допират за жалост до тъжната истина. Фарсовата отзивчивост на Селямсъза например се е изродила дотолкова в живота ни, в реалния живот, че се е превърнала в гротескно високомерие. Запомнен е например онзи новоизлюпен богаташ Петраки Златов, чорбаджийският зет, който ругаел всеки, осмелил се да го поздрави. И до такива комични изстъпления може да стигне парвенюто, а като се превърне в политик, което е неизбежно, общо взето, като додрапа до въжделения парламент, поведението му е още по-комично.

Фиаското е неизбежно

Каквото и да върши политическото парвеню, както и да го върши, когато не е на мястото си, фиаското му е неизбежно. И добрите намерения, ако ги има, са обречени на неуспех, щом ще се изцепи от високата трибуна, като онзи злополучен депутат: "Да се грижим за свинете означава да се грижим за себе си!" Не минава ден като че ли някой от родните депутати да не ни смае с подобни откровения и това вече е предостатъчно, за да блесне убогата същност на политическото парвеню, пък и националният срам. Това е повод да се освестим: ако сме нормални хора и използваме главата си по предназначение, не би трябвало да се радваме на глупостта, която блика като живителен извор в парламента ни. Само че ние, обратно на всяка логика, предпочитаме да се забавляваме с изстъпленията на тези, които не само сме изпратили там, където не бива да са, но и които сме изпратили там и заради парвенюшките си комплекси.

Байганьовщина и байганлъци

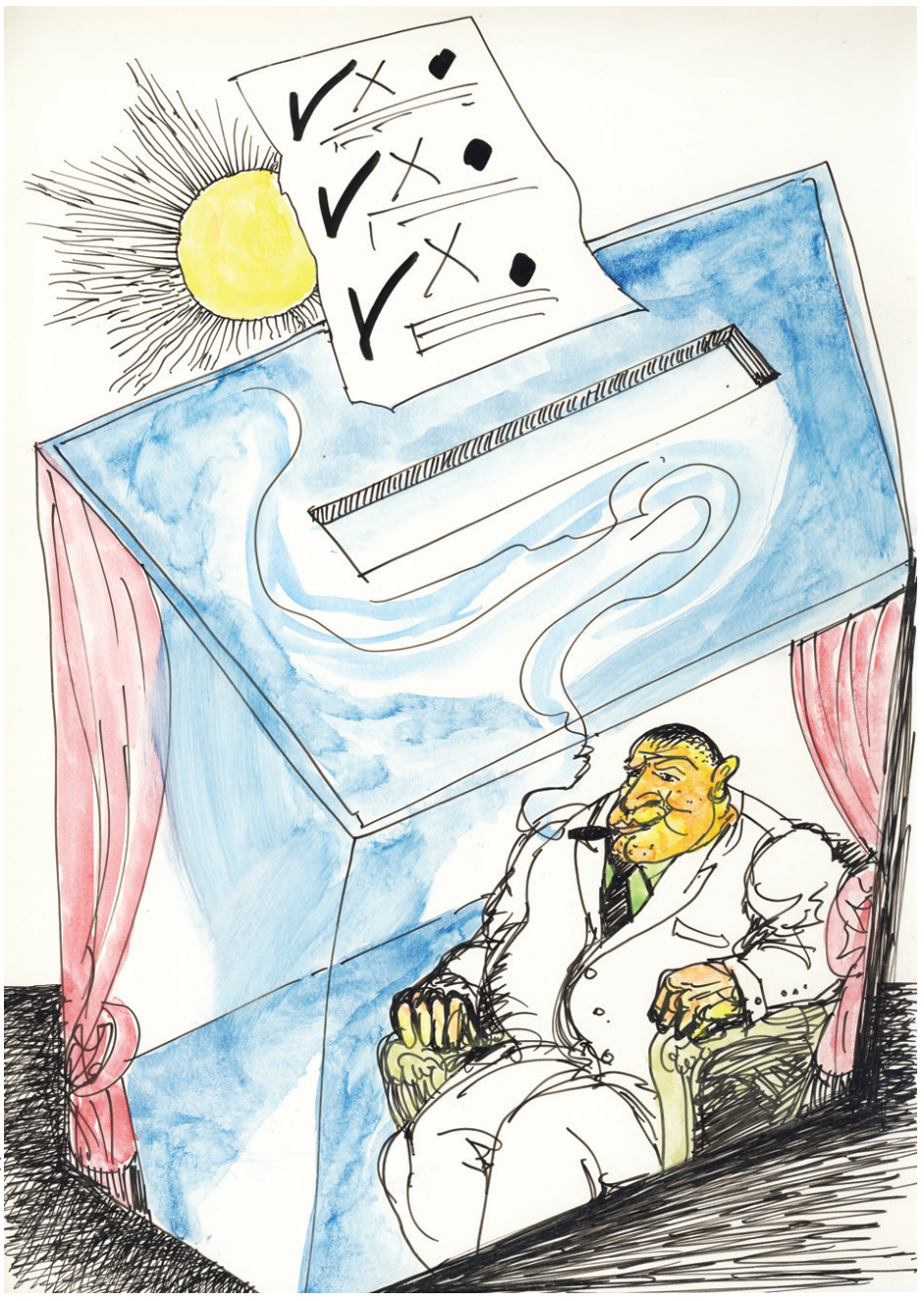
Инак аз не мога да си обясня удивителния, поразяващ факт, че очевидно несъстоятелни хора, нерядко с видими, натрапващи се кусури, се радват на широка, чак всеобща народна подкрепа. Най-фрапантният пример вероятно е онзи посредствен спортист и бездарен артист, неуспял тук, неуспял и на Запад, който успя да спечели гласовете на четвърт милион избиратели. Удивителното е, че неуспешният навсякъде и във всичко несретник, неуспешен и в политиката, защото бързо съсипа партията си, дължи забележителния си успех като че ли на неотразимата парвенющина, не на друго. Той спечели впечатляващата си популярност, трябва да признаем, с байганлъци и байганене, с циркаджилъци, които уж ни разсмиват, пък ни и респектират, оказва се. Той бе магнетичен за тълпите заради олимпийско, направо невиждано нахалство, с това ги приласка, не с друго. Неговото роднинство със знаменития герой на Алеко Константинов е натрапващо се, а неговите реакции най-парвенюшки, но това не само не ни притеснява, а наопаки. Загнездила се е у нас пагубната вяра, че ще ни спаси, избави, оправи, както казва мнозинството, някой такъв нахалник, някой завършен гьонсурат, та затова виреят, пък и избуяват, подобни недоразумения. Вълшебното заклинание:

„Аз съм прост и вие сте прости!"

пък и други такива вълшебства, вършат добра работа тъкмо заради ширналата се парвенющина, в която се давим вкупом. Докарахме я дотам, че комай всеки втори от по-видните ни политици е парвеню, кога безобидно, кога смехотворно, кога отвратително. И това зашеметяващо многообразие не ни притеснява, а наопаки, изпълва с неистова завист и затаени надежди непримиримото и неуморимо войнство от политиканстващи парвенюта, прави ги подействени, по-напористи. Политиката, нашенската политика, е стъпало за домораслия мошеник, шанс да се облажи отново, след като вече се е облажил покрай приватизацията, да речем. Нашенската политика отключва зла енергия и трайна маниакалност, превръща новобогаташа, престъпващ се нескопосно на непретенциозен добряк, в алчен простак. И твърде придирчив, пък и нагъл простак, трябва да се изтъкне нарочно, защото забогателият конюнктурно, случайно, български тарикат иска да го считат за умен, можещ, знаещ, да го тачат, почитат както заради парите, така и заради акъла. И тук, докато си въобразява, че е на върха, родното парвеню отново се сгромолясва, защото е неспособно да проумее, че пари може да откраднеш, ама с акъла е по-сложно.

Акъл с пари трудно се купува

не помагат и милионите, а ние сме навикнали да се провикваме парвенюшки: "Акъл не ща, пари ми дай!" Ние изобщо сме пристрастени към предразсъдъците си дотолкова, че нерядко гледаме на тях като на достойнства. И затова именно се роят парвенютата у нас, около нас, сред нас, пък са и такива, каквито винаги са били. Няма модерни парвенюта, нашенското парвеню е закостенелост! И архаизъм, ще ми се да река, ама ще излъжа. Ето, идат избори, наближава всенародният празник, та ще се порадваме пак, щем не щем, на вечното и вездесъщо, родно, политическо парвеню, пръкнало се сред нас и от нас отгледано...

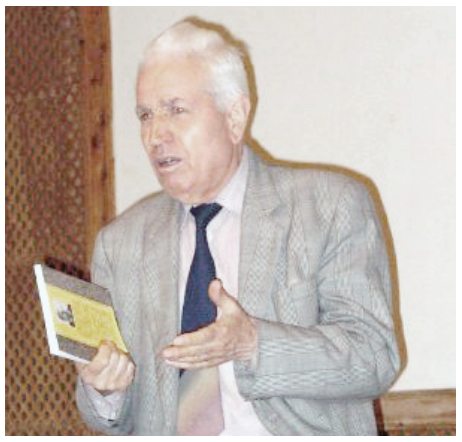

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

80 години от рождението на Стефан Чирпанлиев

Неповторим литературен символ на Ямбол

Той живееше с нови творчески хрумвания и с постоянно съпътстващата го загриженост за съдбата на литературното битие в родния му край

Продрум ДИМОВ

Ако беше жив, този неуморим апостол на художественото ни слово от Ямбол, щеше да навърши на 18 март 80 години. Често ме навестява този рядък писател и човек и неведнъж съм си мислел, че в страната ни, в наше време, няма друг град, особено пък областен център, който да си има своя Стефан Чирпанлиев. Изглежда, че с тази чест беше удостоен само Ямбол. За жалост лятото на 2002 г. се оказа едва ли не безпощадно към днешното ни духовно битие. Загубихме такъв темпераментен литературен колос като Николай Хайтов, напусна ни незабравимият поет на морето и любовта - Христо Фотев, угаснаха в разцвета на своите творчески сили голямата ни актриса от Петрич Катя Паскалева и обаятелната композиторка Мария Нейкова. Тогава, на 21 юни, си отиде внезапно и изненадващо, и нашият неуморим писател и духовит приятел Стефан Чирпанлиев.

Спомените ме връщат нерядко към първата ни среща на живо по време на едно от съюзните събрания в Централния военен клуб на столицата. До този момент името му ми беше добре известно от страниците на литературния ни печат, но тогава видях живия му оригинал и това ми достави едно неподозирано приятно преживяване. Мигновено свързах образа му с Кольо Инджов, с когото имат удивителна физическа прилика. И това беше поводът да го заговоря. Оказа се, че той също ме познавал като име и не скри задоволството си от това непредвидено запознанство. По широкото му, поизпечено от топлото южно слънце лице, се разля спонтанно познатата ни ведра и добродушна усмивка, която стапя веднага всякакви прегради и разстояния. Метна дружелюбно коравата си едропръста длан на рамото ми и ме притисна в яката си гореща южняшка прегръдка.

Това беше началото на случайното ни запознанство, което не закъсня да прерасне в едно взаимно творческо и много човешко приятелство. А до този момент той беше извървял един забележим път на надарен литературен творец. Навярно за това е допринесъл и успешният дебютен сборник с разкази "Когато превали". Той излиза от печат през 1970 г. и веднага привлича погледите на читателите. В тази впечатляваща белетристична рожба младият писател отразява динамиката, напрежението, но и чистите пориви и мечти на тогавашната съзидателна действителност. Гостолюбивото посрещане на първите му разкази дава криле на талантливото му перо, което в скоро време по лавиците на книжарниците в страната ни нареди следващите му не помалко интересни творби - "Внезапни прагове", "Утро за изповеди", "Талисман" и други заглавия. В тях авторът се разкрива като истински сърцевед и тънък народопсихолог при изграждането на художествените образи, въвеждайки ни добронамерено в дълбините на човешките преживявания - красиви и драматични понякога. Невероятните си творчески възможности на възходящ белетрист Стефан Чирпанлиев показва и в немалко други свои произведения - "Часът на гривяците", "Дири от пъртини", "Козя магия". В тях, пък и не само в тези книги, станахме свидетели на изключителната наблюдателност, чувствителност на сетивата му и на завидното умение да ни пренася в атмосферата на своето време, изтъкано в живи образи и картини, с подчертан и задълбочен психологически рисунък и завладяваща емоционалност.

Особен пиетет Стефан Чирпанлиев храни и към света на малчуганите и младите хора. Неукротимите му

симпатии към подрастващите струят много искрено и човешки и в книгите му: "Измисленият остров", "Как Камъчко стигна до морето", "Баба Кукалязка", "Забравената шишарка" и др.

Стефан никога не се покриваше с представите ни за кабинетен писател. Обичаше да пътешества у нас и в чужбина, по суша и море. Трудно му беше да устоява на вроденото си любопитство и възрожденската любознателност. Беше посетил даже и Божи гроб в Йерусалим и с нескрита гордост подхвърляше пред мен шеговито, че е вече и "хаджия".

Сред най-големите му страсти обаче беше непрестанното му пътешествие из историческото ни минало. И неслучайно във фокуса на историческите си интереси и дългогодишни изследвания постави вълнуващите неповторими образи на големите ни възрожденци - революционери, писатели, книжовници. Сред тази забележителна плеяда от големи имена той съзнателно извиси на най-високия си творчески пиедестал Захари Стоянов. А това никак не е случайно. В с. Медвен, Котленско, родното място на големия ни летописец, е родена и майка му. Това щастливо обстоятелство го сродява завинаги кръвно и духовно с тази забележителна българска възрожденска твърдина. Трудно бихме открили друг наш съотечественик, който така упорито, усърдно и целенасочено е впрегнал ум, сърце и дарование, за да остави за поколенията такъв релефен, аналитичен, цялостен портрет на автора на "Записки по българските въстания". Плод на изключителните му дългогодишни задълбочени изследователски усилия е приносният му труд за родната история и литература - научната му биография на Захари Стоянов. С това произведение - своеобразен връх в творческия му генезис, Стефан Чирпанлиев защити блестящо писателското си призвание и българското родолюбие. С тази книга беше удостоен и за доктор на историческите науки.

Моите връзки със Стефан, макар и позакъснели, бързо заякнаха, търсехме се по телефона, разменяхме писма и книги. Беше дълбоко впечатлен от моите скромни "Докосвания до Дамян Дамянов" и ме покани да гостувам в Ямбол. Премиерата на книгата се преживя като истински празник от местната културна общественост. А Стефан, дългогодишен авторитетен ръководител на писателското им дружество, не се стърпя и публикува обширна и емоционална рецензия във в. "Български писател".

Широко скроен като човек, с богато сърце и душа, с покоряваща скромност и обич към хората, беше спечелил уважението и признанието на съгражданите си. Това го зареждаше с енергия и той ръководеше всеотдайно, с възрожденска жар и ентусиазъм, литературното битие, което протичаше доста интензивно в онези добри години за духовността ни в града на Тунджа. Колеги, приятели - всички ямболии високо го ценяха като двигател не само на литературното битие, но и като ревностен продължител на богатите интелектуални традиции и в областта на театъра, музиката, изобразителното изкуство, фолклора в този родолюбив наш край.

В човешки план имаше нещо наистина уникално в невероятно богатата му душевност като личност. Това го почувствах и по време на първото ми гостуване в родния му град през есента на 2000 г. Като се движехме по улиците, отвред го

Стефан Чирпанлиев

обгръщаха приветливите изражения, сърдечните усмихнати лица на минувачите, а той едвам смогваше засмян да отвръща на рукналия порой от поздрави. Останах с впечатление, че под това топло южно българско небе се е изсипала всичката доброта едва ли не на планетата. Не един и двама нетърпеливи го спираха да разберат кои са най-новите литературни изяви в града им. Където и да се намираше - вкъщи, из града, на ловни излети, Стефан живееше с нови творчески хрумвания и с постоянно съпътстващата го загриженост за съдбата на литературното битие в родния му край.

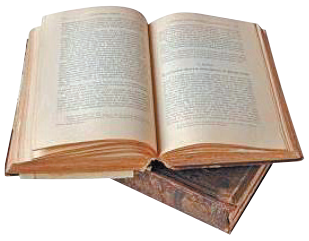
Погълнат всевластно от нескончаемите си любими интереси, сигурно си е спомнял понякога с облекчение за миговете, когато във вихъра на младостта си загърбва дипломата на строителен инженер и се отдава завинаги на журналистическото и литературното творчество. Те станаха негова неизменна участ и съдба.

Междувременно нашите дружески творчески и човешки взаимоотношения набираха скорост и не преставахме да се търсим взаимно. За последен път се видяхме по време на съюзно събрание в София. Срещнахме се в кафене на бул. "Цар Освободител", заедно с Евтим Евтимов, Благовеста Касабова и младата ни колежка от Ракитово Христина Димова. Стефан беше видимо в добро настроение. Беше излязла току-що от печат стихосбирката му "Цветя на добротата" и ни я подари. Държеше да види реакцията на своя добър приятел от Петрич, защото в книгата беше поместил специално стихотворение за него. Евтим естествено се развълнува и най-сърдечно му благодари. Не се стърпях и веднага го открих. Погледът ми тутакси улови първото му четиристишие:

Не свършва виното в стаканите,
Евтиме!
Извира то от жадните ни чаши.
Зове ни с не едно хайдушко име
и с буйството на Яворов ни
плаши.

Радостният повод, одухотворен от искрящата в чашите водка, оживи масата. Въодушевеният ни приятел от Ямбол сподели, че очаква с нетърпение появата на бял свят на капиталния му труд за Захари Стоянов. Уви! Съдбата безпощадно му отне това жадувано и може би най-щастливо преживяване.

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

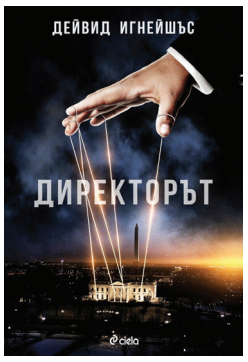
“БЕЗСМЪРТИЕ” от Милан Кундера в ново издание публикува “Колибри” в превод на Росица Ташева. Това е роман в седем части, написан от автора на чешки език и издаден за пръв път през 1988 г. Разказът произтича от небрежен жест на шейсетгодишна жена, адресиран към нейния инструктор по плуване: “Тя вървеше покрай басейна по бански и когато се отдалечи на четири-пет метра от инструктора, се обърна, усмихна се и му махна с ръка. Сърцето ми се сви. Усмивката, жестът бяха на двайсетгодишна жена! Ръката й бе политнала с прелестна лекота. Сякаш ей така, на игра, бе хвърлила на любовника си многоцветен балон. Усмивката и жестът пазеха чара, който лицето и тялото вече не притежаваха...”

“КРЪГЪТ” от Дейв Егърс издава “Жанет 45” в превод на Ана Пипева. Книгата разказва за влиянието на компютърния век върху човешките същества чрез единствената форма, която може да го направи с необходимото остроумие, отвътре и задълбочено - романа. “Кръгът” е хаплив, на места дори злостен. Въпреки полемиките Егърс поставя навременни и точни въпроси относно прозрачността, неприкосновеността на личния живот, демокрацията и зловещата страна на интернет. Това е притча за опасностите, които ни дебнат в ерата на цифровизацията, в която личните ни данни все повече са събирани, анализирани и обръщани в пари - век на наблюдението и Големите данни, в който неприкосновеността на личния живот е отживелица.

“ДИРЕКТОРЪТ” от Дейвид Игнейшъс издава “Сиела” в превод на Коста Сивов. Греъм Уебър е директорът, който трябва да изчисти Авгиевите обори в ЦРУ след десетилетие на провали и атаки от всички страни. Само след няколко дни на горещия стол той е наясно, че се намира в кошер, пълен с разярени пчели, без да се знае кой е приятел и кой - враг. Точно тогава от американското консулство в Хамбург пристига новината, че някой е хакнал “непробиваемите” сървъри на агенцията и всички тайни са под заплаха. В света след “Уикилийкс” и разкритията на Брадли Манинг киберсигурността се е превърнала във фиксидея за ЦРУ, но никой не може да спре група решени на всичко гениални хакери.

“АНГЕЛИТЕ НЕ ОЦЕЛЯВАТ НА ЛЕДА” от Александра Маринина издава “Хермес”. Средите на фигурното пързаляне са разтърсени от ужасната новина за убийството на Михаил Болтенков - треньор от световна величина. Трупът е намерен до дома на друг треньор - Валерий Ламзин. Свидетели потвърждават, че двамата мъже са се скарали преди убийството и си отправяли заплахи. За следователите случаят изглежда ясен. Остава да намерят неоспорими доказателства. Оперативният работник Роман Дзюба изпитва все по-сериозни съмнения, че истинският убиец е заловен. Когато адвокатът на обвиняемия наема частния детектив Анастасия Каменская да разследва случая, Роман придобива увереност да докаже теорията си.

В сянката на славата и Мечо Пух

Романът за възрастни „Двама души” от А. А. Милн е противоотрова срещу стреса от новините

Реджиналд Уелард е 40-годишен провинциален рентиер, увлечен по градинарството и пчеларството. Обожава младата си, ослепително красива съпруга Силвия и смята, че няма по-щастлив брак от техния. Поне до момента, в който той й съобщава, че е написал книга, а тя не припада от възторг.

Нататък романът за възрастни “Двама души” продължава да лъкатуши между хумора и романтиката по особения начин, характерен за създателя на обичания и от деца, и от родители литературен феномен Мечо Пух. И тук А. А. Милн е находчив и проникновен, но и безмилостен наблюдател. В един пасаж възпява любовта, а в следващия осмива вулгарността, глупостта, арогантността, суетата, политиканстването, алчността. Реджиналд от романа е връхлетян от писателския успех така внезапно, както и самият Милн. Също като героя си и авторът на “Двама души” намира пукнатини в брака си в резултат от своя променен статут. Е, и двамата намират начини да се справят с тежката сянка на славата.

“Двама души” не е биография, макар да съдържа ясно видими биографични елементи. Не е и само роман за различията между големия град (Лондон) и пасторалното спокойствие на провинцията. Но ще допадне на всички, които ценят английския хумор и търсят противоотрова срещу стреса от новините. Защото четенето наистина може да прилича и на медитиране, смятат издателите от “Книгомания”.

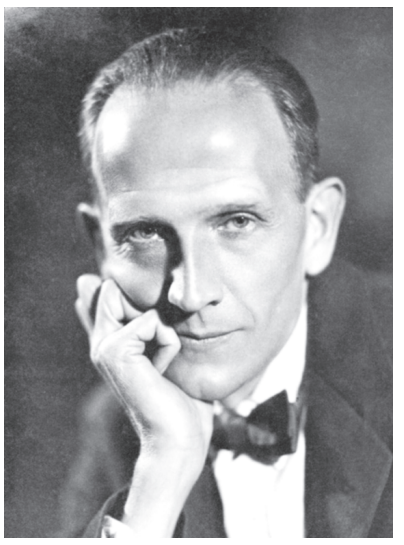
За смисъла на съществуването

“Защо сме на белия свят? Да създаваме красота, да откриваме красота, да вникваме в красотата. Какво друго? Е, и заради познанието, обажда се онзи гаргойл, професор Пъмпърникъл. Добре; напишете “истина” вместо “красота”, ако щете, и ще обобщите цялото предназначение на човека.

А пчелите? Към красотата и истината ли се стремят? Не. Само към съществуване. Съществуване, множене, смърт, раждане, съществуване, множене, смърт... Работливи пчели... безплодни създания. Търтеите получават най-доброто. Поне умират от любов.”

За войната

“Армията. Войната. Най-черните дълбини на безсмислието, шума и грозотата. Последният зов на човешката душа в безумна оргия от грохот, жестокост и мръсотия. Най-сетне прозряхме съкровената си същност, защо да не продължаваме вечно?

А. А. Милн, 1926 г.

Винаги и завинаги...

Войната свърши. Защо? Само шум, грозота и безсмислие очакват завръщането ни. Опознали сме се, открили сме границите си, възвестили сме вярата си в Бог. Не е ли полезно да продължим? Защо да спираме, а после да започваме отново?”

За самотата

“Може ли някой да даде някому интелектуална хармония? Може ли някой да тръгне по пътя на твоите мисли, ръка за ръка, готов да слее съзнанието си с твоето? Насам или натам, без предупреждение, без съмнение, две съзнания, мислещи като едно? Невъзможно, разбира се. Нима цялата радост от мисленето - и, както наскоро бе открил, от писането - не се дължи на абсолютната самота? Не е ли разговорът - дори интелектуалният - всъщност форма на суета? Искаме слушател, не събеседник. Е, ако пишеш книга, получаваш слушатели.”

(Из книгата)

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Роман

„Срещу изкуството” - новата дневникова проза

Един от най-големите стилисти в норвежката и европейската литература - Томас Еспедал, излиза на български, претворен от младата преводачка Василена Старирадева. Книгата “Срещу изкуството” (изд. “Персей”) бе представена на творческа среща във фондация “Европа и светът”.

“Срещу изкуството” е една от най-физиономичните книги на автора. Сюжетните нишки са навързани една в друга, разкривайки много човешки драми: смъртта на бившата съпруга и поемането на грижите за дъщеря им; погребението на майката, за която съпругът и синът никога не са били достатъчно добри, колкото тя е искала те да бъдат... Книгата е написана в прекрасен лиричен стил. Поетично и проникновено писателят описва как човек носи своя собствен кръст, обича и губи, като това го прави помъдър.

В прозата на Томас Еспедал има много оттенъци на тъгата. Защото първото призвание на книгите му е да разкриват, да представят състоянията на душата. Мъж на средна възраст е изгубил жена си. Дните му са запълнени с мисли за дъщеря му. Грижи се за нея, но го е страх от деня, когато ще го напусне. Бди над нея, но се ужасява от самотата.

Томас Еспедал променя очакванията, които имаме от един роман. Вместо да разкаже история, която съдържа класическа завръзка и повествование, а накрая и развръзка, той ни потапя в море от емоции, в сезоните на любовта, отчуждението, дори яростта. Редовете, които Еспедал пише, ни отвеждат ту към баща му, ту към майка му или баба му. Съзнателно авторът обаче не слага преграда между отделните истории. Така “Срещу изкуството” придобива формата на сънновидение, на красива илюзия, част от която обаче е и тъгата.

Наричат Еспедал “създател на нова дневникова проза”. Сравняват творчеството му с това на Пруст. Критиците отбелязват и богатството на езика му, майсторското писане. Навсякъде в романите и разказите му се оглежда самият той. Автобиографичната нотка носи усещането, че сякаш авторът описва и нас самите, и ни повежда на пътешествие в собствения ни живот, отбелязва издателят Пламен Тотев.

Любимец на критиката, сега, когато е на 54, всяка книга на Еспедал се очаква с голямо нетърпение, за да поеме пътя си в Норвегия и по света. Доказателство е “Срещу изкуството” - преведена на 40 езика, получила престижната награда точно на критиката в Норвегия и оценена с думите, че е една от най-важните книги, писани в последните десетилетия въобще...

Романът “Срещу изкуството” е част от поредицата на изд. “Персей”, наречена “10 книги в контекста на европейския културен диалог” и част от програма “Творческа Европа”.

Обща лятна експозиция в „Париж”

Дебют на нови за галерията автори, които тази година са повече от всякога

Картина на Андриан Бекяров

Картина на Даниела Самоволска-Овчарова

Столичната галерия “Париж” за дванадесети път откри своята лятна експозиция, озаглавена “Summertime”. Традиционно това се е превърнала в една от най-очакваните изложби, провеждани в галерията - както от самите художници, така и от почитателите на галерията.

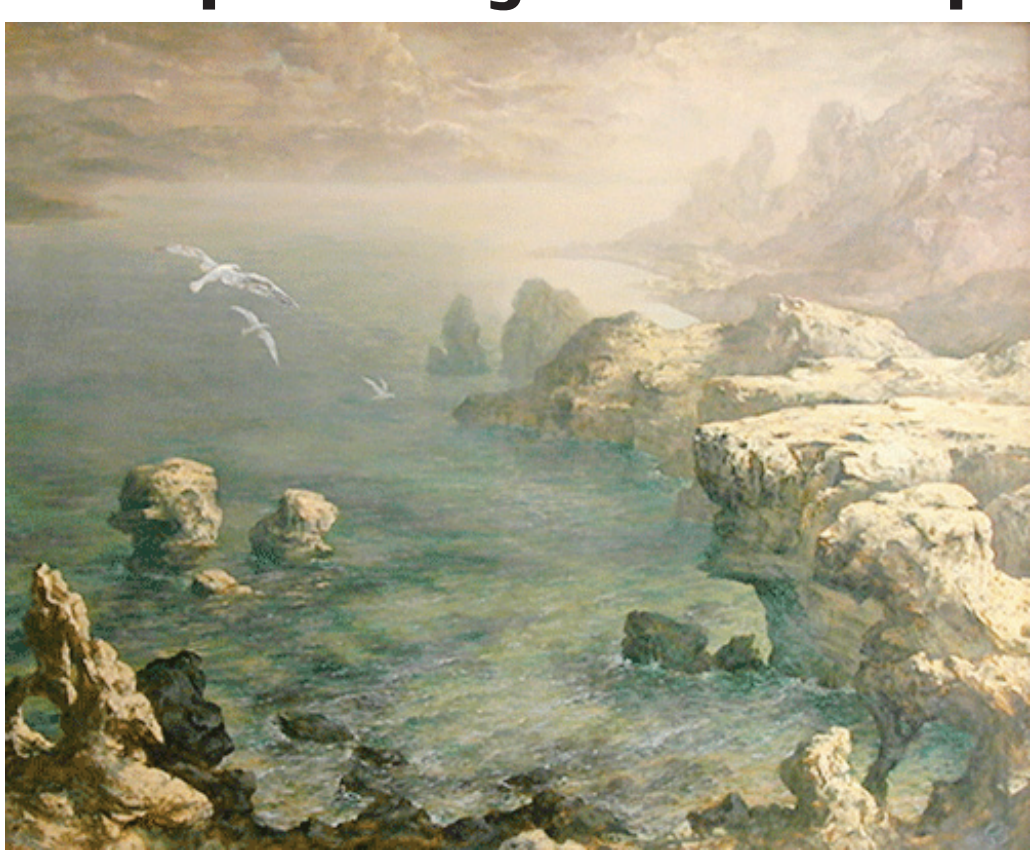
Всяка година това събитие става повод за дебют на новите за галерията автори, които тази година са повече от всякога. Специално място в експозицията заемат творбите на артистичното семейство Даниела и Владимир Овчарови, които живеят и творят в САЩ вече повече от 20 години. Те заедно с Веселина Томова, Даниела Зекина и Петър Бояджиев (всички живеещи в Канада) и Руслан Котев (Англия) обмислят нова за галерията тенденция - да показват на публиката все повече български художници, живеещи и работещи извън България.

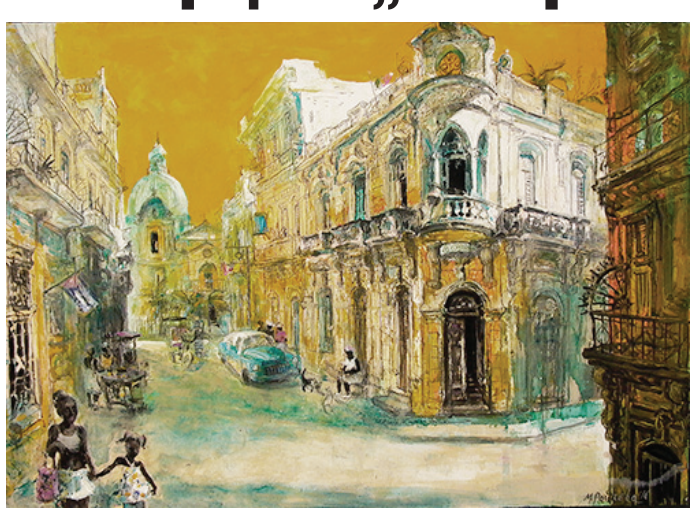
За първи път в галерия “Париж” се представят творби и на художниците Павлина Чукич, Станислав Вардев и Анна Димова, както и скулптура на Руси Костадинов. Всички те, заедно с традиционните за галерията автори като Бойко Колев и Андриан Бекяров, Росен Рашев-Рошпака, Димитър Вецин, Петър Димов, Ролана от Литва, Севда Потурлян, Богомил Арсов, Росен Кръстев, Иван Нинов и Иван Стратиев ще пресъздадат богатото на цветове и емоции лятно настроение сред посетителите.

Изложбата ще продължи до 15 септември, през което време ще бъде обогатявана с нови творби, които ще могат да бъдат разглеждани и в наскоро обновения сайт на галерия “Париж” на ул. “Цар Самуил” 47.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Българско изкуство от съвременни творци в „Астри”

Съвременно българско изкуство предлага столичната галерия “Астри” (ул. “Цар Самуил” 34) в периода до 1 септември за всички свои приятели и почитатели. Салонът през лятото ще бъде отворен в следните часове: от понеделник до петък - от 16 до 20 ч., събота - от 10 до 14 ч.

Галерията е основана през 1995 г. от Таня Пешева и Вихра Пешева. Под името “Астри” функционира от 2001 г. като галерия за съвременно изящно и приложно изкуство.

Наред с големите имена в съвременното изкуство като Милко Божков, Стоян Цанев, Стефан Божков, Станислав Памукчиев, Десислава Минчева, Ивайло Мирчев, Светлин Русев, Спартак Дерменджиев, Иван Стратиев, Бисера Прахова, изключително внимание и място се отделя на младите творци.

Характерна за галерията е изложбата “Формат 30 х 30”, която традиционно се организира в края на всяка календарна година.

Колекцията на галерията включва образци на съвременната живопис, графика, акварел, скулптура, керамика, бижутерия.

Моцартови празници ще има отново в Правец

XII международен музикален фестивал се открива на 16 август с концерт от творби на патрона на събитието

Снимки ММФ "МОЦАРТОВИ ПРАЗНИЦИ"

Международният музикален фестивал "Моцартови празници" ще се проведе за дванадесети път от 16 до 20 август в Правец. В рамките на пет фестивални дни и вечери ще бъдат представени оперни, симфонични, танцови и джаз концерти и спектакли с участието на утвърдени имена от световните музикални сцени, млади оперни таланти от различни страни, камерни класически и джаз формации, Симфоничния оркестър на БНР, оркестъра и балета на Русенската опера, оркестъра и хора на Старозагорската опера. Зрителите ще проследят събитията на сцената на езерото пред хотел "Риу Правец Ризорт", в зала "Правец" на хотела, в залата на читалище "Заря 1895", на площада пред община Правец, на открития басейн в хотелския комплекс. Фестивалът се организира от Сдружение "Моцартови празници Правец 04" с подкрепата на община Правец и Министерството на културата. Генерален спонсор е "Тера Тур Сървис", научи ДУМА от Сийка Лапачка.

Организаторите посвещават тазгодишното издание на фестивала на 260-ата годишнина от рождението на своя патрон Волфганг Амадеус Моцарт. По традиция във фестивалната програма ще бъдат включени и годишнини, които световната общественост отбелязва през 2016 г. - 400 години от смъртта на гениите на словото Уилям Шекспир и Мигел Сервантес, както и 200 години от първото представяне на операта "Севилският бръснар" от Джоакино Росини.

ММФ "Моцартови празници" в Правец ще бъде открит на 16 август с впечатляващ симфоничен концерт с творби от Моцарт на сцената на езерото пред хотел "Риу Правец Ризорт". Концерт за три пиана и оркестър от В. А. Моцарт е изборът на артистичния директор на фестивала Христина Ангелакова. Той ще бъде изпълнен от Диан Чобанов, Георги Черкин и Виктория Василенко и оркестъра на БНР. Диригент е Диан Чобанов. В програмата са включени още увертюра от операта "Така правят всички" и Симфония 36 (Линцска) от Моцарт.

Във втория фестивален ден от 17 ч. предстои истинска водна феерия край басейна на открито в комплекса на хотела - "Кварто квартет" и солистите Русалина Мочукова и Николай Моцов ще изпълнят тематични песни и камерни творби за водата, а Спортен клуб "Левски Спарта 2000" по синхронно плуване ще изпълни в басейна впечатляващо шоу от танцови миниатюри. Водещ е Владимир Зомбори.

На сцената на езерото пред хотела от 20.30 ч. ще бъде представен за първи път оперно-танцовият спектакъл "Севилският бръснар" от Росини на Русенската опера, специално подготвен за фестивала. Диригент е Карло Донадио от Италия, режисьор е Боян Иванов, хореография Ангелина Гаврилова, художничка на декора и костюмите е Яна Дворецка. Участват солистите Петя Петрова в ролята на Розина, Алек Аведисян (Фигаро), Назар Тацишин (Украйна) - Алмавива, Гергана Ряшева (Берта), Момчил Миланов (Дон Базилио), Пламен Бейков (Доктор Бартоло), оркестър, балет на Русенската опера и артисти от балет "Арабеск".

На джаза в класиката е посветен третият ден на фестивала. Под мотото "Всичко е джаз" зала "Правец" ще бъде специалното място за ценители от всички възрасти. Матине ще предложи джаз за деца и възрастни с Венци Благоев. Заедно с известния тромпетист участват Станислав Арабаджиев - пиано, Димитър Благоев - китара, Веселин Веселинов-Еко - контрабас, Невилиян Гемижев - кларинет, Невена Григорова - барабани, Павлета Семова - вокал.

Вечерта ще завърши на сцената на езерото пред хотела с изпълнения на Военния биг бенд от Стара Загора с диригент кап. Цветомир Василев. Участват солистите Русалина Мочукова, Марина Господинова, Николай Моцов, Цветомир Цанков, Благовеста Косева, Венцислав Благоев - тромпет, Теодор Петков - пиано, Мариан Божидаров - кларинет, Стефан Георгиев - тромпет, вокалната формация "Нова музика" от Горна Оряховица с художествен ръководител Аделина Колева.

Програма за децата ще бъде представена в залата на читалище "Заря 1895" от 11 ч. на 19 август. Гостува Държавният куклен театър на Варна със своя спектакъл "Алегро виваче, или Когато куклите танцуват". Участват актьорите Диана Цолевска, Галин Гинев, Вера Стойкова, Евгения Василева, Боян Стоянов, Стоян Стоянов. Плавен преход към темите за любовта и виното в оперните произведения предстои от 17 ч. Началото е с "Вино, поезия, дегустация и голяма доза любов" в зала "Правец" с участието на актьорите Биляна Петринска и Даниел Цочев, сопраното Даниела Караиванова, баритона и режисьор на събитието Денис Иванов, премиер солиста на Националния балет Александър Александров, Адриана Гюзелева. От 20.30 ч. на сцената на езерото започва концерт с избрани хорове, арии, дуети, ансамбли - наздравици от опери, оперети и мюзикъли. Участват солистите Мартин Цонев, Таня Иванова, Михаил Михайлов, Петя Петрова, Добрина Икономова, Християна Лоизу (Кипър), Веселин Михайлов, Верустиния Щур-Овчинникова - цигулка, хор и оркестър на Русенската опера. Диригент е Хосе Луиз Гомес (Испания). Специален гост на фестивала и участник в концерта е италианският световно признат тенор Пиеро Джулиачи.

За финал на фестивала е запазен един от най-ярките спектакли от националния оперен афиш, избран от организаторите - "Лучия ди Ламермур" от Доницети на Старозагорската опера. Той ще се играе на площада пред община Правец на 20 август от 20.30 ч. с участието на съзвездие от млади оперни изпълнители, хора и оркестъра на Старозагорската опера. В ролята на Лучия ще се изяви Беса Лугичи от Косово, в ролята на Едгардо - бразилският тенор Макс Йота, Енрико - Валери Турманов, Раймондо - Пламен Кумпиков, Артуро - Александър Баранов, Нормано - Борис Тасков, и др. Ще дирижира аржентинският диригент Марио де Росе. Режисьор на постановката е Огнян Драганов, сценография Димо Костадинов, костюмите са на художника Салваторе Русо (Италия).

Годишнините на Уилям Шекспир и Мигел Сервантес ще бъдат отбелязани на 17 и 20 август от 11 ч. в зала "Правец". В танц, поезия и музика ще оживеят вечните теми за любовта с откъси от драмите, комедиите и сонетите на Шекспир. Ще звучат песни по сонетите на Шекспир и фрагменти от балета "Ромео и Жулиета" по музика на Чайковски и хореография на Силвия Томова. Участват актьорите Бойка Велкова, Валентин Ганев и Владимир Зомбори, басът Пламен Бейков, солистите на Русенския балет Весела Василева и Стоян Фъртунов и др. Акомпанимент на пиано - Румен Цанов. Програмата, посветена на Сервантес, поставя във фокуса знаменития идалго Дон Кихот по Унамуно в изкуството на Николай Майсторов, представен от изкуствоведката Бисера Йосифова. Ще прозвучат фрагменти от операта "Дон Кихот", от мюзикъла "Човекът от Ламанча", ще бъдат изпълнени испански танци от балета "Дон Кихот". Участват Орлин Горанов, Мариан Бачев, Делян Славов, Бисер Георгиев, балет на Русенската опера. Режисьор е Христо Симеонов.

Билети за основните събития може да се купят онлайн и в разпространителската мрежа на www.eventim.bg, и на касата на хотел "Правец Палас". Всички останали събития са безплатни за публиката.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Юбилейната „Сцена на кръстопът”

Пенка КАЛИНКОВА

Двайсет години “Сцена на кръстопът”! Солидна възраст за едно културно събитие от този мащаб - разгърнато в много прояви. Проф. Стефан Данаилов доведе в града на хълмовете чудото на големия театрален празник. Къде ли не е показван театър в тези години - на сцените, във фоайетата и в двора на Драматичния театър, на сцените в Куклената театър, Градския дом на културата и Военния клуб, на античната оркестра и всички височини на театрона, в Одеона, по Главната улица и пред Бинго “Балкан”, дори по коридора и в една от стаите на Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство. За това време преживяхме сриването на кулите близнаци в Ню Йорк и икономически кризи, Пловдивският театър влезе в новата си камерна зала и загуби поради пожар голямата си сцена. За това време едно поколение слезе от сцената, друго се качи и вече следващото катери стълбичката на славата. Имаше време, когато си казвахме, че този фестивал е невъзможен без Шекспир и Чехов, без Азарян и Александър Морфов... сега до Федерико Гарсия Лорка се нареди и каталунецът Жорди Галсеран, старите герои се сменят с нови звезди...

Тази година фестивалът ще бъде открит на 10 септември с нови заглавия на театъра домакин - възстановка на “Възвишение” по романа на Милен Русков, реж. Иван Добчев, премиери на “Вълци” по “Трънски разкази” от Петър Делчев (и двете са драматизации на Александър Секулов, в първия случай и Иван Добчев), както и на спектакъл по текстове на Камен Донев. Режисьори на двете нови представления са съответно Диана Добрева и Стайко Мурджев. Към числото на премиерите трябва да прибавим поставената за пръв път на българска сцена “Анна Каренина” на театър “София”, работа на Николай Поляков. В ролята на Анна Каренина ще видим актрисата Мила Банчева.

Няколко премиери и три гастрола

Как да минем без Шекспир в есента на 400-годишнината от смъртта му? Фестивал Плейърс тиътър къмпани от Стратфорд на Ейвън ще покаже не нещо друго, а именно “Хамлет”. Дължим го, както разбрахме, на контактите на доктор Сава Драгунчев от екипа на проф. Стефан Данаилов. Има още едно Шекспирово заглавие и то е “Отело”, постановка на Иван Урумов в театър “Българска армия”, Отело е Иван Радоев, Дездемона - Гергана Данданова. Гостите от родния град на Шекспир са ни включили в своето европейско турне по повод 400-годишнината от смъртта на барда. Представлението се играе в традициите на елизабетинската епоха - всички роли се изпълняват от мъже, облечени в подробни, близки до автентичността, костюми, и текстът на Шекспир е в оригиналната му звучност.

От Лвов, Западна Украйна, ще пристигне състав на националния академичен театър “Мария Заньковецка” със спектакъла “Три любови”, посветен на историята на Айседора Дънкан и Сергей Есенин. Въпреки разликата в годините, въпреки незнанието на езика американската танцьорка/балерина, която танцува боса, само в хитон или увита в знамето на революцията, и руският поет изживяват една необикновена любов. Испанци - компанията на Лусия Миранда, идват с комедията “Какво правим с бабата”.

В селекцията на най-доброто от последния сезон

са представленията на Народния театър “Иван Вазов” - “Ничия земя” от Данис Танович, “Синята птица” от Метерлинк с реж. Мариус Куркински и “Лунатици”, реж. Росица Обрешкова, Младежкият театър участва с “Пилето”, реж. Васил Дуев, Сатиричният театър - с “Рейс” на Ст. Стратиев, реж. Здравко Митков, Малък градски театър - с “Бел ами” по Мопасан, реж. Бина Харалампиева, Театър 199 - с “Госпожица Юлия” от Стриндберг, реж. Йосиф Сърчаджиев, Шуменският театър с прочутото си и много награждавано “От тука започва България”, реж. Неда Соколовска, Куклениият театър във Варна - с “Пурпурният остров” на Михаил Булгаков, реж. Теди Москов. В афиша виждаме и “Дубльори” от Кенан Тополян на ДТ “Иван Димов” в Хасково, реж. Елин Рахнев, както и един проект на Габровския театър - “Духът на Кармен”. Александра Хонг е създала невербален спектакъл, сюжетът на Проспер Мериме е основа за представлението, но действието се развива в съвременността. Музикалното оформление е компилация от музиката на Бизе и Шчедрин, но и на ритми, които са актуални днес. Пантомима, танц, театър на предметите и сенките, изиграни на стълбите към Сахат тепе на 8 септември, ще бъдат интересна прелюдия, която ще оцвети фестивала по един друг начин.

Нов театър НДК ще покаже “Четири” по “Квартет” на Роналд Харвуд на реж. Ивайло Христов, с пленителните Стефан Мавродиев, Меглена Караламбова, Пламена Гетова и Марин Янев... Театралната работилница “Сфумато” ще ни подмами с “Онова нещо”. В него са включени текстове по пиесите на Радичков “Януари” и “Кошници”, романите “Прашка” и “Ноев ковчег”, разказите “Луда трева”, “Страх”... Използвани са и откъси от книгите “Народна вяра и религиозни народни обичаи” на Димитър Маринов, “Български погребални обичаи” на проф. Христо Вакарелски, изследването на Анатол Анчев “Вампирите в българския фолклор”, както и “Невидими нощни гости” на Е. Мицева и “Шаманизмът и архаичните техники на екстаза” на Мирча Елиаде.

Проф. Стефан Данаилов и неговите абсолвенти ще ни зарадват с едно “Ателие” по “Зойкина квартира” от Михаил Булгаков, за да е пълен празникът. Ще видим още актьорите Йоана Буковска и Калин Врачански, Валери Йорданов, Филип Аврамов, Йосиф Шамли, Рени Врангова, Валентин Ганев, Аня Пенчева, Михаил Петров, Анна Петрова, Луиза Григорова, Ваня Атанасова, Герасим Георгиев-Геро, Ивана Папазова, Добрин Досев, Стефани Лечева, младите Александър Хаджиангелов, Никола Стоянов, Мариела Топалова...

Ветераните на фестивала

в този афиш са режисьорите Иван Добчев и Маргарита Младенова, Бина Харалампиева, Теди Москов, Мариус Куркински, Невена Митева, Николай Поляков, Диана Добрева... Всеки един е вградил образци от творчеството си в сградата на “Сцена на кръстопът”. Новите имена на постановчици са Васил Дуев, от миналата година Неда Соколовска и Елин Рахнев в това му качество. Любовните парадигми ще бъдат изследвани чрез класически образци като “Отело”, “Госпожица Юлия”, “Анна Каренина”, “Бел ами”, “Духът на Кармен” и действителната история на Айседора Дънкан и Сергей Есенин в спектакъла “Три любови” на лвовския театър “Заньковецка”.

Години наред “Сцена на кръстопът” култивира интерес към театъра и театрален вкус. И в този смисъл тя е един университет, едно училище по театър. Добра платформа за предстоящите събития в Пловдив като Европейска столица на културата 2019. Между големите европейски режисьори и театрали, гостували със свои представления на сцените на феста, са македонският режисьор Александър Поповски и неговият украински колега Андрей Жолдак, полският актьор и режисьор Ян Енглерт и румънските му колеги Каталина Бузояну, Виктор Ребенчук и Михай Малаймаре, руските режисьори Кама Гинкас и Хенриета Яновска, македонците Трайче Кацаров и София Ристевска, украински, арменски, абхазки, чешки, унгарски, гръцки, турски, испански, френски театрални дейци.

За театралите и въобще любознателните хора е

кръглата маса с международно участие

на тема “Алтернативни източници за финансиране на театралното изкуство - проблеми и възможности”, която ще бъде осъществена съвместно с Гьоте институт. Много богата е съпътстващата програма - премиери на няколко книги, между които и “20 години “Сцена на кръстопът” на пишещата тези редове и на сборникът “20 думи за 20-годишнината”, подготвен от Антон Баев, книга за възрожденските театрали от Кына Бойчева, концерти на Мирослава Кацарова със заглавие “Горчиво-сладка тъга”, на Ева Данаилова със “Суинг в есенна нощ”, както и на Иванка Шекерова с “Чарлстон назад към 60-те”. В дните на фестивала ще бъде представена със съдействието на Британския съвет у нас и мащабна изложба, посветена на отбелязването на 400 години от смъртта на Уилям Шекспир, куратор е Сава Драгунчев. За 20-годишнината на фестивала се подготвя филм на БНТ.

Слоганът на тазгодишното юбилейно издание на феста, което продължава до 23 септември, по предложение на Елин Рахнев е “Театърът безкрая...”. Добре намерено, доколкото “Ars longa, vita brevis”, както е казал Хипократ, или животът е кратък, изкуството - вечно, възможностите му - безкрайни.

Шекспировият пътуващ театър на представление в Исландия

И

(горе, вляво) и съпругата За емблематичната фамилия българската наука и култура

ният син на Пенка и Георги Цаневи. От млад се откроява като надарена личност с многостранни интереси. Той е талантлив математик и с дарба за език и литература. Но основно го влече към естествените науки и той отдава целия си живот на биологичните изследвания - разкриване на тайната на живота. Този голям български учен създава основите на модерната експериментална биология у нас. Основател е и дългогодишен директор на Института по молекулярна биология към БАН, който сега носи неговото име.

Многобройни са приносите на Румен Цанев в изследването на структурата и функциите на генетичния апарат, в разкриването на "езика на Природата". Той е автор на над 200 сериозни научни труда в областта на клетъчната и молекулярна биология на нуклеиновите киселини. В продължение на 35 години, освен че ръководи Института, той подготвя и много млади български учени, ценени по цял свят. Член е на Academia Europaea (Лондон) и на още редица международни организации. Като световноизвестен учен гостува и в най-големите в света институти и университети.

Акад. Цанев е и талантлив поет. Стихове пише от малък, продължава да твори и покъсно и в две поетични книги издава стихотворенията си. Прави и великолепен превод на "Фауст" от Гьоте.

Неотстъпно до Румен Цанев стои и неговата любима съпруга проф. **НИКОЛИНА ЦАНЕВА.** Те са поредният пример на влюбена съпружеска двойка в рода Цаневи. Някога от пръв поглед пламнала любовта на Румен и Нина като студенти и те за цял живот остават заедно. Духовната близост между тях е свързана и с науката.

Като лекар Николина Цанева изследва физиологията и психологията на умората от труда при хората - едно пионерско по онова време изследване. Тя беше предана съпруга и майка, отдала на семейството нежността, но и твърдостта си през всички трудности на живота. Приживе тя сподели с мен, че на младини Румен не е изповядвал любовта си към нея в стихове, но в зрялата им възраст едно от най-хубавите си стихотворения - "Вечност" - той е посветил на любимата си жена:

Ще минат хиляди и хиляди столетия
и пак ще има някаква Вселена.
Ще има пак звезди, слънца, планети,
ще бъде пак със взрив родена.

И пак ще има някъде във нея
планета мъничка, захвърлена, сама
И пак на нея хора ще живеят,
ще я наричат "нашата Земя" .

Ще бъдем там и ти, и аз! И както тук,
аз знам, че ще се срещнем там бездруго.
Но ти ще мислиш, че съм друг,
и аз ще мисля, че си друга.

Обаче знай - това ще е измама!
Били сме някога, ще бъдем пак!
Във вечността ще бъдем двама!
Не знам кога, къде и как...

Голям учен като акад. Румен Цанев е гордост за българската наука! И той, наследил здравите патриархални традиции от деди и родители, бе като тях предан съпруг, грижовен баща на дъщерите си ИРИНА и СВЕТЛА, които израстват в атмосферата на любов и толерантност.

Ирина поема по пътя на баща си и се посвещава на молекулярната биология. Живее и работи в Англия, ръководителка е на изследователска лаборатория в University College London. Научните й интереси са върху репарацията на ДНК и стабилността на генома.

Съпругът ПЕТЬО ТОКМАКЧИЕВ е специалист по изчислителна техника и софтуер. А Светла Цанева се занимава с изследване, консервация и реставрация на антични предмети в Националния ни исторически музей и ръководи Централната лаборатория за консервация и реставрация. Нейният съпруг **СПАС ДИМИТРОВ** е художник-дърворезбар, майстор на традиционната за големите възрожденски школи дърворезба, и реставратор.

Румен Цанев се гордееше със своите дъщери, а после и със своите внуци: синът на Светла - **РУМЕН МЛАДШИ** (р. 05.08.1977 г.) - инженер-химик, но с изявено отношение към изкуствата; и дъщерята на Ирина - МАРИНА (р. 10.05.1981 г.). Марина и нейният съпруг **РОСЕН ХАРАЛАМПИЕВ** поставиха началото на следващото поколение в рода със сина си АЛЕКСАНДЪР (р. 22.09.2011 г.) и щерка им Габриела - пра-пра-внуци на Георги Цанев.

МИЛЕНА ЦАНЕВА (родена на 20 май 1930 г. в София) - чл.-кор.на БАН и професор в СУ, е дъщерята на Георги и Пенка Цаневи. Израсла е

Акад. Георги Цанев с Бленика

в дом - храм на културата, науката и литературата. Днес тя е доайенът в триетажната къща на ул. "Оборище", зад двата големи ореха, която приютява повечето наследници на Георги Цанев и продължава да посреща и много гости. Милена казва:

- Татко много държеше семейството да е заедно. Не би понесъл мисълта, че може да се разделим!

В детството си Милена е обгрижвана от родители, от 8 години поголемия си брат. Тя расте сред книгите, които не само са на почит, но са и всекидневен труд, всекидневна грижа и удовлетворение в този дом. В двора им има много зеленина, цветя. Милена е заобиколена от обичта на всички в семейството, които й четат цветните книжки, а бабата и дядото й разказват незабравими приказки. Творчески заряд й придават и гостите - големи наши поети и писатели. И въпреки че в младостта си Милена се увлича и от романтиката на геоложките проучвания, тя по традиция се отдава на литературата.

Още в началото на своя академичен път тя гради себе си сериозно, усърдно, наследила не само талант, но и трудолюбие от именитите си родители. Категорично се изявява с надарен усет, с верен поглед на изследовател, със собствен стил. Вродената чувствителност и изследователската страст й помагат да работи като родителите си на литературното поприще и да бъде тяхна съратничка и тяхна гордост.

Многогодишните й занимания с творчеството на Вазов я правят негов компетентен изследовател, за което през 2000 г. й е връчена националната награда "Иван Вазов", а за цялостното си творчество е удостоена с орден "Стара планина" I степен - най-високото държавно отличие.

Милена Цанева и съпругът й, гинекологът проф. **ИВАН ПЕНЕВ**, са следващата щастлива семейна двойка в рода Цаневи. Тя обича да казва :

- Ние всъщност сме "скучно" семейство - все заедно и без скандали! Мама и татко имаха много хубаво семейство. Те бяха привърженици на единствената, голямата любов! И ни възпитаваха в такъв дух! А за мен Вазов е "големият сват" в живота ми, защото търсех следи от неговото пребиваване в Свиленград, а срещнах там любовта си! Там се намерихме с моя мъж!

Във фамилията Цаневи и зетьовете сякаш се омагьосват любовно и от поезията, от литературата, където се изявяват като творци. Тъй и съпругът на Милена Цанева е поет, който в зрялата си пенсионна възраст издаде 9 свои поетични книги.

Много са учениците, студентите, минали през "школата" на Миленините книги, през нейните семинари и лекции. Всички те са чели, препрочитали нейните учебници, книги с литературно-критически статии, студии, монографии, посветени на Ботев, Вазов, Пенчо Славейков, Далчев, Фурнаджиев, Багряна, Смирненски, Радевски, Св. Минков, Вапцаров. Едва ли има български дом, в който името й да не е влязло - било с нейна книга, с учебник или с блестяща статия. Трудове на Милена Цанева са преведени на руски, френски и на други чужди езици. Видни слависти, българисти я познават от научните форуми, симпозиуми, конгреси.

И аз съм една от нейните студентки, вече побелели, но останали с неувяхваща обич и преклонение към литературата, която ни е преподавала Милена Цанева. И както от първите ни срещи, тъй и до днес, ние споделяме с нея нашите вълнения, успехи, неудачи, защото тя си остана "нашата учителка" с благородството си, с душевното си богатство.

Потомците на рода на Георги Цанев продължават да живеят в любов и разбирателство и да се събират по празниците в старата семейна къща на ул. "Оборище".

Младоженска снимка на Милена Цанева и Иван Пенев

Ирина, дъщеря на акад. Румен Цанев, с внука си Алекс

ДОЙРАНСКАТА ЕПОПЕЯ

100 ГОДИНИ ОТ НАЙ-ГОЛЯМАТА БЪЛГАРСКА ВОЕННА ПОБЕДА

▲ *Българска телефонна станция, откъдето с перископ се наблюдават позициите на врага при Дойран*

Доц. Йордан СЪЕВ,
д-р по история

През 1916 г. България влиза в Първата световна война. За няколко месеца разгромява сръбската войска и само заповедта на германското командване спасява сръбските части от пълно унищожение. Това решение е продиктувано от необходимостта да се запази Южния (Балканския) фронт, където да се привлекат значителни сили на Антантата за сметка на Западния фронт. Затова на победоносната Българска армия е заповядано да прекрати настъплението и да не навлиза на гръцка територия, на която се намират разгромените сръбски войници.

На няколко български военни части е поставена задачата да установят позиции в района на Дойранското езеро, вследствие на което се образува фронт срещу англо-френските сили. Поради краткото време и недостатъчните материали за изграждането на силно укрепени позиции, нашите части успяват да изкопаят само окопи по възвишенията на планината Беласица (главните траншеи са при Дуб и Копа тепе), но те обхващат и равнинната част по брега на Дойранското езеро. Именно там англо-френците решават да атакуват и да пробият българския фронт.

Началото на големите сражения

Сраженията започват на 10 август 1916 г. Три френски и една британска дивизия с обща численост 45 хил. души и 400 оръдия нападат българските позиции, които се отбраняват от 7500 войници, офицери и други чинове. След много силен и продължителен артилерийски обстрел французите и англичаните тръгват в атака. Българите ги посрещат с огъня на 40-те си оръдия и 14-те картечници, което силно оредява атакуващите вериги. Въпреки това към 32 хил. войници от съюзническите сили стигат до българските окопи. Тогава войниците от 27 Чепински и 9 Пловдивски полк под командването на полк. Христо Чаръкчиев излизат от окопите и с атака "На нож!" отхвърлят нападателите, като им причиняват големи загуби.

Въпреки този неуспех командващият съюзническите сили френски генерал Морис Сарай провежда нови атаки на 15, 16 и 18 август, но те също са отбити от българите. В тези боеве англо-френците дават 7200 убити, а близо 60% от състава им са ранени. Българските загуби възлизат на 1356 убити. За съжаление повечето от падналите в кървавите сражения са забравени. Само в полковите дневници е можело да се прочетат имената на загиналите и то преди всичко на офицерите. Сред тях са подполковниците Иван Мутафчиев и Михаил Българенски, майор Христо Иванов, капитан Методи Стоянов, поручик Димитър Веселинов, подпоручик Петър Сотиров, но е имало и още много други.

Сенегалска трагикомедия

При една от атаките са пленени 34 сенегалски войници от 2 френска дивизия. Българите им дават храна и те благодарят с "мерси". Понеже тази дума се употребява и от българите (макар мнозина да не знаят, че тя е френска), те се учудват, че за толкова кратко време сенегалците са успели да се научат да говорят на български. След това строяват пленените сенегалски войници, за да ги отведат и затворят, при което те падат на колене и със сълзи на очите молят да бъдат пощадени.

Неразбирайки какво става, българските офицери, които знаят френски език, ги разпитват и те отговарят, че се молят за живота си. Когато са ги изпратили на фронта, са им казали, че ще воюват с българи, които са канибали и особено предпочитат месото на чернокожите, затова в никакъв случай да не попадат в плен. Обясняват им, че това не е вярно и едва тогава те се успокояват. Българите даже пускат трима души да се върнат при своите и да им разкажат, че българите не са канибали.

Артилеристи от 9 Плевенска дивизия обстрелват английски самолети

Смъртта на Димчо Дебелянов

Въпреки че не подлежи на мобилизация, при включването на България в Първата световна война запасният поручик Димчо Дебелянов по свое желание постъпва в армията. Назначен е за командир на 5 рота от Чепинския полк, която води успешни отбранителни боеве при Дойран. След 18 август бовете затихват, но все още продължават отделни сражения. При едно от тях поручик Дебелянов вдига ротата си в атака за отбиване на вражеско нападение и предвожда своите войници.

Генерал Владимир Вазов, героят от Дойран, с тримата си синове офицери

Противникът е отблъснат и преследван. Когато ротата на Дебелянов стига до вражеските позиции от окопите им започва ожесточена пушечна стрелба. Един куршум покосява нежния поет. Това става на 20 октомври 1916 г. край Горно Караджово. На другата сутрин поручик Димчо Дебелянов е погребан в двора на черквата в Демир Хисар. През 1931 г. тленните му останки са пренесени в Копривщица, където отново са погребани.

Следващите етапи

Сраженията се възобновяват през 1917 г., като отново са ожесточени и кръвопролитни. Най-силни и яростни са обаче през 1918 г. Тогава българските позиции се отбраняват от Плевенската дивизия под командването на генерал Владимир Вазов. По негова идея и под негово непосредствено ръководство са построени солидни железобетонни укрепления, някои от които са вкопани на 17-18 м под земята. Затова когато артилерията на съюзниците направо засипва със снаряди нашите позиции (за 3 дни по тях са изстреляни 100 хил. снаряда!) българите почти не понасят загуби...

Британският генерал Джордж Милн (по-късно той е произведен в чин фелдмаршал и става лорд), който командва англо-френските войски, обаче смята, че там почти не е останал жив човек и затова атакуващите тръгват, без да очакват някаква съпротива. Но когато стигат до нашите позиции, като из под земята излизат българските войници и отблъскват нападенията, а впоследствие преминават и в контранастъпление. Така съюзническите сили дават огромни загуби (над 60 хил. убити заедно с предишните жертви) и се стига дори дотам, че остават почти без жива сила.

Този изумителен успех дава основание на генерал Вазов да изпрати съобщение в Главната квартира на българското командване, в което казва, че срещу него вече няма боеспособна вражеска войска и той е в състояние да напредне и да превземе Солун! Но не получава разрешение за това...

Когато през 1936 г. в Лондон се чества 20-годишнината от боевете при Дойран и на тях е поканен да присъства генерал Владимир Вазов, при неговото появяване противникът му от 1918 г., вече фелдмаршал Милн, заповядва: "Сведете знамената, минава победителят при Дойран!"

Съдбата на дойранци

Дойранци наричат участниците в сраженията през 1916-1918 г. Благодарение на изградените под ръководството на генерал Владимир Вазов укрития, българите дават минимални жертви в решаващите битки през 1918 г. - по-малко от 500 убити.

Години след това майките на сражавалите се при Дойран войници носят баници на генерал Вазов, че е опазил синовете им.

Другите дойранци са жителите на град Дойран. През 1915 г. градчето Дойран е наброявало около 3000 души, от които 2600 българи. По време на сраженията то е напълно унищожено. Българите, живеещи в него, се преселват в България. Бежанците, които пристигат в София, основават днешния квартал "Света Троица".

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

ЧОВЕКЪТ ЕПОХА

От стр. 11

В Кито, Еквадор, с речи, спомени и музика фондацията "Освалдо Гуаясамин" на името големия художник и личен приятел на Кастро също почете кубинския водач. В Биран, родното място на Фидел в кубинската провинция Олгин, 90 подбрани с конкурс младежи с постижения в различни сфери навръх рождения му ден ще засадят около родната му къща 90 дръвчета от различни видове...

Куба днес е в поредния етап на своето обновление. И много кубинци повтарят чуваното толкова пъти от Фидел - че социализмът е процес на движение напред, а не закована рамка, че най-важната му есенция е Човекът с неговия морал, мечти, чувство за съпричастие и общ устрем към справедливост.

Именно с този завет Фидел влиза завинаги и в Историята.

Фидел Кастро с Тодор Живков по време на посещението на кубинския лидер в България през 1972 г. С тях е и тогавашната лична преводачка на Кастро от български Тересита Капоте, която по-късно става посланик на страната си у нас

Слово на Фидел Кастро пред Седмия конгрес на ККП, 19 април 2016 г.

Свръхчовешко усилие е да се ръководи който и да е народ във времена на кризи. Без такива усилия обаче промените биха били невъзможни. За всеки от над хилядата делегати на този конгрес, избрани от самия ни революционен народ, който им е делегирал своя авторитет, това е най-голямата чест в живота. И към нея се прибавя привилегията да си революционер вследствие на избора на собствената ти съвест и съзнание.

Защо станах социалист, или по-точно - защо се превърнах в комунист? Тази дума изразява концепцията, която е най-изкривяваната и най-оклеветяваната в историята - от страна на онези, които са си присвоили правото да експлоатират бедните и да ги лишават от блага-та, идващи от човешкия труд, талант и енергия. Откога човешкото същество живее в тази дилема? От безкрайно дълго време. Знам, че вие не се нуждаете от тези обяснения, но сигурно има някои слушатели, за които са необходими.

Говоря, само за да се разбере по-добре, че не съм невежа, екстремист или слепец, нито съм придобил идеологията си, сухо изучавайки икономика.

Не съм имал наставник, когато бях студент и изучавах законите и политическите науки. По онова време бях около 20-годишен и бях запален по спорта и по изкачването на планини. И да, нямах наставник, който да ме насочва към изучаването на марксизма-ленинизма. Не бях нещо повече от младеж, който иска да опознае теорията. Но имах абсолютна вяра в Съветския съюз. Трудовете на Ленин ме разтърсиха - толкова години след Руската революция. Какъв исторически урок! Няма защо да минават още толкова години, няма защо да се чака друго събитие, подобно на Руската революция, за да получи човечеството още един пример колко грандиозна може да бъде една социална революция, колко огромна крачка може да представлява тя в борбата срещу колониализма и неговия неразделен приятел - империализма.

Може би най-голямата опасност, която днес надвисва над Земята, произлиза от разрушителната сила на модерните оръжия, способни да унищожат мира в света и да направят невъзможен човешкия живот на земната повърхност.

Нашият вид може да изчезне така, както са изчезнали динозаврите. Може и да остане време за появата на нови форми на разумен живот, но може също горещината на слънцето да стигне такива нива, че да стопи всички планети от Слънчевата система и техните спътници, както предупреждават много учени. Ако са верни предвижданията им, които ние, лаиците, не бива да пренебрегваме, практичният човек трябва да учи повече и да се адаптира по-добре към реалността. Ако видът ни оцелее във времето, бъдещите поколения ще знаят много повече от нас. Но първо ще трябва да решат един голям проблем. Как да се изхранят милиардите човешки същества, сблъскващи се с безвъзвратното намаляване на питейната вода и на природните ресурси, от които се нуждаят?

Мнозина от вас сигурно се питат къде е политиката в това изказване. Вярвайте ми, тъжно ми е да го кажа, но политиката е тук, в тези думи. Дано повече човешки същества се разтревожим от тази реалност и не останем във времената на Адам и Ева, похапвайки забранени ябълки. Кой ще нахрани и напои народите в Африка, оставени без прехрана и вода, без достъпни технологии, без дъждове, без резервоари, без ресурси под земята, покрита с пясък? Да видим какво ще кажат правителствата, които почти целокупно подписаха ангажименти по опазването на климата.

Трябва постоянно да говорим по тези теми, но сега няма да се разпростирам повече.

Скоро ще навърша 90 години. Никога не ми е хрумвало, че ще стигна такава възраст, никога не съм полагал усилия за това. Просто е каприз на случайността. Скоро ще бъда като всички останали. На всички ни идва редът. Но остават идеите на кубинските комунисти - като доказателство, че на тази планета, ако се работи с плам и достойнство, могат да се произведат материални и културни блага, необходими за човешките същества. Трябва да се борим всеотдайно, за да го постигнем.

На братята от Латинска Америка и от света трябва да кажем, че кубинският народ ще победи. Вероятно това е един от последните пъти, в които говоря в тази зала. Гласувах за всички, предложени от конгреса, кандидати, благодаря за поканата и за честта да ме изслушате. Поздравявам всички и на първо място другаря Раул Кастро за отличните му усилия.

Да поемаме на нашия поход, да поправяме всичко, което трябва да поправим, с лоялност и с обединена сила, като Марти, Масео и Гомес в техния неудържим поход.

Папа Франциск гостува в дома на Кастро в Хавана. В средата е съпругата на историческия лидер на Кубинската революция - Далия Сото дел Вайе

Точката над И-то

Ще стане ли у нас като на Запад?

Иво АТАНАСОВ

И на Запад има корупция, но когото хванат, изгаря веднага и задълго, може би завинаги. С тази мантра мнозина се утешавахме в началото на прехода, когато развихрилата се корупция бързо разделяше обществото на бедни и богати, и то не въз основа на съобразената със закона инициативност и предприемчивост, а според криминалните способности. Разграбващите държавното - от кредитните, данъчните и акцизните милионери през приватизаторите до политиците-кавалери на процентите, не само не изгаряха, ако деянията им станеха публично известни, но и се превръщаха в герои на нашето време. За тях въздишаха красавици, по петите им тичаха репортерки, а шоумени песни пееха. И ако някой дадеше фира, това се случваше, защото е поръчан от себеподобен, а не защото властта го е хванала за гушата. Ще дойде и вашето време, си казвахме ние, повечето. Ще стане и у нас като на Запад и тогава ще ви се разкаже играта. Само че четвърт век по-късно това време още не е дошло. В Румъния - може би да, но не и у нас. Не се знае дали в самия Запад все още се е запазило „сан шанжман". И малко по малко мантрата, че ще бъдем като другите, увяхна, и не защото не е красива.

Докато затваряхме глава след глава в процеса за присъединяване към ЕС, един грък потърси депутатското ми съдействие. Яки момчета искаха да подчинят бизнеса му. Да му налагат кого да назначава, от кого да купува, на кого на продава, на каква цена. Споделих му надеждата си, че като влезем в ЕС, това ще се промени. „О, едва ли - възкликна той, и в Гърция е същото!" Дали е съвсем или почти същото, нямаше как да проверя, но илюзията, че у нас ще стане като на Запад, се запропуква още повече. А превземането на бизнеси не само не спря, но и започна да се осъществява със силата на властта или поне под нейния чадър.

Това обаче се случи по-късно, след приемането ни в голямото европейско семейство, а тогава, между двете хилядолетия, страната ни искаше да докаже, че е готова за членство и в ЕС, и в Северноатлантическия пакт. Новопоявили се държавници смятаха, че трябва известно време да се държим като реален член на НАТО, ако искаме и юридически да станем част от него. А след атентатите от 11 септември 2001 г. царят-премиер даде в писмо дума на президента Буш, че сме готови да действаме като фактически член. Всъщност ние не просто се готвехме, но и отдавна действахме. През 1999 г. парламентът гласува коридор за натовските самолети към тогавашна Югославия, въпреки многохилядния протест на жълтите павета. По време на кампанията в Афганистан американски самолети-цистерни използваха летището в Бургас за своя база. Изпратихме военен контингент и там, и в Ирак, макар все още да нямаше решение на Съвета за сигурност на ООН, а само мерак на група държави, самоназовали се „Коалиция на желаещите".

И всичко това, за да заслужим място в НАТО, а оттам - и в ЕС. Но да заслужим пред кого? Пред Тони Блеър, който обещал на президента Буш, че ще бъде с него, каквото и да се случи? Също като нашия цар-премиер. През 2005 г. бяха разкрити секретни документи, според които администрацията на Буш е бързала да нападне Ирак много преди Съветът за сигурност да одобри военните действия. Тогава Блеър нарече това спекулация. Сега обаче продължилото седем години официално разследване от комисия, ръководена от сър Джон Чилкот, доказа, че Блеър е излъгал. Не е имало доказателства за наличието на оръжия за масово поразяване в Ирак, особено пък на такива, които могат да бъдат задействани в рамките на 45 минути. Ирак не е могъл да произведе атомна бомба, а правителството му не е лъгало за възможностите си. Блеър е бил осведомен, че Хюсеин не е заплаха за Запада и че свалянето му ще създаде хаос и ще подпомогне тероризма. И въпреки това операцията в Ирак стана факт, към който и ние, макар и на по-късен етап, сме съпричастни. И не защото обичаме войната, а за да заслужим пустото членство.

Сега Блеър изразява „съжаление, тъга и извинение". Но какво от това? Жертвите са повече от милион, животът на други десетки милиони е объркан, мигрантите щурмуват Европа и я обезсилват, тероризмът вилнее. Ама някой си бивш премиер, па макар и британски, бил казал „сори". Може много да се чудим защо въобще ги разсекретяват архивите, след като ефектът е никакъв. Някои се изсилват, че щели да съдят Блеър за лъжите, довели до войната в Ирак, по закон от 1806 г. Да бе, да! Колкото някога жените от лагера на мира в „Грийнъм комън" осъдиха британското правителство за разполагането на крилати ракети по закон от XIV век, забраняващ изстрелването на снаряди по време на гнезденето на птиците.

Несъмнено има какво да вземем от Запада. Но сякаш предпочитаме да копираме онова, което впоследствие се оказва лъжа и измама. Може би защото така по-лесно получаваме потупване по рамото, а някои - и погалване по главата от трима папи. Все ласкателства, които ни струват скъпо.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

СРЕЩИ

ВЕНЕЛИН МИХАЙЛОВ:

Надеждите за по-справедливо общество не се оправдаха

Интервю на Мария НИНОВА

ВЕНЕЛИН МИХАЙЛОВ е роден на 12 октомври 1989 г. в София. Завършва през 2008 г. Националната гимназия за древни езици и култури "Константин Кирил Философ", а през 2013 - магистратура по нова и съвременна българска история в СУ "Св. Климент Охридски". От 2014 г. е докторант по съвременна българска история към института за исторически изследвания на БАН.

Младите хора в голямата си част не се интересуват от миналото на България, близко и далечно, смята докторантът по съвременна история към БАН

Г-н Михайлов, вие изследвате съвременната българска история - от 1980 до днес. Роден сте 1989 г., как решихте да се занимавате с такава тема?

- Интересът ми към съвременната българска история се появи още като ученик в гимназията. Впоследствие, като студент в Историческия факултет на СУ специализирах история на Русия и история на България от 1878 до края на XX век. Реших да се занимавам с темата за прехода поради това, че тя не е изследвана, а и защото научният анализ на процесите през 90-те години е необходим за преодоляване на много митове, свързани с прехода. Като историк държа да има минимална времева дистанция - минимум 10 или 15 години, за да анализирам дадено събитие.

В последните 26 години всички говорят за "преход", но малко обясняват преход от какво към какво?

- В обществото няма консенсус за оценката на прехода и това е нормално поради огромното разделение сред хората. По мое мнение през 1988-2007 се извършва преход от тоталитарен съветски модел на социализма към съвременен капитализъм от неолиберален тип в съответствие с идеите на Милтън Фридман за тотално изтегляне на държавата от икономиката и обществото. Определям такива хронологически граници, тъй като преходът започва още в края на управлението на Живков и завършва с приемането на България в ЕС. Социализмът е тоталитарен поради тоталния контрол на една партия - БКП - върху цялото общество и липсата на политическа алтернатива. Съветски - поради възприемането на съветския модел на социализма след 1947 г. Капитализмът пък е неолиберален поради установяването на неолиберализма като официална идеология в България през 1997 г. след въвеждане на валутния борд. По дефиниция капитализмът е олигархичен поради контрола над обществото от една тясна прослойка, която защитава собствените си интереси - на гръцки олигархия означава власт на малцинството. Тази прослойка е сплав от старата комунистическа номенклатура и действащите съвместно с нея нови политически актьори, зависими и от външни фактори - САЩ, МВФ и глобалния капитал.

На младите хора как може да им се обясни тази дума. Те въобще свързват ли я с нещо?

- Преходът може да се обясни като трансформация на една политико-икономическа система в друга. Младите хора в голямата си част не се интересуват от миналото на България, близко и далечно. Затова те трудно разбират понятия като преход. Според мен младежта свързва прехода главно с икономическата разруха и социалната поляризация, с липсата на перспектива за младите хора.

Пред какви предизвикателства се изправи България след 1989 г.?

- На първо място са външнополитическите и външноикономическите. В условията на разпад на социалистическата система в Европа България се преориентира икономически и военно към Европейската общност и НАТО. На второ място са факторите, свързани със сигурността поради военните конфликти на Балканите през 90-те години и взрива на престъпността в резултат на икономическата и социалната трансформация.

На трето място - трансформацията на политическата система. Тук има два фактора - вътрешен и външен. Вътрешният фактор е свързан с желанието на политици от БКП, преименувана в БСП, да моделират новата политическа система, подпомагайки създаването на новите политически сили, както и с политическата енергия, възникнала в резултат на отмяната на еднопартийната система. Факт е, че влиятелни дейци на Социалистическата партия допринасят не само финансово, но и кадрово за формирането на Съюза на демократичните сили и Движението за права и свободи. Външният фактор в лицето на Съветския съюз - до 1991, и Съединените щати, също участва активно. САЩ подпомагат развитието на СДС през 90-те години. Реално в българското общество се оформят две големи групи - едната, подкрепяща СДС, която иска демонтаж на стария режим и създаване на капитализъм от европейски тип, заедно с интеграция в НАТО и ЕС. Другата група, подкрепяща БСП, иска усъвършенстване на социализма чрез въвеждане на пазарни механизми при запазване на постиженията на социалистическия период в областта на социалното дело, културата, образованието и здравеопазването. Приблизително тези две групи обхващат около 5 милиона души - БСП има 2,5 млн., също толкова има и СДС. Поради интензивните политически и социално-икономически процеси тези групи постепенно се свиват, но до средата на 90-те БСП има преобладаващо влияние в повечето региони на страната, докато СДС разчита на подкрепа предимно сред жителите на големите областни центрове - София, Пловдив, Варна, Габрово, Русе, Благоевград. В края на 90-те години в резултат на смяната на собствеността, на преобразованията в здравеопазването, социалното дело и културата двете групи постепенно губят своето значение.

На четвърто място са предизвикателствата в областта на културата. България се отваря културно към Запада още през 70-те години, но особено силен е този процес от края на 80-те години до наши дни в контекста на влиянието на глобализацията върху българската култура. Това довежда до промяна в развитието на киното, театъра, на музикалните стилове, литературата, на начина на живот, на мисленето.

На пето място - смяната на ценностите. Отказът от комунистическата идеология води до постепенната ѝ замяна с неолиберализма през 1989-1997 г.

Претърпя ли страната тази така жадувана промяна?

- За около двадесет години България наистина се преобрази, но преобразованията имаха по-скоро отрицателен характер, макар че имаше технологичен напредък в някои сфери. В този смисъл надеждите за по-справедливо, по-модерно общество не се оправдаха. Напротив, разрушителната стихия взе връх, не бяха създадени ефективни държавни институции и механизми за самоконтрол на обществото. Главната причина за това е неподготвеността на българското общество за трансформацията на тоталитарния социализъм в неолиберален съвременен капитализъм. Впрочем самият политически елит независимо от партийната принадлежност до края на 90-те използваше термина пазарна икономика умишлено, за да прикрие характера на извършваните промени, които според проф. Димитър Луджев, историк и същевременно активен участник в прехода, имаха революционен характер. Действително имаше социална революция, тъй като относително егалитарното в социално отношение социалистическо общество се трансформира в капиталистическо - общество на много бедни и малко свръхбогати. Тази революция бе извършена в периода 1991-2001, но разтърси българската нация.

Оправдаха ли се очакванията на хората за по-светло бъдеще и демокрация?

- Очакванията бяха прекалено идеалистични, несъобразени с действителността. Поради това те не се оправдаха. Демокрацията може да съществува само при активно участие на гражданите в политическите процеси, а такова в България няма. Романтичният период на прехода, свързан с огромните надежди за по-добро бъдеще, обхваща периода 1989-1994 - това са годините, когато избирателната активност е над 75%, когато мнозинството от българските граждани активно участват в политическия живот в различни форми. Но това са по-скоро наченки на демокрация. През 1995-2001 в резултат на тежката икономическа, финансова и социална криза, последвана от болезнено преструктуриране на икономиката, финансите и социалната сфера, настъпи огромното разочарование, което в първото десетилетие на новия век се превърна в апатия, а след 2007 - и в отвращение към политическите процеси.

Можете ли да дадете определение на случилото се в годините след промените?

- Утвърждаване на съвременния капитализъм в България в контекста на европейското членство на нашата страна; все по-голяма социална поляризация - бедните стават още по-бедни, богатите - още по-богати; ценностна, социална и културна деградация на обществото.

Какво накара толкова хора в годините да напуснат страната?

- Главните причини за емиграцията са огромната безработица и бедност и желанието на хората за по-висок жизнен стандарт, както и националният нихилизъм.

В дъното сме на почти всички положителни европейски класации, но пък сме в челото на отрицателните, как си обяснявате това? Времето преди 1989г. ли е виновно?

- Времето преди 1989 може да е виновно донякъде за демографската криза, тъй като наченките на демографския проблем следва да се търсят още през 70-те години на миналия век, както и за икономическата поради технологичното изоставане на българските предприятия, нарушаването на основни икономически закони в условията на централно-планирана икономика. Но основната причина за огромното изоставане на България е катастрофата в икономическо отношение след 1990 г. Въпреки икономическите проблеми през 80-те години по данни на ООН по индекс на човешкото развитие през 1990 страната ни е на 27 място в света, а днес - на 58-мо.

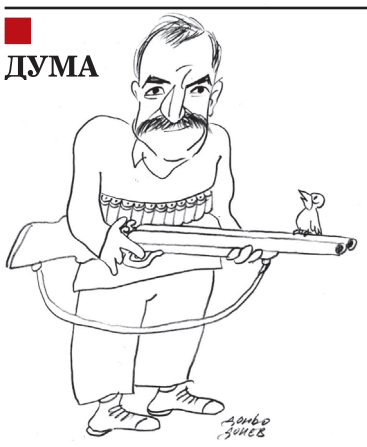
Голяма част от младите не се интересуват от политическите процеси, развили са антипатия към политиците, това как може да се промени?

- Този проблем е фундаментален. Промяната на отношението на младите към политиците е мъчителна, но е възможна само при смяна на политическия елит, която е трудно постижима в сегашните условия.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепти на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

МИДИ ПО МОРЯШКИ

Продукти за 1 порция: 24 едри миди, 30 г. масло, 2 глави лук, 1 чаша сухо бяло вино, 1 лъжица брашно, магданоз, сол и черен пипер на вкус.

Мидите се измиват добре и се слагат в тенджера с бучка масло, нарязания на ситно лук и виното. Варят се на силен огън, докато се отворят. Тенджерата се разтърсва няколко пъти по време на варенето. Щом мидите се отворят, тенджерата се снема от огъня. Отстраняват се черупките само от едната страна. Останалите с месото черупки се подреждат в подходящ съд. Течността от варенето се прецежда през гъста цедка и се слага отново на огъня. Брашното се размива с 1 супена лъжица разтопено масло и се прибавя постепенно към течността от варенето на мидите. Оставя се да поври няколко минути, докато се сгъсти, поръсва се със сол и черен пипер. Със соса се заливат мидите. Преди сервиране се поръсват със ситно нарязания магданоз.

СОС ОТ ХРЯН

Настъргваме на дребно ренде 2 корена хрян, предварително остърган и измит. Накисваме една филия сух хляб, изстискваме я и я прибавяме към хряна заедно с една лъжичка захар, 3 лъжички оцет и малко сол. Наливаме толкова гореща вода или бульон, че да получим умерена гъстота на соса, който разбиваме добре. Към тоя сос можем да настържем една ябълка. Поднасяме го с печено, пържено и варено месо.

ПИР ЗА ДУШАТА

От днес се открива ловът

Стреляйте по пъдпъдъците, а не по колегите си!

От днес можем да стреляме по пъдпъдъци, гълъби, гургулици, бекаси и бекасини. Близо половината от 120-те хиляди законни ловци ще открият ловния сезон.

"Веселбата" започва с царя на този лов - пъдпъдъкът, но по български обичай продължава с каквото излезе (забранените зайци и яребици) там, където контролните органи не смогват да си напишат глобите.

Законната отстрелна норма е 15 пъдпъдъка на излет. Въпреки че по-голямата част отлитат в средата на септември, пъдпъдъците са разрешени до края на ноември. В жегата сладкогласните птици се спотайват в слоговете и ливадите. По пладне се къпят в праха, придрямват и не се вдигат.

Младите са по-неопитни и излитат шумно. Някои ловци изпразват и двете цеви и пъдпъдъците помахват с криле за сбогом.

Старите пернати изчакват и се вдигат зад настъпващата група. Назад не се стреля, а "кръчмарските" герои обикновено ги поздравяват за всеки случай. Такива стрелби често завършват с инциденти, ако зад веригата от ловци е изостанал колега. Напразен е и изстрелът отблизо. Освен хабене на патрона, такъв изстрел разпердушинва пъдпъдъка. Опитният ловец пуска пъдпъдъка да се налети двайсетина метра и тогава сачмите го приспиват като в бебешка пелена.

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

Димитър Стоянов с точен мерник по стремглаво летящите гургулици

На първия излет всеки трябва да е научил урока си, че сачмите могат да наръсят и избързалите пред групата ловци. Когато се вдигне пъдпъдъкът, стрелецът вижда само него, а не колегата насреща. За този лов най-предпочитаният помощник е пойнтерът. Кучето замръзва в стойка и пъдпъдъкът, ще - не ще, излита пред взвода от крачещи пушкала.

Ловува се докъм 9,30 часа, а към края на август и септември и докъм 17. Миниатюрните кокошчици са толкова вкусни, че положени в сварен патладжан с моркови и чесън и задушени в гърне, според зевзеците трябва да се консумират с железни ръкавици, за да не си нагълтаме и пръстите.

В търсенето на сладкогласното птиче някоя част от ловджийската армия гърми по "кожения пъдпъдък" - заекът-гюджжен. Поваляне му през август се наказва от горската стража с акт и отнемане на оръжието, а забраненият дивеч се конфискува. Стрелбата по гълъби, гургулици, бекаси и бекасини обикновено се практикува, когато птиците си почиват по жиците на силовите проводници. Това не е лов, а убийство. Джентълмените в лова ги стрелят само в полет със сачми № 9-10. Нормата за еднодневен излет е 10 гълъба и гургулици.

Някои пък не могат да разпознаят по време на полет гугутките от гургулиците и ги бият като за яребици - без предварение. Разликата между тези птици е явна: гугутките летят право, тромаво и без завои. Ако в клоните на дърво е кацнал едър гълъб, това е гривяк. По него се целим със сачми - № 7-8, когато излети. Стреля се само по една летяща птица, а не в цялото ято.

От РИОСВ-Смолян предупредиха, че 30% от местната реколта е изровена от диви свине. Зевзеци "айнщайновци" изобретиха плашещи устройства от капаци на тенджери и капачки от буркани. Уви, безуспешно. В района са вдигнали бялото знаме и настояват свинският лов да започне още от 15 септември, а не, както досега, от 1 октомври.

СЪВЕТИ

ГРИЖИ ЗА МАКАРАТА

Риболовната макара е важна част от екипировката на всеки рибар. Нейната надеждност и здравина зависят не само от показателите ѝ, но и от това как я поддържаме.

Макара, оставена на произвола на съдбата, един ден ще си го върне. Точно когато вадим рибата на живота си, ще вземе да даде някой дефект и ние ще се сбогуваме с улова. Затова след всеки риболовен излет трябва да ѝ отделяме малко време за почистване.

Най-сериозният враг на макарата е пясъкът. Попадналите песъчинки в механизмите на макарата водят до тяхното по-бързо износване. Повреда в макарата може да бъде причинена и от малки камъчета, от удари в някой по-голям камък и т.н. Но най-често тя се зацапва.

Като първа противомярка, за да не се стига до усложнения, можем да използваме стойки. Те са особено полезни, когато се използват по две на въдица. Така макарата и цялата пръчка седят на около 30 см над земята и са защитени. На брегове, които не позволяват използването на две стойки, е за предпочитане да се използва стойка, в която се поставя дръжката на въдицата.

Практиката показва, че най-лесно се замърсяват механизмите на бигела, но пясък може да попадне и под шпулата, където при повечето макари се намира механизмът на аванса. Случва се и целият корпус на макарата да се изкаля. Тогава с влажна кърпа почистваме хубаво корпуса и махаме шпулата, за да видим какво е положението там. Ако и там има попаднали боклуци, ги почистваме внимателно, за да не отнемем от смазката.

(Продължава)

По традиция Севлиевското ловно-рибарско сдружение прави събор в навечерието на откриване на лова в местността Малуча. Започна се с ритуал на знамената...

ЧЕЛЕН ОПИТ

...купонът продължи Владислава, която пее на председателката на първа севлиевска дружинка Христина Марева

Lada 4x4 (Нива)

не се предава, макар и вече 40-годишна!

В навечерието на своята 40-годишнина, Lada 4x4, която по навик продължаваме да си наричаме “Нива”, претърпя редица “подмладяващи” процедури.

Създателят на автомобила Петр Прусов навремето обичаше да казва - “Автомобилът не е коняк и с възрастта не става по-добър!”, но творението му обори всякакви прогнози, дори този патриарх на руския автопром си признаваше, че творението му ще успее да се задържи на конвейера цели 40 години! “Нива”-та изпревари времето си с необичайно смелата си форма и концепция за първи в света всъдеход със самоносеща каросерия. По най-оптимистичните прогнози за колата се предполагаше, че ще се прави най-много до 2006-а, а сега сме вече 2016-а...

Днес като евентуална година за спиране от производство на този дълголетник се спряга дори 2021-а. За да продължат вечната младост на модела, вазовци са подготвили доста обемист пакет от доработки, като най-забележителната част от него е новият интериор на автомобила. Напълно нов! Отново са проектирани приборното табло и климатикът, а за последен път подобно обновяване на Нива е било проведено през ... 1994 година.

Заради кризата в руската икономика обаче тази радикална промяна на интериора е отложена за 2017-а. Инвестициите в подобряването на модела засега са стигнали само за работа по “намаляване на трудоемкостта на обслужването и повишаване надеждността на известните слаби места в шасито”. И така – през този месец 3 и 5-вратите Lada 4x4 ще получат:

- Независимо закрепване на предния мост

В началото на 70-те години на миналия век, проектирайки колата, инженерите в Толиати са се съмнявали дали самоносещата каросерия няма да изпитва повишено натоварване от предния водещ мост. В резултат на споровете приемат компромисно решение, като закрепили редуктора директно на мотора. Получило се надеждно, но... класическите “Ниви” доста се тресат на празен ход, защото се наложило заради повишеното тегло да се поставят потвърди опори. Още една особеност - “кимането” на колата на старта също е следствие на това решение, защото идва реактивен момент от моста.

Интересно е, че начин да се “разведат” моторът и редукторът е измислен отдавна, например при Chevrolet Niva още от началото мостът е независим от мотора. При серийните Lada 4x4 този стар замисъл е реализиран едва сега. Вече по-малко се тресе, кима и шуми моделът ветеран.

- Нов възел на главината

В доста рекламни обяви за следпродажбено сервизиране на автомобила се предлага поставяне на нерегулируеми главини на Lada 4x4. При заводското изпълнение досега се налагаше да се регулира луфтът на коническия лагер на главината на всеки 10-15 хиляди км! А сериозните собственици не ги мързи да правят тази операция на всеки 6-7 хиляди...

Новите предни главини са с двуредови, радиално-упорен лагер, който премахва нуждата от реглажа. Като от завода твърдят, че тяхната конструкция е по-надеждна от тази на предлаганата по рекламите, разчетена на предимно твърди ударни натоварвания и предлага качествена защита срещу навлизане на кал и влага.

- Модернизирано окачване

Бившият главен конструктор на автогиганта Владимир Губа обичаше да казва: “Lada 4x4 е като стара квартира. Започваш ремонт, захващаш се с нещо, а след него излиза друго...”. По това правило промяната на предните главини е позволило да се преработят и конструкцията кормилните щанги, и да се коригира кинематиката на предното окачване. В хода на това доизпипване са направили предните пружини по-твърди, напълно са променени амортисьорите, вече са газови с клапани от немската фирма ZF. Нови са тампоните на стабилизатора, което ще им позволи да не се измъкват по дупките на офроуд секциите, нови са спирачните дискове, които са аналогични на тези при моделите на предно задвижване на “Лада”. Ефектът е вече налице, колата вече не подскача като козленце, повишила се е скоростта при каране по дупките и неравностите – при старата в такъв режим не биваше да се вдига повече от 60-80 км/ч, а при новата напълно комфортно е и със стотак. Надеждността? От завода обещават, че дори най-твърдите удари няма да се справят с окачването по-рано от 90-100 хиляди километра пробег.

- Нови страници на купето

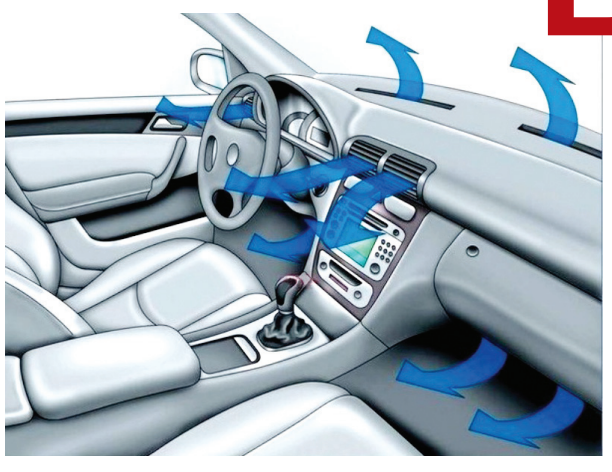
При щамповането на страниците вече се използва ново оборудване, което позволява по-малки луфтове и поточни преходи. За да се монтират колонки, вече не е нужна намесата на бормашина и “българка” (в Русия така наричат с добро чувство флекса). Във вратите вече има стандартни места за колонките и за кабелите.

Друга важна новост е замяната на механизма на стъклоподемника. При стария стъклата без форточки се завъртаха и заклинваха.

Да си признаем – смисълът на тези новости ще разберат и усетят истинските фенове на модела. Нерегулируеми лагери - днес? След като разбере за тях, собственикът на “Нива” ще заподскача от радост, а съвременният автомобилист ще надигне в недоумение рамене – какви пък други трябва да бъдат? А, че по-рано поставянето на колонки е било проблем изобщо, излиза от границите на разбирането.

Но, наистина - това, че модернизацията на модела ветеран се движи с малки крачки, не е вина на конструкторите. Всички решения, серийно внедрявани при всъдеходите Lada 4x4 това лято, са били анонсирани като разработки преди цели седем години! Но маркетолозите и финансистите са дали зелена улица и са отделили средства едва сега. Все пак по-добре късно, отколкото никога...

Неподозиран проблем – бензолът в колата през лятото

В автомобил, паркиран на сянка през лятото през деня със затворени прозорци, се натрупват 400-800 милиграма бензол. Но ако сте паркирали на слънце при температура над 16 градуса, нивото на бензола достига до 2000-4000 милиграма, което надвишава цели 40 пъти допустимото ниво на концентрация. В този случай, влизайки в колата си, пътниците вдишват прекалено количество бензол. А бензолът е токсин, който поразява бъбреците, костите и черния дроб. И още по-лошо – организмът ни много трудно извежда навън това токсично вещество. В инструкциите по експлоатация на автомобилите изрично е подчертано, че, преди да пуснете климатика на колата си, трябва да отворите прозорците поне за две минути, без да се обяснява защо, а само като намек за по-добра работа на автомобила.

А медицинските причини са следните - според изследванията, преди климатикът да започне да охлажда въздуха в колата, той изхвърля нагретия от пластмасите горещ въздух, съдържащ бензол, токсин, който освен всичко друго предизвиква и рак. Много от откритите в бензина несвързани въглеводороди, особено ароматните, както и различните добавки също са канцерогенни. Миризмата на нагрятата пластмаса не се усеща лесно, затова е нужно именно отварянето на стъклата.

Затова не включвайте климатика веднага след запалването на мотора, а след като сте отворили прозорците за няколко минути и добре проветрите със свеж въздух.

Доктори и еколози от целия свят още от 1971-а година, след приемането на женевската конвенция “За бензола”, бият тревога и призовават за ограничаване на използването му, заради крайно негативното му влияние върху човешкото здраве.

Вредата от бензола е в това, че, проникайки в организма по въздушните пътища и порите на кожата, той отравя практически всички жизненоважни органи – дихателни, кръвоносна и нервна система, бъбреци, костна тъкан и други. Симптомите за отравяне с бензол са редовно завиване на свят, загуба на сън, спадане на силите, рязка промяна в настроението, гадене и други.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция “Автопрес-2001” www.auto-press.net

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

Очаквайте

СЛАВИН СЛАВЧЕВ ОСЪЩЕСТВЯВА СВОЯ МЕЧТА С „ТЪМНОСИНЬО”

Деца ще изработват герба на столицата

Конкурс за деца между 7 и 14 години предизвиква желаещите да изработят герба на българската столица. Крайният срок за предаване на творбите е 2 септември (петък). Ден преди това идеолозите на надпреварата от Музея за история на София ще организират специална творческа сесия. Тя е за всички деца, които до момента не са изработили своята творба, но искат да участват в конкурса. Те трябва да си носят материалите, с които желаят да работят. Преди началото на сесията експерт от Музея за история на София ще запознае децата с различните варианти на столичния герб и ще им разясни неговото развитие през годините.

Основната задача е участниците да изобразят/изработят герба на София в техника по свой избор. Идеята е да се използват и нетрадиционни материали. Те могат да бъдат съчетани с техники, вече познати на децата. Всичко зависи от въображението им. Няма ограничения по отношение на размера и материалите, които участниците използват. Имената на победителите ще бъдат обявени на 14 септември. Призьорите ще получат своите награди на официална церемония на празника на София - 17 септември. Предвидени са награди за класиралите се на I, II, III място. Участващи в конкурса творби ще бъдат представени в изложба в Музея за история на София през септември.

„София диша” на „Московска”

Летният градски фестивал за седма година ще освободи централни улици на столицата ни от движение

Мултижанровият фестивал за градска култура “София диша” продължава на “Московска”. Централната столична улица ще бъде превърната в пешеходна зона и следваща локация на празника: от паметника на Васил Левски до ул. “Г.С. Раковски”, от 16 до 22 ч.

Изложба на скулпторите Златин Орлов и Румен Панайотов ще може да се види на пресечната улица “Париж” 1. Двамата автори ще покажат творби, изпълнени в камък и метал в екстериорна среда.

Част от представянето на младите български творци е и инсталацията “Болка” на Стела Ганчева. Обектите са изработени от дърво, хартия, пластмаса, плексиглас, гума и др. с идеята за създаване на съвременна пластика и нови перспективи. Чрез материалите, които използва, авторката показва връзката между прозрачното и плътното, тежестта и лекотата, здравината и крехкостта. Точно, както са направени човешкият ум и тяло.

По време на фестивала ще звучи музика от Sound Ninja, които ще представят мобилно студио, като демонстрират най-новите техники и програми за индивидуално и споделено музициране. Sound Ninja Music Academy е първата и единствена по рода си академия по софтуерно продуциране на музика, миксиране, DJ-инг и контролери в България.

Отново ще има литературни четения и представяния на млади български писатели от издателствата “Колибри” и “Асеневци”. Бързи езикови умения по български и немски език участниците ще получат, ако се включат в работилницата на Lingucards. А най-новата лятна програма на световната мрежа за късометражно кино Future Shorts ще има 3 прожекции по време на фестивала - от 16,00, 18,00 и 20,00 ч.

Творческа зона Staropramen е в подкрепа на младите български творци и ще предложи различни забавни активности за посетителите по време на #Golden Hour моментите.

Подробности за програмата и участниците от останалите зони може да се видят на sofiadisha.com или facebook.com/sofia.breathes.

Вицц

Купих си айфон. В телефонния указател на името “татко” сложих снимка на шефа на полицията, на “вуйчо” - снимка на главния прокурор, на “батко” - снимка на як спецполицай. Три пъти ми го крадоха, три пъти ми го връщаха с нов калъф...

ЧРД

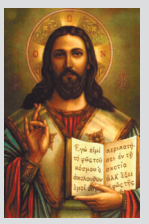
13.08.2016

АНДРЕЙ СЛАБАКОВ, режисьор, сценарист и актьор
ДРАГОМИР ШОПОВ, поет, публицист
ИВАН ИВАНОВ, народен представител от БСП
ЛЪЧЕЗАР ИВАНОВ, народен представител
МИХАИЛ БЕЛЧЕВ, певец, композитор, поет
Проф. дфн СТЕФАНА ДИМИТРОВА, езиковедка
КРИСТАЛИНА ГЕОРГИЕВА, еврокомисар

14.08.2016

АНА КАРАИВАНОВА, юристка
Акад. АТАНАС АТАНАСОВ, генетик
БОРИС ХРИСТОВ, поет и романист
Акад. ВАЛЕНТИН СТАРЧЕВ, скулптор
ТОМА СПРОСТРАНОВ, музикален критик и радиоводещ

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

13

Преп. Максим Изповедник. Св. Тихон, еп. Задонски (Отдание на Преображение Господне)

14

† 8 Неделя след Петдесетница. Св. прор. Михей (Предпразненство на Успение Богородично)

Германци и руснаци са най-активни на плажната библиотека в Албена

Дана РУСЕВА

Плажната библиотека продължава да бъде сред най-хитовите атракции в курорта Албена, категорични са и летовници, и служители в туристическото дружество. Първата библиотека бе открита преди 4 години пред хотел “Калиопа” в центъра на комплекса. Заради големия интерес през следващото лято се появиха още две - пред хотелите “Калиакра” и “Гергана”, по периферията на плажа. В конструкциите, монтирани направо в пясъка, има над 6000 тома литература на различни езици - около 15, като сред основните са английски, немски, френски, руски, румънски, български. Има четива и на някои от скандинавските езици. Наред с класическите и съвременните романи, криминалетата, любовните драми и др., се намира и научна, специализирана и детска литература, както и списания. Условието е едно - вземаш книга, четеш я и я връщаш, или ако много ти хареса, оставяш на нейно място друга. Сред най-четящите на плажа са германци, руснаци, българите също не им отстъпват по интерес към книги.

Плажната библиотека си има и постоянни дарители, разкри Яна Кирилова, мениджър “Реклама” в “Албена” АД. Това са предимно семейства-чужденци, живеещи в района около курорта, които всеки сезон, отивайки на плажа, носят по 20-30 книги. Българи също са дарители. Почти не изчезват книги, заради възможността да се заменят. Заглавията са достатъчно съвременни, категорична е Кирилова.

Безплатни уроци по фолклорни танци в парк „Хиподрума”

Шестата сесия на проекта “Танцуваща София” ще се проведе днес, 13 август, в столичния парк “Хиподрума”, кв. “Красно село”. Приятелите на популярния вече проект досега имаха възможност да се потопят в класически и латино танци, практикуваха йога и тай-чи и още много различни видове движения за освобождаване на тялото и съзнанието. Тази сесия ще бъде под ръководството на професионални инструктори и ще е посветена на фолклорни танци на различни националности: български (10-10,30 ч., “Фолклорика”), ирландски (10,35-11,05 ч., Irish Dance Academy Sofia), африкански (11,10-11,40 ч., Studio Dance Zone) и ориенталски (11,45-12,15 ч., Souraya Belly Dance).

До края на първото издание на проекта “Танцуваща София” остават още две сесии, а за финал организаторите предвиждат да проведат денс битка, в която най-смелите танцьори ще могат да премерят сили. Freestyle impro-battle ще се проведе на 24 септември, а желаещите може да заявят своето участие на страницата на инициативата в социалната мрежа.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

Как Гутенберг превзе офисите, или какво (не) знаем за принтерите

Мастилото за тези устройства е по-скъпо от златото, петрола и горивото за космически совалки

Едва ли повечето от нас си дават сметка колко напредничави технологии са използвани в устройствата, които отдавна сме свикнали да виждаме в офисите, а и в домовете. Еволюцията на принтерите продължава не само няколко десетилетия, но (колкото и странно да изглежда на пръв поглед) цели векове.

За прародител на принтерите напълно основателно се смята Йоханес Гутенберг. Германският златар и изобретател около 1439 г. конструира механично задвижвана печатна преса с подвижни литери. Със съвременния принтер това устройство е свързано поради факта, че първопечатникът използва мастило на маслена основа, а именно то сега е сред ключовите съставки на тонер касетите. За производството само на една от тях се изразходват почти 4 литра нефт. А повечето тонер касети може да бъдат рециклирани поне 4 пъти. За година една мастилено-струйна печатаща глава използва до 8 тона мастило, като за 1 минута към хартията се изстрелват средно 360 000 капки. Най-бързият принтер в света е Brother HL-S7000DN, който може да отпечата 100 страници само за една минута.

Всъщност идеята за мастилен печат, какъвто е известен днес, датира още от XIX век. Но технологията, която го прави осъществим, се създава едва през втората половина на миналото столетие. Обаче най-напред започва да се използва в медицински уреди. Първият мастилено-струен принтер за персонална употреба е HP, появява се през 1988 г. и струва 1000 долара. Любопитен е фактът, че най-скъпите индустриални устройства от този род се продават на цени от $2 милиона, а ширината им може да стигне до 3,86 метра.

Малцина обаче са наясно, че мастилото за принтери е най-скъпата течност на света. Цената й е по-висока от тази на златото, петрола или горивото за космически совалки. Един галон (3,785 литра) от това мастило струва 4700 долара.

Като нови повечето принтери не са изцяло заредени с мастило, а обикновено само наполовина. Една от основните причини за това е намаляването на риска от разливане на мастилото при транспортирането на устройствата. Някои компании обаче, като японската Brother, продават принтерите си заредени на 100%. Не всички знаят, че за тези печатащи устройства има мастила, които дори са годни за ядене. А в една чаена лъжица се събират 1 млрд. стандартни капки мастило, използвани при мастилено-струен печат.

По-голямата част от производителите продават принтерите си на много достъпни цени и разчитат на печалба най-вече от продажбата на оригинални консумативи. Според експерти при моделите Brother Ink Benefit печели най-вече клиентът, защото получава контейнери с мастило за 2400 страници на цена под 17 лв. с ДДС.

Повечето части на принтерите подлежат на рециклиране, включително всички детайли на контейнерите с мастило. Въпреки това около 70% от тях в крайна сметка отиват на сметището. Със своята инициатива, наречена Brother Earth, японската компания рециклира годишно толкова тонер касети, че те са достатъчни, за да бъдат защитени по 2,6 дървета за всяка коала в Австралия.

Интересно е също, че при печат тонерът в лазерните принтери се изпича при температура над 200 градуса по Целзий и това го кара да залепне към листа хартия. Тонерът може да се разтопи на слънчева светлина или при намокряне с топла вода. Затова една от най-лошите идеи за почистване на тонер е именно по този начин.

Някои лазерни принтери потребяват до 3 пъти повече енергия при печат (до 700W) в сравнение с обикновения компютър, който се използва на бюрото в офиса.

Принтерите на водещи производители са с вградени програми, които разпознават геометричните знаци (с диаметър около 1 мм), предпазващи от фалшифициране на банкноти. Устройствата изкривяват графичния им дизайн при копиране, като например на изображението на 20-доларова банкнота се образуват повтарящи се цифри.

Добре е да се знае, че голяма част от съвременните цветни принтери печата на всеки лист хартия серийния номер на устройството, както и датата и часа. Тази информация обаче е кодирана с жълти точки, едва забележими с невъоръжено око. Данните за подобни хитринки бяха оповестени през 2005 г. от правозащитната организация Electronic Frontier Foundation, след което производители на принтери признаха, че мярката е внедрена заради споразумение, сключено между тях, големи банки и правителството на САЩ, целящо така да се даде отпор на фалшификациите. Известно е, че единствено изключение е гигантът Samsung, който не използва такава технология и не печата прословутите жълти точки.

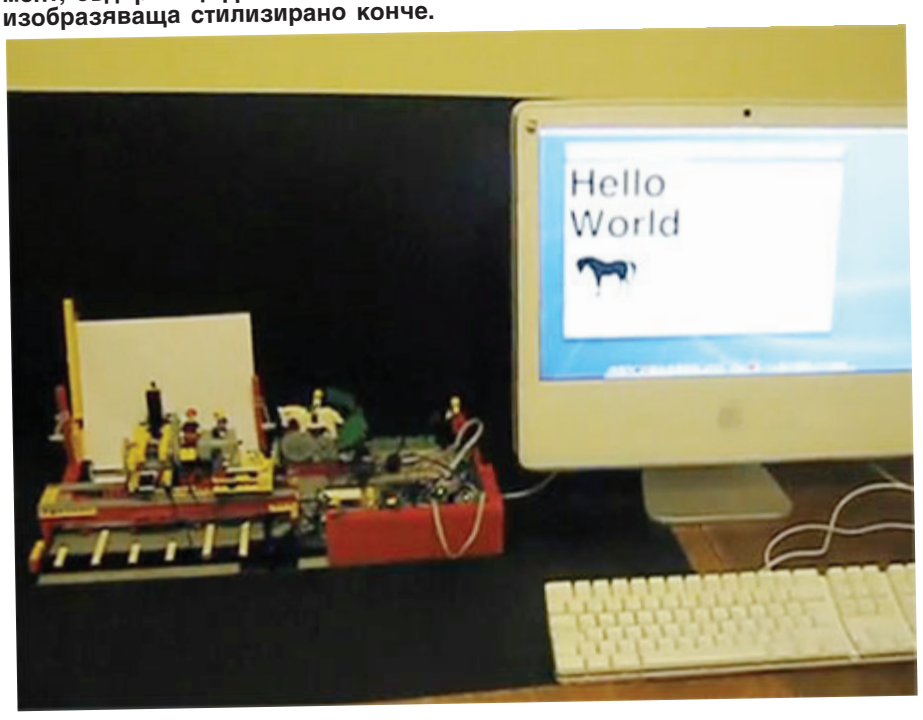
Освен класическите устройства съществува и мишка-принтер. Благодарение на тази микротехнология бързо може да се напечата кратко съобщение - телефонен номер, ключова дума или напомняне.

ДЕТСКИ КОНСТРУКТОР ПЕЧАТА С ФЛУМАСТЕР

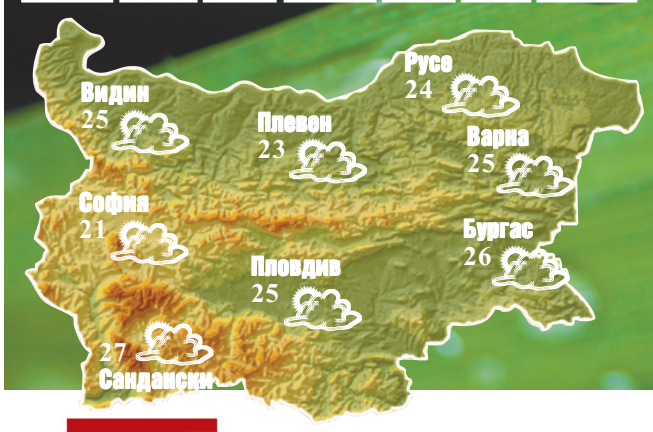
Принтер от детайли на прочутия детски конструктор Lego бе създаден от жител на Великобритания. Ролята на печатаща глава играе... обикновен флумастер. Устройството има още четири моторчета и USB интерфейс. 30-годишният изобретател, който се представя в канала си в YouTube само като Адам, разкрива, че работата по цветния принтер от пластмасови блокчета му е отнела близо три седмици труд в свободното от служебните ангажименти време.

Британецът свързал творението си към компютъра Apple Mac. Във видеото, което вече е с близо 5 млн. гледания, се вижда, че в списъка с достъпни устройства принтерът на Адам се разпознава като Lego felt tip 110. Невярващите имат възможност благодарение на клипа да се убедят, че машината работи и дори успява не само да напечата документ, съдържащ фразата "Hello World" ("Здравей, свят"), а и картинка, изобразяваща стилизирано конче.

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес максималните температури ще стигат 30 градуса, в София 21-22 градуса. Августовските жеги отстъпват. Минималните ще са между 11-12 градуса. Очаква се и слънце, и значителна облачност, която ще обхване около 60 процента от територията на страната. На 1200 м температурата ще са между 18-20 градуса. Вятър - от север. Вероятност за валежи не повече от 24 на сто. На морето - вълнение от 2-3 бала. Температура на водата на север 26 градуса, на юг - 27. Продължителност на деня 13 часа и 59 минути.

Изгледи за

14 максимални 25°/26°

15 максимални 26°/27°

В неделя и в понеделник - проясняване над по-голямата част от България, като вероятността от превалявания е съвсем малка. Минимални температури от 14 до 16 градуса, максимални - от 25 до 28.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06.30 Линия Рио с Йордан Йовчев Обзорно спортно предаване от Олимпийските игри в Рио де Жанейро
07.00 Япония днес
07.15 Телепазарен прозорец
07.30 Милион и две усмивки /п/
09.00 Новите приключения на гормитите анимационен филм/12 епизод/
09.25 Лошите добри приятели детски филм/12 епизод/
09.50 Патиланско царство детски филм /10 епизод/
10.00 Благополучен случай документален филм /България, 1988г./, сценарист и режисьор Васил Живков, от проекта „Лечените обувки на българското кино“
11.00 Отблизо с Мира Добрева /п/
12.00 По света и у нас Информационна емисия
12.30 Линия Рио с Йордан Йовчев /п/
13.00 ЛОИ: Плуване /финали/, Лека атлетика /финали/ /запис/
15.30 ЛОИ: Лека атлетика / серии и финали/, Бокс / мъже/
18.45 Олимпиадата днес с Тереза Маринова Коментарно спортно предаване
19.45 Лека нощ, деца! Вълшебни приключения
20.00 По света и у нас Информационна емисия
20.45 Олимпиадата днес с Тереза Маринова Коментарно спортно предаване
21.00 ЛОИ: Волейбол /мъже/: Полша - Русия, Тенис / жени, финал/, Бокс / мъже/
01.00 ЛОИ: Баскетбол /мъже/: Испания - Литва, Лека атлетика /финали/, Футбол/мъже, четвъртфинал/ Тенис /жени, финал/запис/

bTV

07.00 „Стъпка по стъпка“ - сериал, с. 2, еп. 2,3
08.00 Най-доброто от „Тази събота“ - актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11.00 Най-доброто от „Cool Т“ - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Аламинут: Добре дошли в България“ - комедийна поредица
13.00 „Белязан да умре“ - екшън, САЩ, 1990 г.
15.00 „Истински истории“ /п./ - риалити поредица
16.00 „Шум на пари“ - комедия, САЩ, 1997 г.
18.00 „Лотария България“ - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите /п./ - поредица за журналистически филми
20.00 „Умирай трудно 3“ - екшън, САЩ, 1995 г. Режисьор: Джон Мактиърнън; Актьори: Брус Уилис, Джереми Айрънс, Самюел Л. Джаксън, Греъм Грийн и др.
22.30 „Кухня“ - сериал, с.4, еп.5,6
23.30 „Мъже на честта“ - драма, САЩ, 2000 г. Режисьор: Джордж Тилман-младши; Актьори: Арнолд Шварценегер, Джейми Лий Къртис, Том Арнолд, Бил Пакстън, Тиа Карере и др.
02.00 „Белязан да умре“ /п./- екшън, САЩ, 1990 г. Режисьор: Дуайт Литъл; Актьори: Дани Трейо, Стивън Сегал, Базил Уолъс, Кийт Дейвид и др.
03.30 „Шум на пари“ /п./ - комедия, САЩ, 1997 г. Режисьор: Брет Рътнър; Актьори: Крис Тъкър, Чарли Шийн, Фейзън Лъв, Вероника Картрайт и др.

NOVA

07.00 „Виолета“ - сериен филм
08.00 „Събуди се...“ - предаване
10.00 „Мнимата монахиня“ - с уч. на Надин Вармут, Ян Хартман, Карин Тице, Лиза Кройцер и др.
12.00 Новините на NOVA
12.30 Темата на NOVA
13.00 „Добре дошъл у дома, Роско Дженкинс“ - с уч. на Мартин Лорънс, Джеймс Ърл Джоунс, Джой Брайънт, Майкъл Кларк Дънкън, Маргарет Ейвъри и др.
15.15 „Лъжльото“ - с уч. на Джим Кери, Джъстин Купър, Кери Елуис, Сузи Кърц, Дженифър Тили, Мора Тиърни и др.
17.00 „Съдби на кръстопът“ - предаване
17.55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18.00 „Ничия земя“-предаване
19.00 Новините на NOVA - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Колумбиана“ - с уч. на Зоуи Салдана, Джорди Молла, Майкъл Вартан, Калъм Блу, Лени Джеймс, Сам Дъглас и др.
22.15 „Трон: Заветът“ - с уч. на Джеф Бриджис, Гарет Хедлънд, Оливия Уайлд, Брус Бокслайтнър, Джеймс Фрейн, Бю Гарет и др.
00.40 „Лъжльото“ - с уч. на Джим Кери, Джъстин Купър, Кери Елуис, Сузи Кърц, Дженифър Тили, Мора Тиърни и др. /п/
02.20 „Добре дошъл у дома, Роско Дженкинс“ - с уч. на Мартин Лорънс, Джеймс Ърл Джоунс, Джой Брайънт, Майкъл Кларк Дънкън, Маргарет Ейвъри и др. /п/
04.50 „Мнимата монахиня“ - с уч. на Надин Вармут, Ян Хартман, Карин Тице и др.

1

06.25 Игрален филм: „Похожденията на зъболекаря“
07.40 Игрален филм: „Седмина старчета и едно момиче“
09.05 „Свири, хармонико любима“
09.40 „Думи на пастира“
10.00 Новини
10.15 „Вкусно“
10.45 „Андрей Краско. Неприличащият на артист“
11.45 „Смешарики. Новите приключения“
12.00 Новини
12.15 „Идеалният ремонт“
13.05 „Теория на конспирацията“
14.00 „Фидел Кастро. „Куба - любов моя“
15.00 Новини
15.15 Игрален филм: „Синдромът на дракона“
17.10 Игрален филм: „Трима плюс двама“
19.00 Концерт на Валерия в Албърт Хол
21.00 Време
21.30 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
23.00 Игрален филм: „Пет невести“
00.50 Игрален филм: „Малката Вера“
03.05 Игрален филм: „На пристигане“

ОВЕН

Денят е благоприятен за запознанства и контакти. Обмислете добре всичко, преди да предприемете нови крачки в живота.

21 март - 20 април

РАК

Днес всичко ще е наред, ако решите да създадете фирма. Подписвайте договори само пред нотариус.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Днес денят е благоприятен за пътувания и делови контакти. Не бързайте да вземате кардинални решения за стари дела.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Днес променете отношението си към хората, с които общувате. Необходимо е да се съобразявате с партньорите си.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Днес се опитайте да поправите грешки, които са пречили на отношенията с близки и приятели. Не подписвайте договори.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Не се разочаровайте от хората във вашето обкръжение, а приемете нещата, такива каквито са. Бъдете дипломатични.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Твърде добър ден за решаване на доста важни семейни спорове и дела. Напълно е възможно всичко да бъде във ваша полза.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Отдайте се на заслужена почивка, след като изчакате тя да бъде одобрена от колеги. Денят е много добър за пътуване.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Обърнете внимание на здравето си и добре обмислете пътуванията си. Денят е подходящ за приемане на нова работа.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Денят е благоприятен за сключване на брак или създаване на семейни отношения. Не се ядосвайте на близките си.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

На работното ви място днес може да има конфликти, които скоро ще изгладите. Не се притеснявайте от изнервени колеги.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Работата ви и отношенията в бизнеса ви ще бъдат на ниво. Ще останете удовлетворени днес от получените резултати.

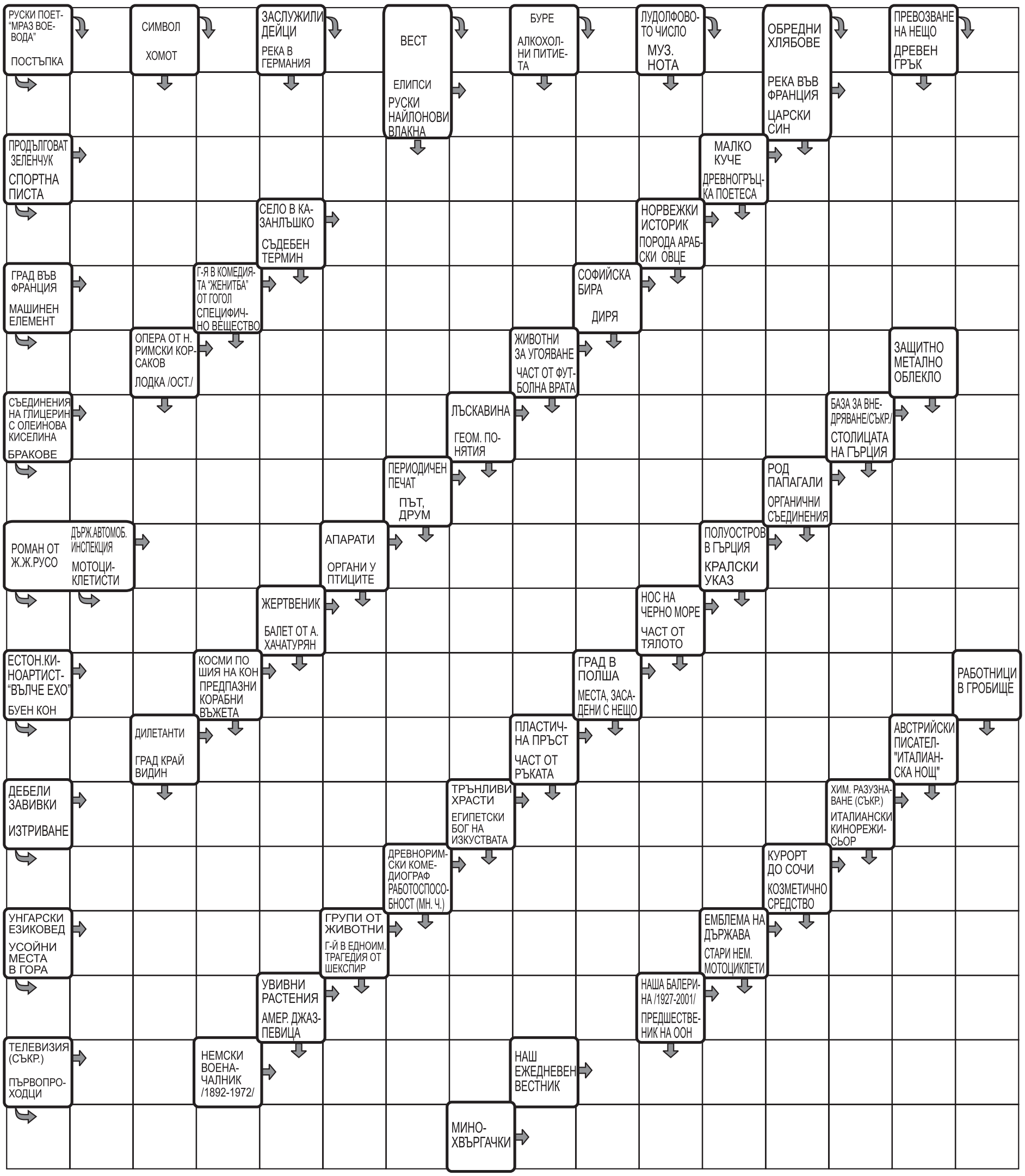
20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

СКАНДИ

РЕЧНИК: Едикт, Ервик, Лоо, Ме, Птах.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ДЪРЖАВНОСТ - КЕРАМОЛИТ - ДАЕХУ - СВАЗИЛЕНД - ТВА - ПМС - ОРТИНИ - ЕДНО - АОТ - ЪПТЪН СИНКЛЕР - ТРОЯ - АДИО - АВ - ЕО! - АТР - ИБН - ЧЕЧ - АВСТРАЛИЕЦ - РА - ЕКЛЕР - ПЪТЕПОКАЗАТЕЛ - АНЕТА - ДОС - РИГОЛЕТО - КАПИТАН - СЯН - НОВОТЕЛ - АЛЕИ - КЪТНИЦИ - ОВИНО - УРА! - ЦЛО - ВОНЕГЪТ - АЛОВ - АСМИЕВ - ОВАНЕСОВ - АВА.

ОТВЕСНО: ПЪДПЪДЪК - ААРА - РАМПИ - ЛАПЛАС - ОЖЕСТОЧЕНИЕ - АХ - ЕРЕТИЦИ - ВУОНАЧ - ТА - ЛЕ - РСВ - АНКОВ - КОСТИ - АП - СВИНЕВЪДСТВО - СТАНКО СТОЯНОВ - ЗИЛ - ТЕСНИНА - СКИ - РП - ЦЕН - ЕЛЕР- АОР - ИГЕ - УРЕД - АЛКИН - ЪС - АНН - ТИАГО - ТО - АМДО - РЕЗОВО - ЦАЛОВА - ОЛТАРИ - ТЕТИЛА - ИВО ОБРЕТЕНОВ - ТАТЯНА ЛОЛОВА.

КОМБИНАЦИЯ
ВОДОРАВНО: 1.ОБЛАК. 5.ТОПАЗ. 10.ТАИС. 12.ДАМА. 13.АРСИ. 14.ЕПИР. 15.ВЕТЕРН. 17.САНЯ. 18.ЕДНО. 20.МИХТАРСКИ. 23.РИНА. 25.ЕВЛЕ. 28.СВОДКИ. 32.САЯБ. 33.БУРЕ. 34.АЛОЕ. 35. ОМОН. 36.РЕСТО. 37.ПЛИСЕ.

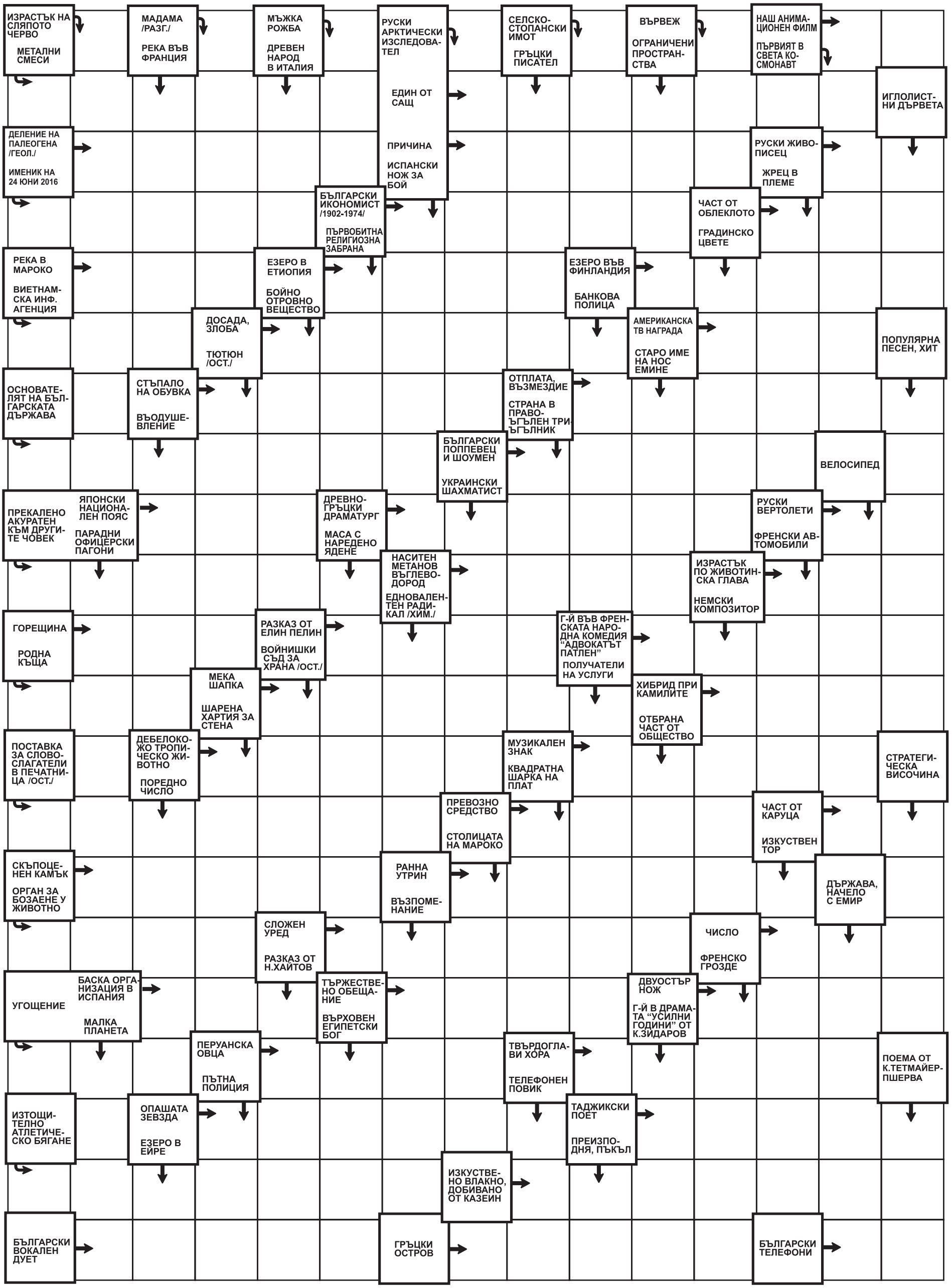
ОТВЕСНО: 1.ОТАВА. 2.БАРЕ. 3.ЛИСТ. 4.АСИЕ. 6.ОДЕСОС. 7.ПАПА. 8.АМИН! 9.ЗАРЯД. 11.САНДАНСКИ. 16.РЕТИ. 19.НРАВ. 21.ХРЕБЕТ. 22.МЕСАР. 24.МИЕНЕ. 26.ВАЛЕ. 27.ЛАОС. 29.ОБОЛ. 30. ДУМИ. 31.КРОС.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

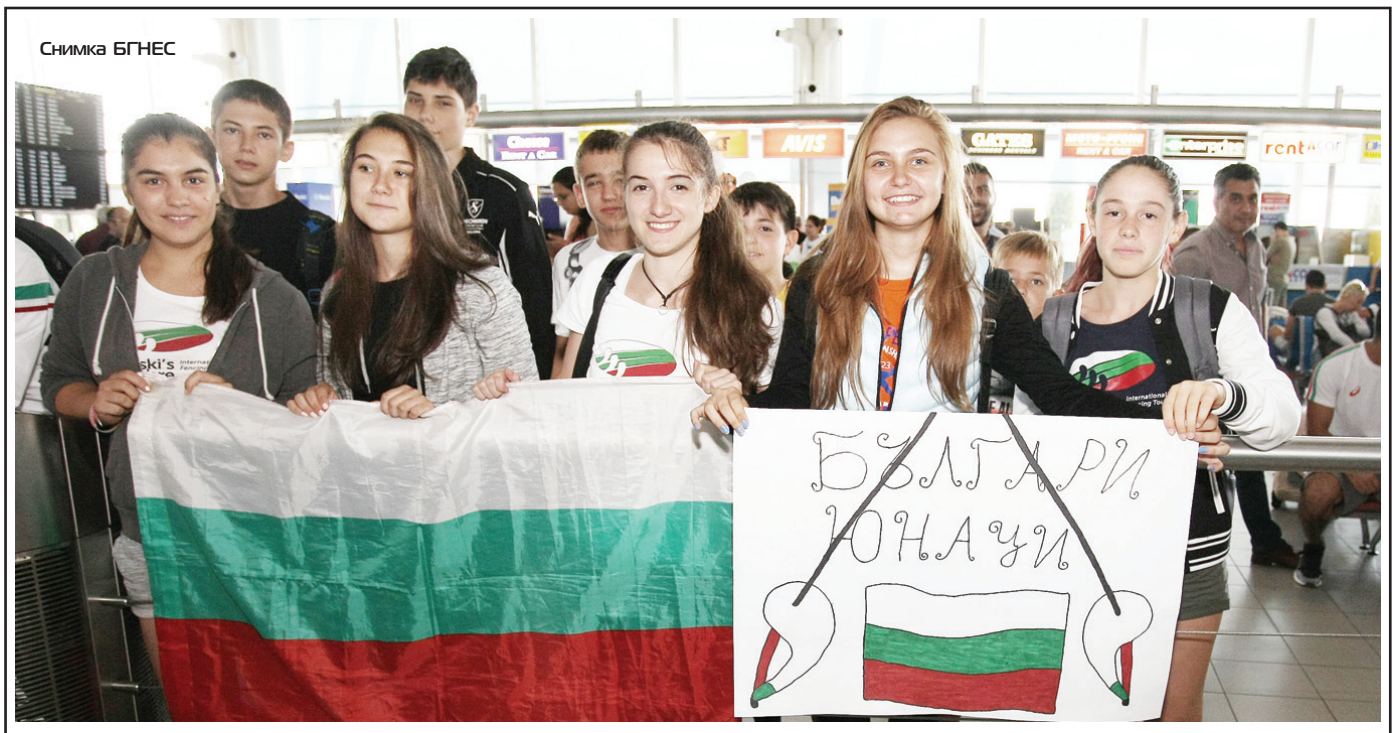
ДУМА

СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016

РЕЧНИК: Агатон, Асири, Дра, Ниман, Тана, Тенакел.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

С национални знамена и лозунги "Българи - юнаци" бяха посрещнати на летище "София" при завръщането им от Олимпиадата в Рио сабльорът Панчо Пасков и джудистите Ивайло Иванов и Янислав Герчев. В Бразилия Иванов завърши 7-и след загуба в репешажите за бронза, а Пасков раздели 9-16-о място, след като в първия кръг сензационно елиминира 8-кратния световен шампион Алексей Якименко (Рус)

Левскарите излизат с имената си днес

Лудогорец няма да пести сили в дербито довечера

Левски отново ще играе с екипи, на които ще бъдат изписани имената на футболистите на гърба на фланелките, съобщиха от клуба. Първите два мача от новия сезон "сините" бяха без имена на гърбовете си, а много хора се чудеха защо е така. От Левски не обясняват причината за махането им, нито за връщането им.

Промяната ще бъде направена още в дербито с шампиона Лудогорец довечера от 21.15 ч. на стадион „Георги Аспарухов".

От щаба на шампионите пък се заканиха, че Лудогорец няма никакво намерение да отписва мача с вицешампиона.

„Вярно е, че следващата седмица ни предстои решителен плейоф за влизане в групите на Шампионската лига срещу Виктория Пилзен. В никакъв случай обаче няма да подценим двубоя със „сините". Знаем, че ни чака сериозен сблъсък на „Герена" и ние ще хвърлим всичките си сили, за да го спечелим", бяха категорични от управата на разградчани.

Футболистите на Левски ще излязат с екипи с имената си в дербито с Лудогорец довечера

Треньорът на Лудогорец Георги Дерменджиев не е избрал само кои да бъдат централните защитници срещу "сините". Затова той взе в групата за двубоя всичките си бранители - Козмин Моци, Игор Пластун, Георги Терзиев и Хосе Луис Паломино. От тях обаче ще играят само двама, като освен това трябва да се мисли и за двубоя с Виктория Пилзен няколко дни по-късно. Украинецът Пластун обаче няма да играе срещу чехите след червения картон в реванша с Цървена звезда, спечелен с 4:2 след продължения.

Очаква се Моци да бъде на терена, а до него е по-вероятно да оперира Терзиев или Паломино.

Един от основните играчи на Лудогорец Джонатан Кафу сподели очакванията си за предстоящия мач от III кръг в Първа лига.

„Мисля, че сме подготвени за мача. Надявам се да отидем в София и да победим. В такива срещи няма фаворити. Побеждава този отбор, който има по-голямо желание. Левски е отбор, който има отлична публика и много хубава агитка. Аз обаче мисля, че публиката не играе на терена, тя дава сили, когато е близо до отбора, но само толкова. Смятам, че сме добре подготвени и за това. Определено смятам, че мачът с Виктория Пилзен в Шампионска лига е по-важен за нас. Изключително сме фокусирани върху него. Всички в клуба ще направим всичко възможно, за да успеем и да победим", заяви Кафу.

Изпълнителният директор на "орлите" Ангел Петричев пък се похвали, че за мача с чешкия първенец само за няколко часа са продадени 5000 билета. Срещата е в сряда от 21.45 ч. на Националния стадион „Васил Левски".

Стоичков ще вика за ЦСКА-Сф утре

Най-добрият български футболист в историята Христо Стоичков се е прибрал от Щатите и утре ще бъде на стадион „Българска армия", за да подкрепя ЦСКА-София срещу новака Нефтохимик. Камата е основен акционер заедно с Гриша Ганчев в хибридния клуб, създаден от обединението на Чавдар Етрополе и Литекс Ловеч.

В официалния сайт на „червените" се появи следното съобщение.

"Армейци, в неделя от 21.15 ч. на "Армията" се изправяме срещу отбора на Нефтохимик. Сред гостите на срещата ще има един много, много важен човек. Сещате ли се кой е той? Да, точно така! В неделя на стадиона ще бъде легендата на българския футбол и ЦСКА, единственият и неповторим №8 - Христоооо Стоичков! Нека поздравим заедно Ицо и му покажем колко е специален! Очакваме ви!".

Междувременно се разбра, че на футболистите от Нефтохимик са обещани по 2000 лева премия, ако победят ЦСКА насред „Армията".

„Премиите не са завишени. Те са такива при успех на чужд терен. При победа у дома са 1000 лева. Знаем, че сме аутсайдери срещу ЦСКА, но за нас ще бъде добре, ако „червените" ни подценят", заявиха от управата на бургаския клуб.

От началото на сезона „шейховете" все още нямат заработени премии. В първия кръг те завършиха 0:0 с Локомотив Горна Оряховица, а във втория паднаха в Разград с 1:2 от Дунав Русе.

ЛЕБРОН С ДОГОВОР ЗА $100 МЛН.

ЛеБрон Джеймс ще поднови договора си с Кливланд Кавалиърс, съобщи агентът му. Контрактът ще е за три години, а баскетболната звезда ще получи уникалните 100 милиона долара. Заплата му за първата година ще бъде 31 милиона, за втората ще надмине 33 милиона, с което ще счупи рекорда на Майкъл Джордън за най-добре платен баскетболист в рамките на един сезон. ЛеБрон ще има опция за третата година, когато ще получи над 35 милиона.

„Искам да уведомя всички, че ще подновя договора си с Кливланд, отбора от родния ми град. Развълнуван съм от тази възможност да защитавам титлата ни. Миналия сезон бе невероятен и нямам търпение да започне новия и да се съберем с момчетата", съобщи асът на шампионите в своя профил в една от социалните мрежи. Той беше с най-голяма заслуга за първата титла на НБА в 49-годишната история на "Кавалерите", които сътвориха исторически обрат и от 1:3 отнеха триумфа срещу шампиона Голдън Стейт Уориърс.

гледайте

ПО ДИЕМА СПОРТ
ФУТБОЛ
19.00 Берое - Верея
21.15 Левски - Лудогорец
ПО РИНГ
21.00 Интер - Селтик
ПО ЕВРОСПОРТ 2
2.00 Ню Йорк Ред Булс - Монреал
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
14.00 "Арктик рейс"

УТРЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФУТБОЛ
19.00 Локо ГО - Черно море
21.15 ЦСКА-София - Нефтохимик
ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.30 Борусия Д - Байерн М

накратко

Турция иска да арестува футболна легенда

Турция издаде заповед за арест на футболната легенда Хакан Шукур заради евентуалното му участие в опита за преврат на 15 юли, предаде Анадолската агенция, цитирана от "Франс прес". Голмайсторът и бронзов медалист от световния шампионат в Япония и Южна Корея 2002 е заподозрян от прокуратурата, че „е член на въоръжена терористична група". С такава формулировка Анкара маркира базираната в САЩ организацията на опозиционния ислямски проповедник Фетулах Гюлен. Анкара го обвинява, че стои зад превратa. Шукур и семейството му са напуснали Турция миналата година. Легендарният нападател е играл за турските Сакарияспор, Бурсаспор и Галатасарай, за италианските Торино, Интер и Парма, и за Блекбърн (Анг), преди да завърши кариерата си в Галатасарай през 2008 г. За Турция той има 112 мача (1992-2007 г.) и е абсолютен голмайстор с 51 гола.

momo

8 1 3
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №62

6 от 49
Числа: 8, 15, 23, 27, 46, 47
I гр. (6) няма
II гр. (5) 9 по 3102,40 лв.
III гр. (4) 377 по 74,10 лв.
IV гр. (3) 7995 по 4,90 лв.
ДЖАКПОТ: 2 162 133,99 лв.

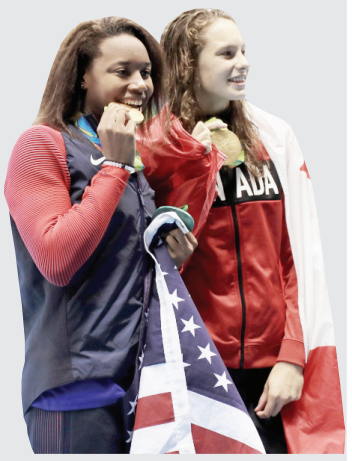
6 от 42
Числа: 5, 12, 13, 18, 27, 40
I гр. (6) няма
II гр. (5) 17 по 983,80 лв.
III гр. (4) 718 по 23,30 лв.
IV гр. (3) 10 602 по 2,30 лв.
ДЖАКПОТ: 1 276 955,46 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ: 3, 8, 10, 24, 31
I гр. (5) 4 по 5913 лв.
II гр. (4) 521 по 45,40 лв.
III гр. (3) 8825 по 3,60 лв.
I ТЕГЛЕНЕ: 10, 18, 24, 25, 28
I гр. (5) - 1 от 23 651,90 лв.
II гр. (4) 246 по 96,20 лв.
III гр. (3) 8061 по 3,90 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 6, 8, 9
Цифра: 4, 5, 1
I гр. (3) 13 по 1190,50 лв.
II гр. (2) 1518 по 10,20 лв.

ЗОДИАК
19, 25, 45, 46, 48 + 3
I гр. (5+1) няма II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма IV гр. (4) 2 по 500 лв.
V гр. (3+1) 21 по 100 лв.
VI гр. (3) 188 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 287 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 1763 по 1,50 лв.
IX гр. (2) 3267 по 1 лв.
X гр. (0+1) 3296 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 3 000 000 лв.

Две плувкини споделиха златото на 100 м свободен стил

Две плувкини разделиха златото във финала на 100 м свободен стил за жени на Олимпийските игри в Рио де Жанейро. Канадската тийнейджърка Пени Олексияк и американката Симоне Мануел направиха зрелищно плуване, като финишираха с време 52,70 сек. Това е втори подобен случай в тази дисциплина на Олимпиада. През 1984 г. в Лос Анджелис американките Нанси Хогшед и Кери Стейнсейфър триумфираха с равно време 55,92. Шведката Сара Шострьом, олимпийска шампионка на 100 м бътерфлай, взе бронза с 52.99.

Майката на казахстанеца Дмитрий Баландин - Татяна, пък пропусна триумфа на сина си на 200 м бруст в Рио заради изгубена акредитация. "Това беше просто ужасно стечение на обстоятелствата. Гледахме вдигането на тежести и след това бягахме към басейна, но вятърът ми издуха баджа и го прати зад моста", обясни тя.

Фелпс с 22 титли

Куршумът от Балтимор счупи и рекорд от древните олимпиади

Снимки РИО2016

Феноменалният Майкъл Фелпс показва 4 пръста, колкото са поредните му олимпийски победи на 200 м съчетано плуване и 4 златни медала в Рио де Жанейро досега

Феноменалният Майкъл Фелпс спечели 22-ия си златен олимпийски медал. Той победи във финала на 200 м съчетано плуване с време 1:54,66 мин. и стана първият плувец в историята, печелил една и съща дисциплина в 4 поредни олимпиади Среброто взе Косуке Хагино (Яп) с 1:56,61 мин., а бронза остана за Шун Ван (Кит) с 1:57,05 мин. Големият конкурент на Фелпс - Райън Лохте, остана едва пети, след като влезе в басейна невъзстановен и се представи под възможностите си.

Фелпс има още по 2 сребърни и бронзови медала и общо 26 олимпийски отличия. Още от 2008 г. американецът е най-успешният спортист в историята на Олимпийските игри.

След триумфа на 200 м съчетано той подобри и рекорд, задържал се над 2000 години!

Първите модерни Олимпийски игри се провеждат през 1986 година, но данни за постиженията има още от Игрите в древността, провеждани в чест на Зевс. От аналите е достигнал рекорд за най-много спечелени златни медала в индивидуални състезания, който се държеше от бегача Леонидас от Родос. Той спечелил 12 олимпийски титли в три дисциплини на четири поредни летни Олимпийски игри (между 164 и 152 преди Христа). С поредния си триумф Фелпс вече има 13 златни медала в индивидуални състезания, с което подобри и този древен рекорд.

Легендарният плувец не скри емоциите си след поредния триумф в Рио.

"Често казвам, че осъществих мечтата на живота си. Още от дете исках да направя нещо, което никой не е правил преди. Затова всяка победа означава много за мен и дори след 22 златни медала продължавам да съм емоционален на почетната стълбичка", каза Фелпс и потвърди, че ще приключи кариерата си след края на Олимпийските игри в Рио. За Фелпс това е пета Олимпиада.

"Тази седмица беше изключителна за мен. Днес беше последният ми старт на 200 м. Цялото тяло ме боли, болят ме краката, уморен съм", каза още 31-годишният Фелпс.

Американецът нямаше много време да се радва на успеха си на 200 съчетано, като само 35 минути след триумфа се класира за финала на 100 м бътерфлай, където също ще преследва четвърто поредно злато в тази дисциплина на Олимпийски игри. В полуфинала той даде пето време - 51.58 сек. Финалът се проведе нощес.

Първи световен рекорд в колоезденето

Първи световен рекорд в Рио бе постигнат и в колоезденето на писта. В отборното преследване при жените квартетът на Великобритания в състав Кейти Арчибалд, Лора Трот, Елинор Баркър и Джоана Роузъл-Шанд изминаха разстоянието за 4:13.260 мин. Предишното върхово постижение в дисциплината - 4:13.683 мин., беше притежание на Австралия от световното първенство във Франция през февруари 2015 г.

Във Фиджи празнуват първи олимпийски триумф

Първата олимпийска титла на Фиджи донесе официален празник за страната. Мъжкият отбор по ръгби 7 грабна златото след победа на финала над Великобритания с 43:7. За официален празник ще бъде обявен понеделник, 22 август.

Примиерът на Фиджи присъства на целия турнир по ръгби в Рио и избра да седи на трибуната с феновете, вместо във ВИП ложата.

"Това е страхотен момент в историята на страната. Ние спечелихме първи медал в историята си от Летни олимпийски игри и всеки жител на Фиджи трябва да празнува", каза Байнимарама. Географското разположение на островната държава не предполага скоро да бъде спечелена изобщо титла от Зимна олимпиада.

резултати

Медалистите в шестия ден

Стрелба с лък (жени) *1. Хе-джин Чанг (ЮКор) 6:2 2. Лиса Унрух (Гер) 3. Бо-бае Ки (ЮКор) 6:4 срещу Алехандра Валенсия (Мекс)*

Спортна гимнастика (жени) индивидуален многобой *1. Симон Байлс (САЩ) 62,189 2. Александра Рейсмън (САЩ) 60,098 3. Алия Мустафина (Рус) 58,665*

Кану-каяк слалом (мъже) двойка кану *1. Ладислав и Петер Шкантар (Слвк) 1:41,58 мин. 2. Дейвид Флорънс и Ричард Хунслоу (Вбр) 1:42,01 3. Готие Клаус и Матийо Пеш (Фр) 1:43,24*

Кану-каяк слалом жени, единичен каяк *1. Майален Чорраут (Исп) 1:38,65 мин. 2. Лука Джоунс (НЗел) 1:41,82 3. Джесика Фокс (Авл) 1:42,49*

Колоездене на писта отборно спринт (мъже) *1. Великобритания 42,440 сек. (ОлР) 2. Нова Зеландия 42,542 3. Франция 43,14*

Ръгби-7 (мъже) *1. Фиджи 43:7 2. Великобритания 3. ЮАР 54:14 срещу Япония*

Фехтовка шпага отборно *1. Румъния 44:38 2. Китай 3. Русия 37:31 над Естония*

Джудо (кат. 78 кг жени) *1. Кайла Харисън (САЩ) 2. Одри Чумео (Франция) 3. Майра Агияр (Браз) и Анамари Веленсек (Слвн)*

(кат. 100 кг мъже) *1. Лукаш Крпалек (Чех) 2. Елмар Гасимов (Азерб) 3. Сирил Маре (Фр) и Риунусуке Хага (Яп)*

Гребане (мъже двойки скиф) *1. Ерик Мъри и Хамиш Бонд (НЗел) 6:59,71 мин. 2. Лоурънс Бритън и Шоун Кийлинг (ЮАР) 7:02,51 3. Джовани Абаняле и Марко ди Констанцо (Ит) 7:04,52*

(мъже двойки скул) *1. Мартин и Валент Синкович (Хърв) 6:50,28 мин. 2. Миндаугас Грисконис и Саулис Ритер (Лит) 6:51,39 3. Олаф Туфте и Киетил Борч (Нор) 6:53,25*

(мъже четворка скул) *1. Германия 6:06,81 2. Австралия 6:07,96 3. Естония 6:10,56*

(мъже четворка лека категория) *1. Швейцария 6:20,51 2. Дания 6:21,57 3. Франция 6:22,85*

(жени двойка скул) *1. Магдалена Фуларчик-Козловска и Наталия Мадай (Пол) 2. Виктория Торнли и Катрин Грейнджър (Вбр) 3. Доната Вистартаите и Милда Валчукайте (Лит)*

(жени четворка скул) *1. Германия 6:49,39 мин. 2. Холандия 6:50,33 3. Полша 6.50,86*

Спортна стрелба (50 м. възд. пушка от 3 положения жени) *1. Барбара Енгледер (Гер) 458,6 2. Чжан Бинбин (Кит) 458,4 3. Ду Ли (Кит) 447,4*

Плуване (200 м съчетано мъже) *1. Майкъл Фелпс (САЩ) 1:54,66 мин. 2. Косуке Хагино (Яп)1:56,61 3. Ван Шун (Кит) 1:57,05*

(200 м гръб мъже) *1. Райън Мърфи (САЩ) 1:53,67 мин. 2. Мичел Ларкин (Авл) 1:53,96 3. Евгени Рилов (Рус) 1:53,97*

(100 м св. стил жени) *1. Симоне Мануел (САЩ) и Пени Олексияк (Кан) 52,70 сек. 3. Сара Шостром (Шв) 52.99*

(200 м бруст жени) *1. Рие Кането (Яп) 2:20,30 мин. 2. Юлия Ефимова (Рус) 2:21,97 3. Ши Цзинлин (Кит) 2:22:28*

ДУМА Rio2016
СЪБОТА 13 АВГУСТ 2016
40

Българската атлетка Силвия Дънекова даде положителен тест за допинг в Рио де Жанейро, гръмнаха световните агенции. И "Б" пробата на състезателката в бягането на 3000 м с препятствия е положителна. Дънекова е подложена на предсъстезателен тест при пристигането ѝ на 30 юли в Олимпийското село. Два дни по-късно тя минава нова внезапна проверка с даване на кръв и урина. На 8 август Междуна-

Дънекова се издъни

Бегачката на 3000 м с препятствия даде първата положителна проба в Рио

родният олимпийски комитет информира състезателката, че при изследването в нейната проба „А" от 1 август се установява наличие на „неспецифична субстанция от групата, известна още като „пептидни хормони и хормони на растежа". Акредитацията ѝ за Игрите е отнета и до 24 часа тя трябва да напусне Олимпийското село.

Изследването в нейната проба „А" от 1 август се установява наличие на methoxy polyethylene glycol-epoetinbeta (CERA), което е eryrhropoiesis-stimulating agent (ESA) – неспецифична субстанция от групата, забранена по Раздел S 2.1.1 от Списъка на WADA (известна още като „пептидни хормони и хормони на растежа"). Пред БНТ Дънекова коментира ситуацията. Тя заяви, че не се чувства виновна за нищо, а неудобна, заради което е попаднала под прицела на Международната антидопингова агенция. Дънекова разказа, че откакто е пристигнала в Рио де Жанейро е била проверявана 4 пъти. Първите 3 проби са били отрицателни, а резултатите от четвъртата сериозно са закъснели. Атлетката заяви, че последната ѝ проба е била тествана 6 пъти, като ѝ било обяснено, че в теста има „съмнения за метаболни отпадъци и препарати". Дънекова бе категорична, че при подобни „съмнения" атлети от Съединените щати например не били преследвани и наказвани.

Повод за атаката към нея дала самата тя. Лекоатлетката преди време е написала възражение срещу методите на Световната антидопингова агенция. Причината е, че ѝ направило впечатление, че така наречения жребий при определяне на това кой да бъде проверен и кой – не, е абсолютно формален.

От Световната антидопингова агенция пристигали направо с готовите списъци, в които тя неизменно попадала. Силвия Дънекова каза, че е напълно абсурдно, след като с нищо не застрашава като резултати фаворитите, изведнъж да започне да бяга за медал.

Състезателката каза още, че вече е приела наказанието си за факт, въпреки че все още не е излязъл резултатът от „Б" пробата.

Дънекова е категорична, че едва ли там резултатът ще е различен, тъй като това би компрометирало Световната антидопингова агенция.

Тя добави, че в агенцията са наясно, че състезателите няма как да се защитят.

Атлетката каза, че е имала намерение след Игрите в Рио да намали сериозно участията си и постепенно да се откаже. Ситуацията обаче ѝ дава възможност да спре окончателно.

Дънекова заяви, че очаква атаки и критики отвсякъде.

Симеон Чамов и Станимира Петрова отпаднаха

Симеон Чамов е намерил брадата на Сайло Ардее, но накрая съдиите единодушно присъдиха победата на тайландеца в боя от II кръг в кат. до 69 кг

Двама от тримата ни боксьори в Рио вече напуснаха олимпийския турнир. Световната шампионка от Джеджу 2014 Станимира Петрова отпадна още на старта в новата си категория до 52 кг. Красавицата от Асеновград отстъпи след съдийски разнобой с 1:2 гласа срещу Тетяна Коб (Укр). Нашето момиче беше по-активно в I и III рунд, но допусна тежки удари в главата във II и IV и съдиите се разколебаха, но двама от тях дадоха победа на украинката с 39:37, а 1 беше тъкмо на противното мнение - 39:37 за българката. На 1/4-финал Коб излиза срещу олимпийската шампионка от Лондон 2012 Никола Адамс (Вбр).

Симеон Чамов (69 кг) също отпадна, но във II кръг. Актуалният носител на Купа "Странджа", който отстрани на старта силния турчин Онур Сипал, на 1/8-финал отстъпи на Сайлом Ардее (Тайланд) след единодушно съдийско решение.

Първият рунд бе равностоен, но с 2:1 съдийски гласа (10:9, 10:9, 9:10) бе присъден в полза на Чамов. Ардее бе доста по-активен във втората част и след нея вече водеше с 20:18, 19:19, 19:19 при съдийските гласове. Симеон Чамов се представи достойно и в третия рунд, но съдиите единодушно отсъдиха победа за тайландеца – 29:28, 29:28 и 29:28 т.

За Красен Кралев скандалът е „много неприятен"

Спортният министър Красен Кралев, който е на Олимпиадата в Рио де Жанейро, коментира пред БНТ ситуацията около положителния тест на лекоатлетката Силвия Дънекова. Кралев, който е бивш лекоатлет, заяви, че „кръвният допинг" е популярен при колоездачите и състезателите в леката атлетика, които участват в дългите бягания, какъвто е случаят с Дънекова. Спортният министър призна, че ситуацията е много неприятна.

„Недопустимо е по този начин да се руши имиджът на България и да се слага петно върху целия български спорт! Силвия Дънекова и всичките ни олимпийци преминаха обстойно обучение в Националния антидопингов център за актуалните антидопингови правила на Световната антидопингова агенция (WADA) и Международния олимпийски комитет (МОК). Атлетката бе тествана от нашата Антидопингова организация преди Олимпиадата, а след пристигането си в Рио де Жанейро отново даде проба, като резултатите от тези две проверки са отрицателни. На 1 август на Дънекова е взета нова проба, която дава положителен резултат за наличието на забранени вещества. Преди началото на Олимпиадата Дънекова представи и програмата си за възстановяване на Комисията за мониторинг и медицински контрол на спортистите, които ще участват на Летните олимпийски игри Рио 2016 и Летните параолимпийски игри. Оттук нататък отговорността за субстанциите, които е приемала състезателката, е лично нейна и на лекаря, с когото работи", обявиха от ММС.

следайте

По БНТ HD

7.00 Тенис (мъже) полуфинал (запис)
9.00 Линия Рио с Йордан Йовчев
9.30 Плуване финали, Лека атлетика финали, Баскетбол (мъже) САЩ - Сърбия, Тенис двойки мъже (финал)
16.00 Гребане финали, Плажен волейбол
18.00 Тенис (мъже) мач за бронзовия медал, Баскетбол (мъже) Бразилия – Аржентина, Тенис (жени) финал, Скокове на батут (мъже), Фехтовка сабя, отборно (жени), Колоездене писта, Стрелба (бърза стрелба с пистолет)
4.00 Плуване – финали
4.30 Волейбол (мъже) Бразилия – Италия, Плуване – финали, Футбол (мъже) четвъртфинал

УТРЕ

8.30 Волейбол (мъже) Полша – Русия, Лека атлетика финали, Баскетбол (мъже) Испания – Литва, Фехтовка сабя отборно (жени)
16.15 Футбол (мъже) четвъртфинал
18.00 Тенис (мъже) финал
20.15 Баскетбол (мъже) САЩ – Франция, Скокове във вода трамплин (жени), Стрелба, (3х40 изстрела с малокалибрена пушка (мъже), Фехтовка шпага, отборно (мъже), Плажен волейбол (жени) четвъртфинал, Колоездене писта, Тенис двойки жени и смесени двойки (финали) Ветроходство

резултати

Българите в шестия ден

Габриела и Стефани Стоеви *загубиха с 22:24, 15:21 от Йе На Чанг и Со Хи Лий (ЮКор, №9 в света) в първата си среща в групата.*

Георги Божилов и Кристиян Василев *завършиха трети във Финал Б в гребането на двойка скул и са 9-и в класирането.*

Симеон Чамов *(69 кг) загуби с 0:3 гласа боксовия мач от II кръг от Сайлом Ардее (Тайл).*

Класиране по медали след шестия ден

1. САЩ	16	12	10	38
2. Китай	11	8	11	30
3. Япония	7	2	13	22
4. Австралия	5	4	6	15
5. Южна Корея	5	2	4	11
6. Унгария	5	1	1	7
7. Русия	4	8	7	19
8. Великобритания	4	6	6	16
9. Германия	4	3	1	8
10. Италия	3	6	3	12

накратко

Ризов стреля слабо и на 50 м легнал

Антон Ризов завърши 27-и в квалификациите в стрелбата на 50 м пушка от положение легнал на олимпийските игри в Рио де Жанейро. Българинът не успя да стигне до финала, но има шанс да направи това в друга дисциплина - пушка от три положения. Той завърши квалификацията с 621,2 т, а победител с олимпийски рекорд 629,0 т. стана руснакът Сергей Каменский, изпреварил само с 0,1 т. своя сънародник Кирил Григорян. Трети с 628,1 т. остана кореецът Джонг-хьон Ким.